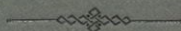

VIII
E. 35769
d.

Ženska ročna dela
za pouk na ženskih učiteljiščih.

Sestavila

Pavla pl. Renzenberg.

I. del:

Kvačkanje.

V Ljubljani.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

35669, VIII, E, d

1

Ženska ročna dela

za pouk na ženskih učiteljiščih.

(Pomožna knjiga za učiteljice.)

Sestavila

Pavla pl. Renzenberg,

c. kr. učiteljica na ljubljanskem učiteljišču.

I. del:

Kvačkanje.

Z 58 nariski in 1 dodatkom.

030048893

V Ljubljani.

Natisnila in založila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

1897.

Vsebina.

Predilne snovi in preje.

	Stran		Stran
Bombaž	1	Volna	4
Lan in konoplja	3	Svila	5

Kvačkanje.

Orodje	6	4. Šibična petlja	9
Kako se nam je držati pri kvačkanju	7	5. Previta petlja	10
Kako se nasnuje prva petlja	7	6. Ovita petlja	10
Petlje	8	7. Vehtna petlja	11
Kako se izdelujejo petlje	8	8. Dvojna petlja	11
1. Verižna petlja	8	9. Križna šibična petlja	12
2. Gostoverižna petlja	8	10. Pridvižna petlja	13
3. Gosta petlja	9	11. Tuniška petlja	15

Vbodi.

Vbodi, skvačkani iz gostih petelj	16	Kako se izdelujejo ti vbodi	20
Kako kvačkamo vbode ali vzorce samo na desni strani dela	17	1. Navadni ali tuniškozančni vbod	20
Kako se izdelujejo vbodi	17	2. Mnogozančni vbod	21
1. Navadni vbod	17	3. Desnopletilni vbod	22
2. Ruski vbod	17	4. Levopletilni vbod	22
3. Gabrnati vbod	17	5. Vehtni vbod	22
4. Pletilni vbod	18	6. Piketni vbod	23
5. Poševni vbod	18	7. a) Tuniški mrežni vbod z vozlom	23
6. Križni vbod	18	7. b) Tuniški mrežni vbod brez vozla	24
7. Zančni vbod	18	Kako privezujemo nit ob delu	25
Vbod, sestavljen iz več zank. Zvezdni vbod	19	Kako dokončujemo delo	25
Vbodi, sestavljeni iz tuniških petelj	20		

Vzorci.

Kako se loči nemško kvačkanje od tuniškega	26
--	----

Gosti vzorci.

Nemško kvačkanje	26	Rogljčki pri gosti petlji	30
Vzorci, sestavljeni iz pridvižnih petelj	27	Kako kvačkamo z dvema razno-barvenima nitima	31
Tuniško kvačkanje	29	Kako kvačkamo z biseri	33

Preslegasti vzorci.

Vzorci v kvadratnem vbodu	34
-------------------------------------	----

Stran

Razni preslegasti vzorci.

Kako se izdelujejo ti vbodi	Stran 40	Vzorec, sestavljen iz drobnih zobcev	49
a) Preslegastomrežni vbod	40	Kako kvačkamo še druge zobce	50
b) Demantni vbod	42	Kako kvačkamo listke	51
1. Navadni demantni vbod	42	Kako kvačkamo cvetke (rozete)	51
2. Šesterotraki demantni vbod	43	Kako kvačkamo gimpe	53
c) Rogljički pri verižni petlji	44	Resice	54
d) Križna šibična petlja	46	Obkvačkavanje raznih oblik	54
e) Oknati vbod	47		
f) Brezimenski vbodi	48		

Zvezde, čipke, vstavki.

Čepične zvezde	56	Diktat dveh majhnih čipk	61
Prva zvezda za čepice	56	Diktat čipke, skvačkane v poševnih vrstah	62
Druga zvezda za čepice	58	Čipka, skvačkana podolgoma	64
Zvezde kot okraski za pohištvo	60		
Čipke	60		

Vstavki.

Diktat prvega lahkega vstavka	65	Diktat drugega prav lahkega vstavka	66
---	----	---	----

Geometrijski liki.

Kvadrat	67	Kako družimo razne skvačkane kose	75
Trikotnik	70	Kako sestavljamo ogle pri vstavkih in čipkah	75
Šesterokotnik	71	Kako sestavljamo enovrstni mrežni vbod ob diagonali	80
Krog	72		
Romb	73		
Kvadrat, skvačkan v šibičnih petljah	74		

Otroška oprava.

1. Otroška jopica	81	3. Podbradnice	86
Razmerje jopičnih delov	81	4. Otroški črevljiček	87
Izvršitev	82	Naplečniki za ženske srajce	88
2. Otroška čepica	84	Slovensko-nemški slovarček	89
Razmerje čepičnih delov	84	Nemško-slovenski slovarček	94
Izvršitev	85		

Predilne snovi in preje.

Za ročna dela rabimo večinoma bombaževo, laneno, konopno in volneno prejo. Z zlatimi ali srebrnimi nitimi si delo le ozaljšujemo.

Bombaž

imenujemo sploh snov za bombaževo prejo in za bombaževo tkanino. Dobiva se iz rastline, katero imenujemo bombaževca.

Prvotna domovina bombaževčeva je Vzhodna Indija; dandanes pa sade veliko bombaževca po južnih krajih Severne Amerike, v Braziliji, pa tudi v Avstraliji, v Egiptu, na Grškem in Laškem; celo na Dalmatinskem so zasadili to prekorigno rastlino. V Avstrijo dobivamo največ bombaža iz Vzhodne Indije in iz Egipta po morju preko Trsta.

Iz bombaževca predo v predilnicah razne bombaževce preje.

Bombaževce preje rabimo *a)* za tkanje; to je sploh «preja», in *b)* za razna ročna dela, to je «sukana bombaževa preja», navadno «nit» imenovana.

Preja za tkanje in sukana preja se dasta barvati. Za ročna dela se rabijo te-le sukane bombaževce preje:

1. sukanec za šivanje,
2. bombaž ali pavola za pletenje,
3. prejica za kvačkanje,
4. nit za vezenje in zankanje,
5. nit za prilaganje,
6. spodnja nit (pri šivalnem stroju),
7. nit za mašenje,
8. nit za znamovanje (perila),
9. nit za pripenjanje.

1. **Sukanec** se prodaja na vretencih. Najboljši je angleški na belih vretencih iz tvornice «Clark & Company»; tudi avstrijski in nemški sukanec je prav dober. Sukanec se prodaja v številih 10, 12, 16, 20, 24, 30, 36, 40, 44, 50, 60, 70, 80, 90, 100, 110 in 120. Čim nižje je število, tem debelejša je nit.

Bombažev sukanec se loči od lanenega sukanca po barvi. Bombažev sukanec je modrikastobel in prav gladko sukan. Navadno ima vsaka nit po 2 plemena, vsak plemen ima zopet po 2 gubé; pravimo, da je nit štirikratna.

2. Bombaž ali pavola se prodaja v predenih in v klobčičih. Najboljša pavola je saška; prav radi kupujemo tudi pavolo iz tvornic v Franzenhalu, Pottendorfu in tudi še drugo po imenih «Estramadura» in «Kraljevska pavola». V ljubljanski predilnici izdelujejo pavolo po imenu «Knitting», katera je prav dobra.

Pavola sploh ni sukana na gube (kakor sukanec), nego ima po 3 ali 4 plemene. Pravimo navadno, da je trikratna ali štirikratna; saška pavola in Estramadura sta šestkratni.

Knitting je trikratna, ne močno sukana pavola.

Pavola je bela, sirova ali pa barvana.

Bela trikratna in štirikratna pavola se prodaja največ v številih 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20 in 24. Predo pa še števila 30, 36, 40, 50 in 60.

Sirova pavola je močnejša od bele in se prodaja v številih 4, 6, 8, 10, 12, 14 in 16. Višja števila se navadno ne rabijo.

Barvana pavola se prodaja le v dveh številih 14 in 24. Rdeča in črna pavola se dobivata tudi v vmesnih številih; črna celo do 36.

3. Prejica se prodaja v klobčičih in v predenih, je bela ali pa tudi barvana. Ta nit ima 3 plemene, vsak plemen je še sukan na 2 gubé. Klobčič tehta 20 ali pa 25 gramov; kupujemo kartone, v katerih je po 10 klobčičev.

Najboljša je francoska prejica z znamko *DMC*; tudi angleški prejici «Elefant» in «Anchor» sta prav dobri.

Sploh je bela prejica boljša od modrikaste. Prejica je močno sukana.

Kupujemo ta-le števila: 10, 15, 20, 25, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 in 120.

Prejica v predenih se dobiva pod imenom «škotska pavola» in je prav lepa. Dobivajo se števila 24, 30, 40 in 50.

4. Nit za vezenje in zankanje se kupuje v majhnih predenih in je prav rahlo sukana. Ta nit ima 4 plemene (je štirikratna); je bela, pa tudi barvana. Najboljša nit za zankanje je francoska z znamko *DMC*. Za belo umetno vezenje rabimo prav radi nit, katera ni skoro prav nič sukana in se zove «francoska nit za vezenje»; sveti se kakor svila.

Nit za vezenje in zankanje kupujemo v številih 16, 18, 20, 22, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60, 70, 80, 90 in 100.

5. **Nit za prilaganje** se kupuje v majhnih klobčičih; dobivamo vse pglavitne barve v številih 4, 6, 8 in 10. Ta nit je štirikratna do šestkratna; ž njo pletemo peto in kapico pri nogavicah. Rabimo namreč navadno pavolo in prilagamo še to nit, da se nogavica ne raztrga prehitro.

6. **Spodnja nit** se uvede nekaterikrat v spodnje vretence šivalnega stroja; navadno je ta nit le dvakratna. Dobiva se le bela in črna nit v predenih. Kupujemo števila od 30 do 100; števila napredujejo po 10 in 10.

7. **Nit za mašenje.** S to nitjo krpamo raztrgano perilo. Dobivamo vse glavne barve; prodaja se v klobčičih. V trgovini so števila 16, 20, 30 in dalje od 30 do 100; števila napredujejo po 10 in 10.

Ta nit ima 4 plemene, kateri niso sesukani; vsak plemen je sukan na 2 gubé. Kadar krpamo, lahko rabimo vse 4 niti ali pa tudi le posamezen plemen. To si volimo prav po blagu, katero krpamo.

8. **Nit za znamovanje** je le rdeče pobarvana in se prodaja v drobnih klobčičih, ki so v kartoncih. Kartonci so navadno beli in ob robih rdeči. Ta nit je dvakratna; dobivamo ta-le števila: 6, 8, 10, 12, 16, 20, 24, 30, 40, 50 in 60. Nekatero tvornice pa izdelujejo števila 4 in dalje od 6 do 24. Števila napredujejo po 2 in 2.

9. **Nit za pripenjanje** se kupuje v predenih; ta nit je trikratna. Največ se rabijo tanka števila, in sicer: 20, 24, 30, 40, 50, 60 in 80.

Lan in konoplja

sta domači rastlini. Na stebli obeh rastlin so močne niti (to je ličje); iz njih se dobiva predivo. Sprejeno predivo se imenuje sploh «preja», bodisi lanena ali pa konopnena.

Konopnina je močnejša od lanu; rabijo jo za jadra, vreče, vrvi in v obče za močne reči.

Lanena in konopna preja se ločita po barvi. Lanena preja je sivkasta, konopna pa rumenkasto zelena. Obe preji se dasta tudi barvati; uporabljajo ji *a)* za tkanje in *b)* za sukanec.

Za ročna dela rabimo te-le lanene preje:

1. sukanec za šivanje,
2. sukanec za pletenje,
3. sukanec za mreženje,
4. sukanec za prešivanje mreže,
5. sukanec za čipkanje in klekljanje.

Sukanec ima 2 plemena, pa tudi 3 ali celo 4 plemene, vsak plemen je sukan na 2 gubé; navadno rečemo, da je štiri-, šest- ali osemkraten. Najlepši in najtanjši sukanec je nizozemski; rabijo ga za čipke. Ta sukanec ni prav nič krotičast. Sukanec se prodaja v predenih, na vretencih in na papirnatih kolescih ali pa listkih. Velika predena so razvrščena na pasma. Sukanec je sirov, bel ali pobarvan. Pravi laneni sukanec se dobiva le v glavnih barvah; večinoma je rdeč, rumen in moder.

1. **Sukanec za šivanje** se kupuje na vretencih in v pasmih; navadno je dvakraten. Najboljši sukanec se dobiva v tvornicah «Marschall & Comp.» in «Gruschwitz». Dobivamo ta-le števila: 12, 14, 16, 18, 24, 30, 36, 42, 48, 54, 60, 72, 84, 96, 100, 120 in 144.

Sirovi sukanec je rumenkast in ima 2 plemena; plemena nista sukana na gube. Ta sukanec je zelo krhek. Kupujejo se le nizka (debela) števila, in sicer: 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 25 in 30. S tem sukancem šivamo vreče in druge močne reči.

2. **Sukanec za pletenje** se dobiva v velikih predenih; najboljše je le-ta po imenu «kraljevski sukanec», ker ima 4 plemene; tudi ti plemeni niso sukani na gube. Dobiva se bel in sirov sukanec v številih 16 in od 20 do 100; števila napredujejo po 10 in 10.

3. **Sukanec za mreženje** je prav gladek (voščen) ter se prodaja v kolescih («fil aux rayons») in v velikih predenih. Prva nit je trikratna, druga štirikratna. Dobivamo števila 20, 30, 40, 50 in 60.

4. **Sukanec za prešivanje mreže** ali špinal je dvakraten in prav malo sukan. Dobivamo števila od 20 do 80; števila naraščajo po 10 in 10. Francoski špinal predo do števila 2000.

5. **Sukanec za čipkanje in klekljanje** je tudi dvakraten. Kupujemo navadno le visoka (tanka) števila, in sicer 60, 70 in 80.

Volna

se dobiva največ od ovac. Dlako, katera pokriva ovce in nekatere koze, predo v volneno prejo; navadno pravimo volneni preji tudi «volna».

Volnene preje. Za ročna dela se rabijo te-le volnene preje (volne):

1. berlinska volna,
2. mahasta volna,
3. sultanin,
4. svetla volna,

5. mohêrska volna,
6. raševa volna,
7. volna za pletenje.

Volna se kupuje v velikih predenih ali pa tudi v posameznih pasmih.

1. **Berlinska volna** je štirikratna in se rabi v vseh barvah in v vseh otemnjavah; rabimo jo za vezenje na štramin.

Tu sem še spada:

a) smirniška volna, ki je osemkratna; ž njo vezemo smirniške preproge i. t. d.;

b) goblinska volna, ki je drobna in štirikratna; ž njo pletemo rokavice ali pa vezemo na štramin;

c) perzijska volna je drobna in dvakratna; rabimo jo tudi za vezenje na štramin.

2. **Mahasta volna** je prav mehka, drobna in dvakratna; rabimo jo za drobno pletivo.

3. **Sultanin** je prav lepo sukana, srednje debela štirikratna volna; ž njo pletemo rokavice.

4. **Svetla volna** je štirikratna. Ta nit je trda, krhka, a lepo sukana in se sveti kakor svila; ker je zelo močna, jo rabimo za pletenje.

5. **Mohêrska volna** je tudi trda, a le dvakratna in tanka; rabimo jo za pletene in kvačkane čipke in rute.

6. **Raševa volna** je dvakratna do dvanajstkratna; rabi se za vezenje na štramin.

7. **Volna za pletenje** je dvakratna, štirikratna ali šestkratna. Sukana je le malo; najboljša je francoska.

Vse volne se dado prav lepo barvati. Še druge volne rabimo za ročna dela, a naštete so najvažnejše; tako nam daje n. pr. gaga (Eidergans) prav lepo perje. Iz puha te gosi narejajo gagjô volno, ki je zelo mehka, debela in lahka; iz nje izdelujemo velike rute.

Svila

se dobiva od mešičkov svilnega prelca. Domovina tega koristnega metulja je Kitajsko. Sedaj izdelujejo največ in najlepše svile na Francoskem in Laškem. V Avstriji se bavijo s svilarstvom na Tirolskem, Dalmatinskem, v Slavoniji, sploh po južnih deželah; svilnega prelca rede tudi na Kranjskem (v Vipavi).

Svilno prejo zovemo tudi kar «svilo». Ločimo sirovo svilo in svilno prejo.

Sirova svila se rabi za tkanje.

Za ročna dela se rabi:

1. svila za šivanje,
2. svila za pletenje,
3. svila za čipke,
4. filozelna svila,
5. filoflozna svila,
6. kordonetna svila.

1. **Svila za šivanje** ni močno sukana in je navadno dvakratna. Prodaja se v predenih in na papirnatih listkih. Kupujemo raznobarvno svilo v številih od 30 do 100; števila naraščajo po 10 in 10.

2. **Svila za pletenje** je navadno le polsvilna. Dobivamo je eno število; nit je dvakratna ali trikratna. Prodaja se v velikih predenih ali v klobčičih.

3. **Svila za čipke** je prav tanka in malo sukana, ker ž njo klekljamo in šivamo čipke. Ta nit je dvakratna.

4. **Filozelna svila** ima 6 plemenov, kateri niso sesukani; vsak plemen je sukan na 2 gubé. Po barvi ločimo stanovitno in nestanovitno filozelno svilo; dobivamo vsakovrstne barve in otemnjave. S to svilo vezemo; rabimo vse plemene ali pa tudi le enega.

5. **Filoflozna svila** je prav lepa svila; rabimo jo za slikanje z iglo. Sesukana ni skoro prav nič. Navadno vezemo s posameznimi plemeni. Dobivamo vsakovrstne barve in otemnjave.

6. **Svila kordonetna** je močno sukana in se ne dá razdeliti, da bi vezli le z enim plemenom; ima 3 plemene. To svilo rabimo najrajši za kvačkanje.

Še druge svilne niti se predo, a te, kar smo jih našteali, so najbolj znane.

Kvačkanje.

Orodje.

Za kvačkanje se rabita kvačka in nit.

Kvačka je jeklena, lesena ali pa koščena. Vsaka kvačka ima 2 dela; ta sta: ključica (kvaka) in držalo.

Ključica ne sme biti prešiljasta, da se ne zbadamo v prst, pa tudi ne pretopa, ker bi taka kvačka zavirala delo.

Navadna jeklena kvačka je proti ključici tanjša in proti sredi polagoma debelejša. Glede na ključico so kvačke razvrščene po številih; čim višje število, tem tanjša je kvačka. Kupujejo se ta-le števila: 2/0, 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12.

Rabijo se tudi enakomerno debele jeklene, lesene in koščene kvačke, a le za tuniško kvačkanje.

Kupujejo se tudi jeklene kvačke z lesenim držalom.

Za kvačkanje se rabi taka-le nit: pavola, prejica, sukanec, volna, svila, časih še zlata ali srebrna nit. Največ kvačkamo s prejico. Da sta kvačka in nit v pravem razmerju, rabimo za

prejico št. 20	kvačko št. 8,
» » 30	» » 9,
» » 40	» » 10,
» » 50, 60	» » 11,
» » 70, 80	» » 12.

Tanjša nit se navadno ne rabi. Nit, katero rabimo za kvačkanje, bodi močno zasukana.

Kako se nam je držati pri kvačkanju.

Nadlehti držimo mirno do komolca, podlehti nekoliko gibljemo, in jih držimo ob životu; največ pa gibljemo roke in prste. Glavo držimo kvišku, ne preblizu dela in ne predaleč od njega.

Kvačko držimo kakor pero, pa tudi kakor pletenko.

Kvačkano delo ne bodi ni prerahlo ni pretrdo. Če je pretrdo, se v perilu lomi.

Kako se nasnuje prva petlja.

Z desno roko primemo konec niti in ga prevedemo navzven med četrtim in petim prstom leve roke, zunaj čez četrti, tretji in drugi prst, čez tega dvakrat, in sicer enkrat čez spodnji in enkrat čez srednji člen kazavčev; sedaj okolo palca (od desne proti levi roki), da se tukaj napravi zanka. Naposled držimo konec s tretjim in četrtim prstom leve roke. Konec se izpusti. Kazavec pri delu nekoliko naklanjamo. Sedaj primemo z desno roko kvačko in nasnujemo prvo petljo tako-le:

Najprej vbodemo kvačko v zanko nad palcem (od spodaj gori) nato ovijemo nit, tekočo s kazavca, okolo kvačke, kar se zgodi, ako položimo kvačko na nit in jo ovijemo proti sebi; to nit, sedaj ležečo na kvački, prevedemo iz zanke proti sebi, zanko na palcu pa izpustimo in jo zategnemo.

Petlje.

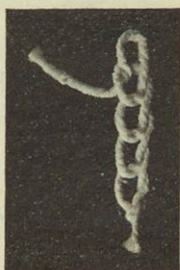
Petelj je 11; te so:

1. verižna petlja,
2. gostoverižna petlja,
3. gosta petlja,
4. šibična petlja,
5. previta petlja,
6. ovita petlja,
7. vehtna petlja,
8. dvojna petlja,
9. križna šibična petlja,
10. pridvižna petlja,
11. tuniška petlja.

Najvažnejše so verižna, gosta in šibična petlja. Otroci naj se navadijo najprej teh treh petelj.

Kako se izdelujejo petlje.

1. Verižna petlja.

Narisek št. 1.

To skvačkamo tako, da najprej ovijemo kvačko, nit pa prevedemo skozi narejeno zanko. Samo po sebi se umeje, da mora biti vsaj ena petlja že nasnovana.

Kvačkaje navadno ovijamo tako, da vtaknemo kvačko pod nit, tekočo od palca; le malokdaj ovijamo tako, da položimo kvačko na nit. Kjer bi bil ta drugi ovoj neizogibno potreben, bodemo to vselej omenili.

Na desni strani petlje se vidita dva člena; na levi so trije. Kvačkano delo se vselej pričinja z verižnimi petljami.

2. Gostoverižna petlja.

Narisek št. 2.

Za to petljo in za vse druge, kar jih bode še navedenih, pripravimo primerno število verižnih petelj za nasutek. Zadnjo verižno petljo izpustimo; kar pa je petelj pred njo, v te kvačkamo.

Gostoverižno petljo skvačkamo tako, da najprej vbodemo kvačko pod gorenji (enotni) člen verižne petlje, potem jo ovijemo ter prevedemo nit skozi spodnjo verižno petljo in skozi zanko, ležečo na kvački, vse zajedno.

Na desni strani petlje se vidita dva vodoravna člena; na narobni strani je le eden člen.

Ta petlja se rabi za to, da se skvačkane zvezde dokončujejo v vsaki vrsti. Rabimo jo tudi pri čipkah in vzorcih, in sicer zato, da neopazno prestopamo iz vrste v vrsto.

3. Gosta petlja.

To skvačkamo tako, da najprej vbodemo kvačko v petljo prejšnje vrste; nato jo ovijemo, nit pa prevedemo skozi to petljo, zopet ovijemo kvačko in naposled zategnemo obe zanki, ležeči na kvački.

Nad vsako gosto petljo leži zgoraj zanka prej narejene petlje. Na desni strani se vidita zgoraj oba vodoravna člena te zanke; na narobni strani leži pod zadnjim členom še ena vodoravna nit. Na vsaki strani goste petlje se vidita še po dve pokončno stoječi niti.

Za nje višino jemljemo po eno verižno petljo.

Ta petlja se rabi pri različnih gostih in preslegastih vzorcih.

4. Šibična petlja.

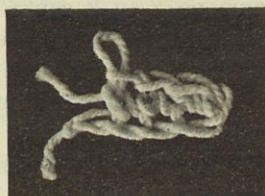
Ta petlja ima več vrst, in sicer se rabi: *a)* polšibična petlja, *b)* navadna ali šibična petlja, *c)* dvojnošibična petlja, *d)* trojnošibična petlja i. t. d.

Polšibično petljo skvačkamo tako, da najprej ovijemo kvačko, potem jo vbodemo v petljo prejšnje vrste, zopet ovijemo in prevedemo nit iz spodnje petlje, zopet ovijemo kvačko in zategnemo vse 3 zanke, ležeče na kvački.

Ta petlja je podobna gosti petlji; rabimo jo pa le malokdaj, ker jo prav lahko nadomeščamo z gosto petljo.

Šibično petljo skvačkamo tako, da najprej ovijemo kvačko, potem jo vbodemo v petljo prejšnje vrste, zopet ovijemo in prevedemo nit iz spodnje petlje, zopet ovijemo kvačko, zategnemo obe spodnji zanki, ležeči na kvački, še enkrat ovijemo in zategnemo ostali 2 zanki.

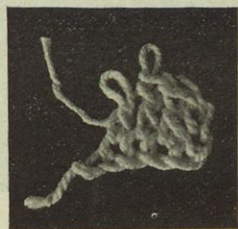
Ta petlja tvori drobne šibice, odtod njeno ime.

Narisek št. 3.

Narisek št. 4.

Narisek št. 5.

Visoka je toliko kakor dve verižni petlji; za nje širino jemljemo le po eno petljo.

Ta petlja se takisto rabi za goste in preslegaste vzorce kakor gosta petlja.

Dvojno, trojno in še večkratno šibično petljo skvačkamo tako, da ovijemo kvačko dvakrat, trikrat ali še večkrat in jo potem šele vbodemo v petljo prejšnje vrste. Petljo dokončujú, zatezamo po 2 in 2 zanki do vrha.

Na desni strani petlje se vidi prav razločno, kolikokrat smo ovili nit, ker leži vsak ovoj poševno nad šibico.

Za višino jemljemo potem tri, štiri verižne petlje, ali pa tudi po več verižnih petelj.

Take petlje rabimo takrat, kadar kvačkamo listke in druge okraske.

5. Previta petlja.

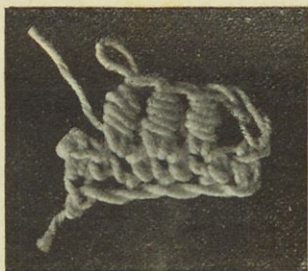
Narisek št. 6.

Nasujemo si nekaj gostih petelj, obrnemo delo in skvačkamo 1 verižno petljo. Previto petljo skvačkamo tako, da ovijemo kvačko, jo vbodemo v petljo spodnje vrste — pod zadnji člen ali pa pod oba vodoravna člena — zopet ovijemo, prevedemo nit skozi to petljo in še skozi spodnjo zanko na kvački, zopet ovijemo kvačko in zategnemo obe zanki,

ležeči na kvački. Kvačkamo vedno na desni strani. Kako se vrsta prične in konča, je popisano v začetku poznejšega oddelka «Vbodi».

Na desni strani se vidi sredi petlje vodoravno ležeča nit, katera je podobna majhnemu vozlu; narobna stran te petlje je taka kakor pri gosti petlji. To petljo rabimo za goste vzorce.

6. Ovita petlja.

Narisek št. 7.

To kakor tudi vehtno in dvojno petljo pričenjamo kakor prejšnjo petljo. Ovito petljo skvačkamo tako, da ovijemo kvačko vsaj petkrat. Te ovoje pomaknemo na sredo kvačke, kjer je le-ta debela, da se nam ovoji širijo. Nato potegnemo kvačko zopet nazaj od sebe in držimo s palcem ovoje, da se ne premaknejo. — Kvačko vbodemo v petljo spodnje vrste (navadno pod oba vodoravna člena), jo zopet ovijemo in prevedemo nit skozi spodnjo petljo; zopet ovijemo kvačko ter zadnjič zategnemo vse zanke in ovoje na kvački, vse zajedno.

Da nam zadnjič kvačka lahko teče, primemo vse ovoje in zanke s srednjim in prvim prstom leve roke in prevedemo kvačko tako med prstoma skozi zanke, da se med prstoma ne vidi.

Na desni in na levi strani se vidijo prav lepi ovoji. Na desni strani petlje se vidita še dva vodoravna člena, to je zanka prej narajene petlje; na levi strani se vidi še dolga poševna nit, ki teče od dna ene petlje proti vrhu druge, tako da leži med obema. V prvi vrsti izpuščamo vsaj po nekaj petelj, da se delo ne širi.

Za višino ovite petlje jemljemo po dve do tri verižne petlje, torej skvačkamo ob kraju tudi toliko verižnih petelj. Ako ovijemo kvačko nad petkrat, je tem višja; potem jemljemo tudi za nje višino več verižnih petelj.

To petljo rabimo pri težkih preslegastih vzorcih; kvačkamo jo le na desni strani.

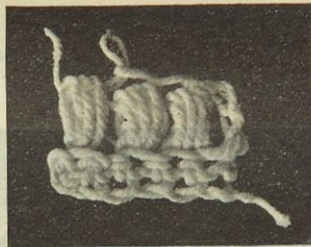
7. Vehtna petlja.

Vehtno petljo skvačkamo tako, da najprej ovijemo kvačko, jo ob tem vbodemo v spodnjo petljo (v zadnji člen), potem prevedemo iz te petlje spodnje vrste 2 zanki ali pa tudi 3. Preden prevedemo zanke iz spodnje petlje, kvačko še vselej ovijemo. Naposled zopet ovijemo kvačko in prevedemo nit skozi vse zanke, ležeče na kvački.

Ker je ta petlja širša od drugih petelj, izpuščamo v prvi vrsti vsako tretjo ali četrto petljo, sicer bi se nam delo razširilo. Te petlje kvačkamo na desni ali pa na levi strani, kakor nam je drago.

Na desni in na narobni strani se vidijo stoječe niti, katere so zvezane v vehte. Zgoraj leži zanka prejšnje petlje.

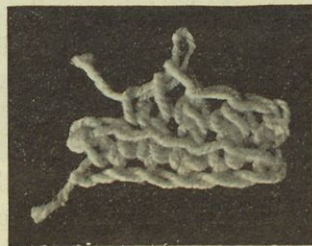
Za višino te petlje jemljemo po dve verižni petlji.

Narisek št. 8.

8. Dvojna petlja.

To petljo skvačkamo tako, da iz dveh sosednjih petelj prevedemo po 1 zanko in te 2 zanki potem zategnemo. Kvačkamo tako-le: Najprej vbodemo kvačko v prvo petljo spodnje vrste, jo ovijemo in prevedemo nit skozi petljo; kvačko zopet vbodemo v sosednjo petljo, ovijemo in prevedemo nit skozi to petljo. — Sedaj imamo na kvački 3 zanke. — Končno ovijemo kvačko in prevedemo nit

Narisek št. 9.

skozi vse zanke, ležeče na kvački, vse zajedno. Te petlje kvačkamo navadno le na desni strani dela, vbadamo pa v zadnji člen petlje.

Kvačkaje do konca vrste, prevemo prvo zanko iz že skvačkane petlje spodnje vrste in drugo zanko iz nove sosednje petlje, ali pa nadaljujemo delo tako, da skvačkamo — po vsaki dvojni petlji — po 1 verižno petljo in prevedemo prvo zanko iz prve in drugo iz druge petlje spodnje vrste. Po prvem načinu so dvojne petlje goste, po drugem pa preslegaste, ker se vidijo drobne luknjice.

Pri dvojni petlji tudi lahko prevajamo po 1 zanko iz dveh, treh ali še več petelj; potem pa moramo kvačkati za presledek po 2, 3 ali več verižnih petelj, da se delo ne vleče.

Na desni in na narobni strani se vidita po dve zanki; druga leži nad drugo.

To petljo rabimo za goste vzorce in jo kvačkamo rajši iz volne nego iz prejice.

9. Križna šibična petlja.

Narisek št. 10.

Za nasnutek si pripravimo 2 vrsti gostih petelj.

Ako nam rabi križna šibična petlja kot skrajnja petlja, jo kvačkamo tako-le: 3 verižne petlje — 1 šibično petljo v četrto petljo spodnje vrste — 5 verižnih petelj — 1 šibično petljo; pri tej vbademo kvačko pod oba gorenja

člena prejšnje šibične petlje, to je ravno sredi križne šibične petlje.

Dalje se kvačkajo križne petlje tako-le: Kvačko ovijemo trikrat — jo vbademo v prvo prosto petljo spodnje vrste — zopet ovijemo kvačko in prevedemo nit iz te petlje — ovijemo iz nova in prevedemo nit skozi obe spodnji zanki, ležeči na kvački. — Sedaj imamo na kvački 4 zanke. — Nato zopet ovijemo kvačko in jo vbademo v tretjo petljo spodnje vrste — ovijemo kvačko in prevedemo nit skozi to petljo — ovijemo kvačko in zategnemo obe spodnji zanki, ležeči na kvački — zopet ovijemo kvačko in prevedemo nit skozi 3 zanke, ki so sedaj spodaj. — To je ravno sredi križne petlje. Polovica križne šibične petlje je narejena. — Sedaj ovijemo kvačko in zateg-

nemo 2 zanki — še enkrat ovijemo kvačko in zategnemo zadnji 2 zanki. — Tri četrtine križne šibične petlje so skvačkane. — Zadnjič skvačkamo 2 verižni petlji, ker smo spodaj izpustili dve petlji, in skvačkamo 1 šibično petljo v sredo križne šibične petlje; takrat vbodemo kvačko v one tri zanke, katere smo prej zategnili z enim vozlom.

Na desni in na narobni strani se vidijo šibice.

To petljo rabimo tam, kjer uvajamo trak, in za preslegaste vzorce.

10. Pridvižna petlja.

Razločujemo 3 vrste pridvižnih petelj; te so:

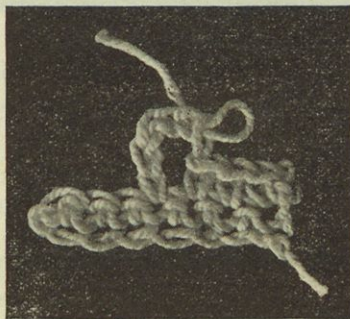
1. pridvižna zanka, sestavljena iz verižnih petelj,
2. pridvižna šibična petlja,
3. pridvižna školjka, sestavljena iz šibičnih petelj ali pa iz samih zank.

Pridvižne zanke in pridvižne školjke, sestavljene iz šibičnih petelj, leže samo na eni vrsti podlage. Pričenjamo jih torej koj v vzorčni vrsti. Pridvižne šibične petlje in pridvižne školjke, sestavljene iz samih zank, leže nad tremi vrstami skvačkane podlage; zaradi tega jih pričenjamo šele v četrti vrsti.

Vrste, katere kvačkamo za podlago, delamo navadno v gabrnatem vbodu. Kvadrata za odeje, pri katerih rabimo te petlje, pa lahko izvršujemo tudi v navadnem ali v verižnem vbodu.

Vse pridvižne petlje kvačkamo drugo tik druge, ali pa izpuščamo med dvema petljama nekaj gostih petelj; vselej pa napravimo majhen krajec pri desnem in levem robu in si nasujemo nekaj vrst gostih petelj.

Pridvižna zanka, sestavljena iz verižnih petelj. Za krajec skvačkamo nekaj gostih petelj, recimo 3. Sedaj vbodemo kvačko pod oba vodoravna člena sosednje petlje ali pa le pod eden člen v spodnji vrsti, ovijemo kvačko in prevedemo nit skozi spodnjo petljo. Tako se nam naredi nova zanka; iz te zanke skvačkamo 4 do 5 verižnih petelj.

Narisek št. 11.

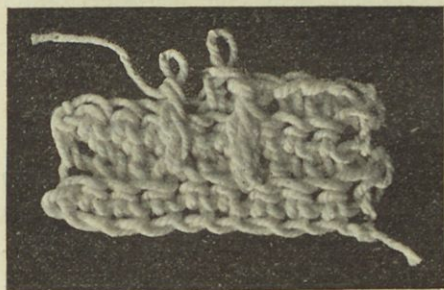
Zanka zadnje goste petlje nam leži tudi še na kvački, a skozi to zanko ne smemo kvačkati. Naposled ovijemo kvačko, zategnemo zanko zadnje verižne petlje in še zanko goste petlje.

Verižno zanko lahko nagnemo na desno ali na levo stran vzorca; zaradi tega take zanke tudi kvačkamo v vsaki vrsti. Rabimo jih pa le malokdaj.

Pridvižno verižno zanko tudi lahko skvačkamo tako, da leži nad tremi vrstami podlage. Takrat kvačkamo zanke tako, da izvedemo vsaj po 9 verižnih petelj za vsako zanko. Vse drugo kvačkamo kakor pri prejšnji zanki. Črez vzorčno vrsto skvačkamo 1 vrsto samih gostih petelj na levi strani svojega dela in črez to zopet 1 vrsto na licu; v tej vrsti kvačkamo verižne zanke.

Tako kvačkamo do vrhovne vrste. V vrhovni vrsti skvačkamo za konec prav toliko petelj kakor v predzadnji vrsti; ko pa pridemo do petlje, katera leži ravno nad zanko, nabereimo vse zanke kakor verižico (od dna do vrha)*, vbodemo kvačko skozi zadnjo verižno zanko in zajedno skozi petljo, katera leži nad to zanko. Sedaj ovijemo kvačko in skvačkamo navadno gosto petljo. Verižico si nabereimo le takrat, kadar smo skvačkali več vrst pridvižnih zank.

Iz takih zank sestavljamo prav lepe vzorce.

Narisek št. 12.

Pridvižna šibična petlja. Za konec skvačkamo nekaj gostih petelj v gabrnatem vbodu, n. pr. 3 goste petlje, nato vbodemo kvačko v zadnji člen četrte petlje v tej vrsti, jo ovijemo in prevedemo 1 zanko iz te petlje; zopet ovijemo kvačko in jo vtaknemo (od spodaj navzgor) v vodoravni člen četrte petlje v prvi vrsti; ta člen leži prav

navpično pod našo petljo. Potem ovijemo kvačko in prevedemo nit skozi to petljo prve vrste. — Na kvački imamo 4 zanke. — Sedaj ovijemo kvačko in zategnemo trikrat po 2 in 2 zanki do vrha.

Pridvižne šibične petlje kvačkamo tudi tako, da leže poševno proti desni ali levi roki; takrat vbadamo spodaj v dotično petljo.

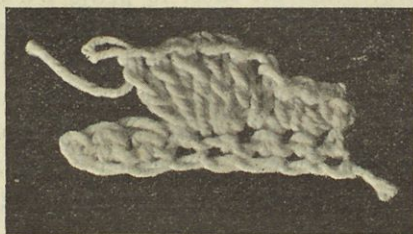
Vse pridvižne šibične petlje kvačkamo na licu vzorca, ker delamo tako lepše in lože. Zaradi tega tukaj ni popisana ona pridvižna petlja, katera se kvačka od narobne strani.

* Glej oddelek : «Vzorci, sestavljeni iz pridvižnih petelj», stran 28.

Pridvižne školjke. Te so odprte ali zaprte

Odprte pridvižne školjke kvačkamo tako, da napravimo vsaj 3 petlje za krajec. V 4. petljo skvačkamo 5 do 7 šibičnih petelj; pri tem vbadamo kvačko v zadnji vodoravni člen. Potem izpustimo zanko in vbodemo kvačko iz nova v prvo šibično petljo pod oba vodoravna člena; zanko (zadnjič narejene petlje) zopet natakemo in jo prevedemo skozi to petljo (za delom). Zadnjič skvačkamo 1 verižno petljo in potem za presledek nekaj gostih petelj. V drugi vrsti skvačkamo 1 gosto petljo v to verižno petljo, da imamo vedno enako število petelj.

Narisek št. 13.

Zaprte pridvižne školjke začenjamo prav tako kakor odprte. V četrto petljo skvačkamo vsaj 5 šibičnih petelj, ki jih narejamo tako, da zatezamo pri vsaki šibični petlji le spodnji 2 zanki. — Na kvački imamo 6 zank. — Zadnjič ovijemo kvačko in zategnemo vseh 6 zank.

Narejeno školjko pomaknemo s tretjim prstom leve roke na desno stran svojega dela, da je više pridvignjena. Tudi tukaj kvačkamo goste petlje v presledku; verižne petlje ni treba.

Školjka, sestavljena iz samih zank, leži nad tremi vrstami podlage; kvačkamo jo torej v četrti vrsti. Vbodemo kvačko v zadnji člen pete petlje spodnje vrste, ker smo izpustili štiri petlje za krajec. Sedaj ovijemo kvačko in prevedemo nit skozi to petljo. Potem odštejemo od konca štiri vodoravne niti v prvi vrsti in vtaknemo kvačko prav tako v peti vodoravni člen kakor pri pridvižni šibični petlji. Ta člen leži navpično pod gorenjo petljo. Nato ovijemo kvačko in prevedemo nit skozi to petljo; zopet ovijemo in prevedemo novo zanko iz iste petlje. To ponovimo še trikrat do štirikrat; slednjič ovijemo in zategnemo vse zanke razven zadnje; naposled ovijemo iz nova in zategnemo zadnji 2 zanki. Paziti nam je na to, da kvačkamo zanke prav rahlo.

Iz pridvižnih petelj sestavljamo prav lepe goste vzorce.

11. Tuniška petlja.

To kvačkamo v dveh vrstah, zato se samo ena petlja ne dá popisati. Te vrsti sta: 1. zančna vrsta, 2. dovršilna vrsta. (Glej narisek št. 15.)

V zančni vrsti prevajamo skozi vsako petljo v nasnutku po 1 zanko do konca, le v začetku izpuščamo prvo petljo. Kvačkamo tako-le: Kvačko vbodemo v sosednjo spodnjo petljo, jo ovijemo in prevedemo nit skozi to petljo i. t. d. iz vsake petlje.

Kvačkaje prehajamo od desne roke proti levi. Kolikor je bilo verižnih petelj v nasnutku, toliko je sedaj zank.

V dovršilni vrsti zatezamo po 2 in 2 zanki, le v začetku prevedemo nit samo skozi 1 zanko. Kvačkamo tako-le: Najprej ovijemo kvačko, prevedemo nit skozi prvo zanko ob levi roki, zopet ovijemo kvačko in zatezujemo po 2 in 2 zanki do vrha, to je, proti desni roki nazaj.

Na desni strani petlje se vidita po dva navpična in po dva vodoravna člena. Sprednji navpični člen leži na vodoravnem členu. Na levi strani vidimo eden navpičen člen in tri vodoravne člene.

To petljo rabimo za tuniško kvačkanje; kvačkamo jo navadno iz volne.

V b o d i.

Vbodi nastajajo, ako kvačkamo vzporedno več enakih petelj. Lahko pa kvačkamo tudi tako, da ne vbadamo kvačke kakor po navadi, ali pa da kvačkamo le na desni strani ali na obeh straneh dela.

Vbodi, skvačkani iz gostih petelj.

Najnavadnejše vbode kvačkamo iz gostih petelj. Ti vbodi so:

1. navadni vbod,
2. ruski vbod,
3. gabrnati vbod,
4. pletilni vbod,
5. poševni vbod,
6. križni vbod,
7. zančni vbod.

Za vsak vbod nasujemo vsaj po 1 vrsto gostih petelj.

Navadni in gabrnati vbod kvačkamo na obeh straneh dela. Dospévši h koncu vrste, skvačkamo 1 verižno petljo, obrnemo delo proti sebi in kvačkamo do konca te vrste i. t. d. Vse lihe vrste leže na licu, sode pa na robu dela.

Ostale vbode kvačkamo le na licu, to je na desni strani. Koncem vsake vrste nit odrežemo in jo v začetku zopet privežemo.

Kako kvačkamo vbode ali vzorce samo na desni strani dela.

To se vrši tako-le:

a) Začetek. Kvačko vbodemo v prvo gosto petljo spodnje vrste ob desni roki, potem jo ovijemo in prevedemo tako, da nam kratki konec niti visi ob kraju. Ta konec držimo z levo roko, da se nam ne izmakne iz začetne petlje; potem skvačkamo 1 verižno petljo. V to prvo petljo skvačkamo še 1 gosto petljo. Začetno nit obkvačkamo.

Prav tako se pričenjajo vbodi s šibičnimi petljami, samo da skvačkamo iz prve petlje 3 verižne petlje, v drugo petljo pa 1 šibično petljo.

Kvačkaje drugo, tretjo in četrto gosto ali šibično petljo, polagamo kratki konec na vrh spodnje vrste, in sicer tako, da kvačkamo črez ta konec, kateri leži potem sredi petelj. Ostali konec odrežemo.

b) Konec. Ko pridemo do zadnjih štirih petelj, položimo konec niti prejšnje vrste vodoravno črez spodnjo vrsto in kvačkamo črez to nit do konca vrste. Nit potem odrežemo.

Kako se izdelujejo vbodi.

1. Navadni vbod.

Pri tem kvačkamo goste petlje in vbadamo kvačko pod oba vodoravna člena spodnje goste petlje.

To je prvi vbod, katerega naj se nauče otroci.

2. Ruski vbod.

Ta vbod kvačkamo prav tako kakor navadni vbod.

Ker dela ne obračamo, odrežemo nit na koncu vsake vrste in pričnemo v začetku vrsto iz nova.

3. Gabrnati vbod.

Pri tem kvačkamo goste petlje, a vbadamo kvačko vedno pod zadnji vodoravni člen spodnje goste petlje.

Sem spada še verižni vbod. Pri tem vbadamo kvačko na licu pod zadnji vodoravni člen, na levi strani pa pod sprednji vodoravni člen petlje prejšnje vrste.

Vsi vodoravni členi leže na licu; na robu ni nobenega.

Tako vbadamo kvačko najrajši pri preslegastih vzorcih, ker je takšno delo najlepše.

Omenili smo že, da pri navadnem in pri gabrnatem vvodu delo obračamo in da kvačkamo takrat le po 1 verižno petljo.

4. Pletilni vbod.

Tukaj kvačkamo goste petlje in vbadamo kvačko v spodnjo petljo pod spodnji vodoravni člen na levi strani. Oba gorenja vodoravna člena petlje prejšnje vrste ležita nad gosto petljo in tvorita vodoravno spleteno petljo.

V vsaki vrsti konec odrežemo, ker kvačkamo le na desni strani.

5. Poševni vbod.

Pri tem kvačkamo goste petlje in vbadamo kvačko v zadnji vodoravni člen petlje prejšnje vrste; tukaj ovijemo kvačko tako, da položimo kvačko na nit. Kvačkamo le na desni strani, torej odrežemo v vsaki vrsti nit kakor pri ruskem in pletilnem vvodu.

6. Križni vbod.

Ta vbod kvačkamo prav tako kakor poševnega, samo da vbadamo kvačko pod oba vodoravna člena petlje prejšnje vrste.

7. Zračni vbod.

Ta vbod kvačkamo navadno iz volne. Tvori nam kožuhovini podobne okraske za otroške črevljičke in za volnene čepice.

Da skvačkamo zračni vbod, si pripravimo 1 do 2 *cm* široko papirnato paso, ki je toliko dolga, kolikor je okrasek širok, ker kvačkamo počrez.

Za ta vbod si nasnujemo 5 do 6 vrst v ruskem ali navadnem vvodu, položimo papirnato paso prav blizu na narobno stran dela in jo držimo tu s tretjim in četrtim prstom leve roke. Po dokončanem delu je ta stran desna stran vbadova. Za krajec skvačkamo nekaj gostih petelj. V prvo vzorčno petljo vbademo kvačko, jo ovijemo ter prevedemo nit skozi spodnjo petljo. Sedaj ovijemo papirnato paso trikrat z nitjo (od zunanje strani proti sebi), vtaknemo kvačko pod vse tri zanke, jo ovijemo ter prevedemo nit skozi vse 3 zanke nad papirjem in še skozi zanko iz spodnje petlje; zopet ovijemo kvačko in zategnemo ostali 2 zanki. Tako kvačkamo v vsako petljo do konca; na koncu zopet skvačkamo nekaj petelj, da naredimo krajec.

Črez to vrsto skvačkamo vsaj 3 vrste, potem zopet zračno vrsto.

Ko smo skvačkali eno vrsto črez zračno vrsto, potegnemo papirnato paso iz dela; ako ne, se petlje lahko razpro.

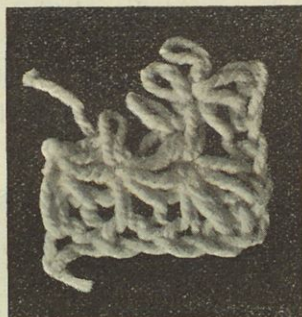

Vbod, sestavljen iz več zank.

Zvezdni vbod.

Tega sestavljamo iz samih zank, zato ni naveden pri prejšnjih vbodih. Nasujemo si 1 vrsto verižnih petelj in kvačkamo delo le na licu.

V začetku skvačkamo razven nasnutka še 3 verižne petlje; gorenjo verižno petljo izpustimo, iz dodane druge in prve verižne petlje prevedemo po 1 zanko in še 1 zanko iz druge petlje v nasnutku. — Na kvački imamo 4 zanke. — * Kvačko ovijemo in vse 4 zanke zategnemo. — Dalje skvačkamo 1 verižno petljo; v tej tiče vse prej zategnjene zanke. — Sedaj nekoliko podaljšamo zanko na kvački ter

Narisek št. 14.

prevedemo zopet 3 zanke, in sicer prvo iz ravnokar skvačkane verižne petlje, drugo iz zadaj ležečega navpičnega člena prejšnje zvezdne petlje in tretjo iz druge petlje spodnje vrste. — Od znaka * ponavljamo vbod do konca. Na koncu skvačkamo 1 verižno petljo in nit odrežemo.

Da se nam delo ne širi, izpuščamo v nasnutku vsako drugo petljo; tako je vbod narekovan.

V drugi in v vsaki prihodnji vrsti izvedemo prvo zanko iz ravnokar skvačkane verižne petlje, drugo zanko iz zadnjega navpičnega člena prejšnje zvezdne petlje te vrste in tretjo zanko iz verižne petlje spodnjega zvezdnega vboda. V teh vrstah petelj ne izpuščamo.

Lahko izvedemo še 1 zanko iz zadnjega vodoravnega člena spodnje zvezdne petlje; tedaj je vbod bolj poln. Zatezujemo po 5 zank v vsakem vbodu. V skrajnji petlji skvačkamo takrat 4 verižne petlje; da ima tudi 5 zank, izvedemo iz kraja 3 zanke. Vse drugo kvačkamo kakor po navadi.

Na desni strani petlje leže zanke bolj gladko in tvorijo zvezdi podobne žarke. Ta vbod ni lep, ako ga skvačkamo trdo. Jako ličen pa je, ako ga skvačkamo bolj rahlo iz volne ali iz prav debele pavole. Rabimo ga za odeje, jopice i. t. d.

Vbodi, sestavljeni iz tuniških petelj.

Iz tuniške petlje tudi sestavljamo nekaj vbodov. Ti so:

1. navadni ali tuniškozančni vbod,
2. mnogozančni vbod,
3. desnopletilni vbod,
4. levopletilni vbod,
5. vehtni vbod,
6. piketni vbod,
7. mrežni vbod *a)* z vozlom, *b)* brez vozla.

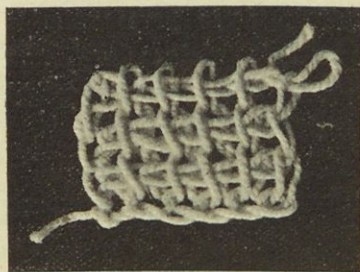
Kako se izdelujejo ti vbodi.

Za tuniško kvačkanje rabimo tuniško kvačko in največkrat debelo nit.

Ker se spoznavajo ti vbodi večinoma šele v tretji vrsti, naj bodo tukaj popisane tudi nastopne vrste, da jih ne bode treba popisovati pozneje pri vzorcih.

Pri desnopletilnem, levopletilnem in vehtnem vbodu si nasujemo 1 vrsto verižnih petelj in v to vrsto skvačkamo 1 vrsto tuniških petelj; to je 1 zančna in 1 dopletilna vrsta. Kako začenjamo mnogozančni, piketni in mrežni vbod, je opisano pri dotičnih vbodih.

1. Navadni ali tuniškozančni vbod.

Narisek št. 15.

Prvi dve vrsti sta že popisani pri tuniški petlji.

V tretji vrsti izpustimo prvo petljo, * vbodemo kvačko pod spredaj ležeči navpični člen tuniške petlje spodnje vrste od desne roke proti levi, tako da ostajamo s kvačko na licu dela. Nato ovijemo kvačko in prevedemo nit izpod tega člena. Od znaka * ponavljamo vbode do konca.

V četrti vrsti prevedemo nit prvič skozi 1 zanko, potem pa zatezamo po 2 in 2 zanki.

Vse zančne vrste se kvačkajo kakor tretja vrsta, vse dovršilne kakor četrta vrsta.

2. Mnogozančni vbod.

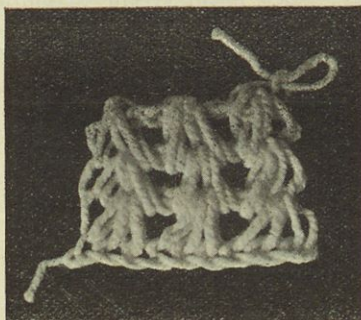
Petelj si nasujemo toliko, da je njih število vselej mnogokratnik števila 3.

Prva vrsta je navadna zančna vrsta.

V dovršilni vrsti ovijemo kvačko in prevedemo nit skozi 3 zanke. Sedaj se nam prikaže 1 zanka izpod teh treh zank; iz te zanke skvačkamo 1 verižno petljo, * kvačko zopet ovijemo ter prevedemo nit skozi to verižno petljo in še skozi sprednje 3 zanke; zopet skvačkamo 1 verižno petljo in od znaka * tolikokrat ponavljamo vbod, da se vrnemo k desnemu kraju. — Naposled skvačkamo 1 verižno petljo.

Vodoravna nit veže po tri in tri zanke ter leži nad njimi. Med dvema vbodoma so luknjice; nad vsako luknjico sta po dve verižni petlji.

Zančne vrste, katere kvačkamo še odslej, delamo tako-le: Prvo petljo nekoliko podaljšamo, kvačko vbodemo v ono verižno petljo, katera je zategnila spodnje tri zanke, nato jo ovijemo in prevedemo nit. Sedaj pa vtaknemo kvačko v prvo luknjico, jo ovijemo in prevedemo nit iz nova. Potem imamo na kvački 3 zanke za prvi mnogozančni vbod. — * Nadalje izvedemo prvo zanko iz iste prve luknjice, drugo iz verižnega člena nad tremi zankami prejšnje vrste in tretjo iz sosednje luknjice.

Narisek št. 16.

Ker se zanka razpre, ako prevedemo nit dvakrat zaporedoma iz iste luknjice, moramo sedaj pred prvo zanko kvačko še oviti.

Prihodnje petlje imajo torej po 4 zanke. Od znaka * ponavljamo vbod tolikokrat, da pridemo do kraja pri levi roki.

Zadnjo zanko izvedemo izpod skrajnje petlje.

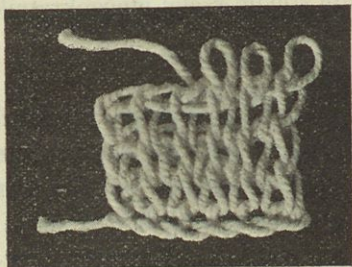
Dovršilne vrste. Tukaj ovijemo kvačko in prevedemo nit najprej le skozi 3 zanke — * skvačkamo 1 verižno petljo, ovijemo kvačko, zategnemo verižno petljo in še 4 zanke.

Od znaka * ponavljamo vbod do desnega kraja.

Prej dodani ovoj leži pri vsakem mnogozančnem vbodu ob levi roki posameznih vbodov.

3. Desnopletilni vbod.

Zančna vrsta. Skrajnjo petljo izpustimo, v sosednjih petljah pa vbadamo kvačko ravno med oba navpična člena ene tuniške petlje, tako da se kaže kvačka na narobni strani te vrste. — Paziti nam je, da ne vbadamo v presledek med dvema petljama. — Nato ovijemo kvačko in prevedemo nit skozi to petljo. Tako kvačkamo do konca vrste.

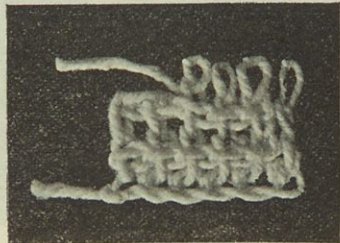
Narisek št. 17.

Dovršilna vrsta je prav taka, kakršna je pri tuniški petlji.

Na desni strani se vidijo stoječe spletene petlje.

4. Levopletilni vbod.

Zančna vrsta. Prvo verižno petljo izpustimo, kvačko pa vbademo na levi strani tako od desnice proti levici, da si nataknemo zadnji navpični člen spodnje tuniške petlje; potem ovijemo kvačko in prevedemo nit skozi ta člen. Tako kvačkamo do konca vrste.

Narisek št. 18.

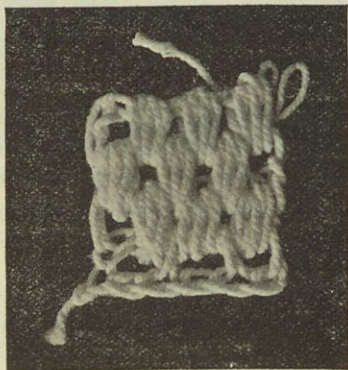
Dovršilna vrsta je taka kakor pri prejšnjem vbodu.

Vodoravne zanke vsake tuniške petlje spodnje vrste legajo ob kvačkanju na desno stran dela in tvorijo vbod, ki je podoben levi spleteni petlji.

5. Vehtni vbod.

Tudi za ta vbod si nasujemo 1 vrsto tuniških petelj, a v zančni vrsti moramo vbadati v vsako drugo verižno petljo, da se nam delo ne širi.

Zančna vrsta. V začetku skvačkamo 1 verižno petljo, dalje prevedemo iz vsakega presledka (to je med dvema sosednjima tuniškima petljama) najprej 1 zanko brez ovoja, potem še 2 zanki, a pred tema ovijemo kvačko; tako dobimo iz vsakega presledka 5 zank. Iz skrajnje petlje prevedemo še 1 zanko za rob.

Narisek št. 19.

Dovršilna vrsta. Pri tej ovijemo kvačko in prevedemo nit le skozi ravnokar skvačkano zanko. Potem pa ovijamo in zatezamo po 6 in 6 zank; te so: 1 zanka, katera je ostala od zadnjega vboda, in 5 zank iz vsakega presledka. Končno zategnemo le 2 zanki. Vzorec, ki ga sestavljamo iz tega vboda, se kvačka predevoma; popisan je pri gostih tuniških vzorcih, v točki tretji.

Ta vbod tvori prav lepe vehte.

6. Piketni vbod.

Nasnujemo si liho število verižnih petelj.

Zančna vrsta. Kvačko ovijemo, nit pa prevedemo prvič skozi tretjo, dalje skozi vsako drugo petljo; tako do konca.

Dovršilna vrsta. Kvačko ovijemo, nit pa prevedemo prvič le skozi prvi 2 zanki; potem ovijamo in zatezamo po 3 in 3 zanke. Končno ovijemo kvačko in zategnemo le ostali 2 zanki.

Vsak ovoj leži poševno proti levi petlji. Ako kvačkamo dalje, izpuščamo v zančnih vrstah skrajno petljo v začetku vrste, ovijamo kvačko in jo vbadamo pod oba skupaj stoječa člena spodnjega vboda. — Eden teh členov je navpičen in eden poševen. Kvačka ostaja na licu dela. — Zopet ovijemo kvačko in prevedemo nit izpod obeh zank. Zadnji piketni vbod skvačkamo v skrajno petljo ob levi roki.

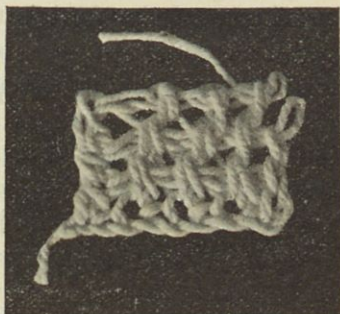
Vse dovršilne in vse zančne vrste so odslej enake.

Na desni strani vidimo navpično stoječe vrvice in poševne niti.

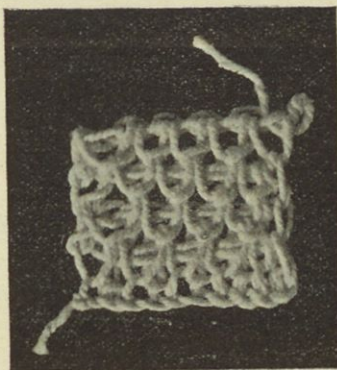
7. a) Tuniški mrežni vbod z vozlom.

Za nasutek si pripravimo sodo število verižnih petelj.

Prva zančna vrsta. Zadnjič skvačkano petljo izpustimo, v sosednjo pa vbademo kvačko, jo ovijemo fer prevedemo nit. * Sedaj ovijemo kvačko proti sebi (kakor pri poševnem vbodu ali pri pletenju) in držimo nit z desnim palcem, da se ne izmakne. Izpustimo sosednjo petljo in vbademo kvačko v drugo petljo spodnje vrste, ovijemo kvačko (kakor po navadi) in prevedemo

Narisek št. 20.

Narisek št. 21.

nit skozi to petljo. Od znaka * ponavljamo vbode do konca. Paziti nam je, da se ovoj pred vsako zanko ne razpre.

Prva dovršilna vrsta. Najprej ovijemo kvačko in prvič zategnemo 2 zanki; potem pa ovijamo in zatezamo po 3 in 3 zanke, to je 1 iz prejšnjih petelj izvedeno in 2 zanki iz spodnje vrste.

Vsaka petlja ima na desni strani po dva stoječa člena, a ta nista združena; vodoravni člen dovršilne vrste veže po dva in dva člena sosednjih petelj.

Druga zančna vrsta. Da se nam sestavlja vzorec predevoma, izpustimo v začetku skrajno tuniško petljo. * Kvačko ovijemo dvakrat proti sebi, zanki držimo s palcem desne roke, da se ne izmakneta. Sedaj vbodemo kvačko pod oba združena člena sosednje tuniške petlje v spodnji vrsti, in sicer od desnice proti levisi. Kvačka ostane na licu dela. Nato izpustimo spodnji ovoj tako, da nam ostane le še 1 ovoj na kvački. Nit izpuščenega ovoja leže črez oba zvezana člena in teče pod kvačko. Sedaj ovijemo kvačko in prevedemo nit skozi ta 2 člena, pa vrhu izpuščenega ovoja; tako se nam naredi voz. Od znaka * ponavljamo vbode do konca vrste.

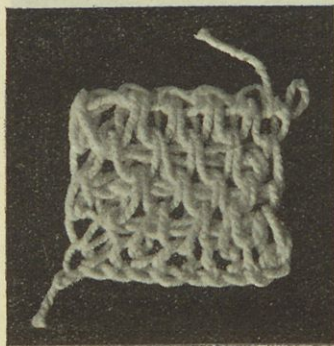
Na koncu moramo dojemati po 1 tuniško petljo, ker smo v začetku izpuščali po 1. V zadnjo petljo skvačkamo torej še enkrat mrežni vbod ter vbadamo tja, kjer se v kraju najmanj pozna.

Druga dovršilna vrsta. Najprej ovijemo kvačko in prvič zategnemo le 2 zanki; potem pa ovijamo in zatezamo po 3 in 3 zanke. Na koncu zategnemo le 2 zanki.

Tretja zančna vrsta. V tej vrsti skvačkamo v vsako petljo spodnjega mrežnega vboda po 1 mrežni vbod; na koncu nam ni treba dojemati petlje, ker tudi v začetku nismo nobene izpustili.

Tretja dovršilna vrsta je prav taka kakor druga dovršilna vrsta. Od druge zančne vrste se vbod ponavlja.

7. b) Tuniški mrežni vbod brez vozla.

Narisek št. 22.

Nasutek, prvo zančno in prvo dovršilno vrsto kvačkamo z vozlom prav tako kakor pri mrežnem vbodu.

Druga zančna vrsta. Tudi pri tem vzorcu izpustimo v tej vrsti skrajno tuniško petljo v začetku vrste. Ovijemo kvačko le enkrat proti sebi (kakor v prvi zančni vrsti), držimo ovoj s palcem desne roke, da se ne izmakne, vbodemo kvačko pod oba združena člena tuniške petlje v spodnji

vrsti (tudi od desnice proti levici). Kvačka ostane na licu dela. Zopet ovijemo kvačko in prevedemo nit izpod teh členov. Tako kvačkamo do konca. Pri tem vbodu se nam ne naredi voz. Konec te vrste dojemljemo po 1 tuniško petljo, ker smo v začetku izpuščali po 1. Vbadamo prav neopazno v skrajno petljo ob levi roki.

Dovršilne vrste so prav take kakor pri prejšnjem vzorcu.

Tretja zančna vrsta. V tej vrsti v začetku ne izpuščamo tuniških petelj, torej tudi na koncu nobene petlje ne dojemljemo.

Od druge zančne vrste se vzorec ponavlja.

Pri obeh mrežnih vbodih vidimo na desni strani lepe nitke, katere so podobne mrežni zanki; od tod njiju ime.

Še drugi tuniški vbodi nastajajo, ako v zančni vrsti izvajamo verižne petlje, goste petlje ali šibične petlje.

Vse te našete petlje izdelujemo le do zadnjega ovoja. Toda ker taki vbodi niso lepi in ker jih tudi malo rabimo, niso tukaj opisani nadrobneje.

Kako privezujemo nit ob delu.

Z vzlom ne smemo privezovati niti, ako se nam utrga ali pa če poide. Najlepše je, ako n. pr. pri gosti petlji to do zadnjega ovoja skvačkamo s staro nitjo, ostali ovoj zadnje petlje pa dovršimo z novo nitjo. Potem skvačkamo nekoliko petelj čez oba konca in naposled oba konca odrežemo.

Pri verižni petlji razkoljemo zadnji konec stare in nove niti (vsako na pol), položimo razkoljeno polovico vsakega konca križema in jo zasučemo v vrvico, odrežemo ostali polovici in kvačkamo potem s to vrvico dalje. Ta vrvica ni nič kaj lepa.

Kako dokončujemo delo.

Kvačkanje lahko dokončamo, kjerkoli hočemo (le tuniškega kvačkanja ne); takrat skvačkamo le 1 verižno petljo koncem dela, potem odrežemo nit in jo prevedemo skozi petljo. Tako se nam delo ne razpre, najsi konec ni zašit.

Vzorci.

Vzorci nastajajo, ako družimo različne petlje in vbode, pa tudi, ako kvačkamo več vrst enakih petelj.

Imamo dve poglavitni vrsti vzorcev; ti so:

1. gosti vzorci,
2. preslegasti vzorci.

Pri gostih vzorcih razločujemo zopet *a)* nemško, *b)* tuniško kvačkanje.

Preslegaste vzorce delimo na tri vrste; te so:

a) vzorci v kvadratnem vbodu, *b)* razni preslegasti vzorci, *c)* zvezde, čipke in vstavki.

Kako se loči nemško kvačkanje od tuniškega.

Pri nemškem kvačkanju dokončamo delo lahko pri vsaki petlji; ni nam treba kvačkati do konca vrste. Po vsaki skvačkani petlji nam ostane le ena zanka na kvački.

Pri tuniškem kvačkanju pa dela ne moremo dokončati prej, dokler ne skvačkamo obeh vrst tuniške petlje. Kvačkaje zančno vrsto, imamo več zank na kvački, in šele koncem dopletilne vrste nam ostane le ena zanka.

Gosti vzorci.

Nemško kvačkanje.

Najložji vzorci so ti, katerih se vadijo dekleta v spodnjih razredih ljudske šole.

1. vzorec se kvačka iz gostih petelj v navadnem vbodu.
2. vzorec se kvačka iz gostih petelj v gabrnatem vbodu.
3. vzorec se kvačka iz šibičnih petelj v navadnem vbodu.
4. vzorec se kvačka iz šibičnih petelj v verižnem vbodu.

Lepši in težji vzorci nastajajo:

1. Če kvačkamo same goste petlje v pletilnem, poševnem, križnem ali zančnem vbodu. Tudi vzorec v zvezdnem vbodu pripada tej vrsti; ta vzorec je kaj lep.

Popisali smo že pri vbodih, kako prehajamo iz vrste v vrsto.

2. Če kvačkamo same previte, ovite, vehtne ali dvojne petlje.
3. Če sestavljamo tudi različne petlje; tukaj naj bodo navedeni nekateri taki vzorci.

Za vsak vzorec si nasnujemo vsaj 1 vrsto verižnih petelj.

Vzorec *a)*. 1 verižna in 1 gosta petlja se vrstita; v nasnutku izpuščamo po eno verižno petljo prav pod vsako verižno petljo. Dalje kvačkamo predevoma in vbadamo kvačko v luknjico pod verižno petljo.

Ta vzorec kvačkamo lahko le na desni strani, pa tudi na obeh straneh.

Vzorec *b*). V prvi vrsti kvačkamo same vehtne petlje, drugo pri drugi. V drugi vrsti kvačkamo tudi zgolj vehtne petlje, a tako, da izpuščamo vsako drugo vehtno petljo prejšnje vrste in nad to kvačkamo po 1 verižno petljo. Te vrsti se kvačkata zaporedoma.

Ta vzorec kvačkamo na obeh straneh, in sicer v verižnem vbodu.

Vzorec *c*). Pri tem skvačkamo 1 vrsto gostih petelj in 1 vrsto vehtnih petelj.

Tudi ta vzorec kvačkamo v verižnem vbodu; delo pri tem obračamo. Vehtne petlje kvačkamo na licu dela.

Vzorec *d*). Tukaj si nasnujemo toliko verižnih petelj, da je njih število mnogokratnik števila 4, in dodamo še 2 petlji za oba krajca. Ta vzorec je sestavljen iz gostoverižnih in šibičnih petelj. Kvačkamo ga tako-le: Eno verižno petljo v nasutku izpustimo, * v drugo petljo skvačkamo 1 gostoverižno petljo; zopet izpustimo eno verižno petljo in skvačkamo v drugo petljo 3 šibične petlje. Od znaka * se vzorec ponavlja. Na koncu skvačkamo 1 gostoverižno petljo. Nit odrežemo in pričnemo drugo vrsto iz nova, ker kvačkamo le na desni strani.

Drugo vrsto začnemo tako, da skvačkamo iz skrajnje petlje spodnje vrste 2 verižni petlji; te nadomeščata eno šibično petljo. V isto skrajnjo petljo skvačkamo še 1 šibično petljo; * dalje 1 gostoverižno petljo v srednjo šibično petljo prejšnje vrste — 3 šibične petlje v gostoverižno petljo prejšnje vrste. Od znaka * se vzorec ponavlja do konca. Za konec skvačkamo samo 2 šibični petlji v skrajnjo gostoverižno petljo.

Navedeni vrsti se ponavljata; tvorita nam predevoma skvačkan vzorec.

Vselej vbadamo gostoverižne petlje le v zadnji člen spodnje petlje; pri šibičnih petljah vbadamo kvačko pod oba vodoravna člena petlje spodnje vrste.

Ta vzorec je najlepši, ako skvačkamo 1 vrsto z belo in 1 z rdečo nitjo.

Vzorci, sestavljeni iz pridvižnih petelj.

Te vzorce navadno kvačkamo na gabrnati podlagi.

Prvič skvačkamo predevoma same enakovrstne pridvižne petlje, in sicer šibice, zanke ali školjke. Pridvižne petlje lahko kvačkamo drugo pri drugi ali pa bolj narazen; takrat skvačkamo med dvema pridvižnima petljama liho število gostih petelj. Tudi jih sestavljamo po 2, 3, 4 in še več skupaj ter kvačkamo predevoma dalje.

Drugič skvačkamo podlago v gabrnatem vbodu, nad to podlago pa kvačkamo proge, sestavljene iz pridvižnih šibičnih petelj ali iz verižnih zank. Proge, sestavljene iz pridvižnih šibičnih petelj, kvačkamo tako, da predevljemo šibice posameznih prog v vsaki vrsti.

Proge, zložene iz verižnih zank, pa sestavljamo tako, da kvačkamo te zanke v vsaki drugi vrsti navpično drugo vrhu druge. Ko pa pridemo do vrhovne vrste, prevedemo vse te zanke od dna do vrha, da se naredi verižica. Zato vbodemo kvačko v zanko prve vrste, skozi to prevedemo zanko druge vrste; sedaj prevedemo skozi to zanko ono tretje vrste i. t. d. do vrha. Paziti nam je, da zanke niso prekratke, sicer se nam ne naredi lepa verižica.

V zadnji vrsti kvačkamo goste petlje. Ona gosta petlja, katera leži nad verižico, se skvačka v petljo in zajedno v vrhovno zanko, da se delo ne razpre.

Tudi spodaj in zgoraj še lahko napravimo rob iz verižnih zank; tedaj skvačkamo prvo vzorčno vrsto tako, kakor je že popisana pri oddelku pridvižne petlje. Med zankami iste vrste izpuščamo po 1 gosto petljo.

Tak rob se tudi lahko skvačka iz pridvižnih šibičnih petelj.

Tretjič skvačkamo zopet podlago v gabrnatem vbodu, na sredi pa kvadrat, sestavljen iz pridvižnih šibičnih petelj, ali pa iz školjk. Ta kvadrat ima v prvi vzorčni vrsti le 1 školjko — oziroma šibično petljo — v drugi vzorčni vrsti sta že 2 školjki, in sicer 1 na vsaki strani spodnje školjke. Med dvema školjkama skvačkamo 3 goste petlje. Tako narase kvadrat v vsaki vzorčni vrsti za 1 školjko, dokler nima zaželeno širine. V drugi polovici izgubi kvadrat v vsaki vzorčni vrsti po 1 školjko do vrha.

Školjke kvačkamo le na desni strani in vedno le v presledke prejšnje vzorčne vrste.

Nad podlago tudi lahko skvačkamo več majhnih kvadratov. Sestavljamo jih iz 4 školjk; kvačkamo jih pa predevoma.

Še lepši so ti vzorci, ako napravimo na okolo rob iz pridvižnih šibičnih petelj ali pa iz verižnih zank. Te petlje kvačkamo predevoma v navpičnih progah.

Četrtrič. Vzorce sestavljamo tudi tako, da kvačkamo proge, katere legajo poševno proti desnici ali proti levisi. Med dvema progama pridvižnih petelj izpuščamo presledke; ti so za nekaj petelj širši nego vzorčna proga. Pridvižne petlje predevljemo tako, da izpuščamo pri levisi (oziroma pri desnici) 1 pridvižno petljo; zajedno pa dojemljemo v isti vrsti pri desnici (oziroma pri levisi) 1 pridvižno petljo. Pridvižne petlje iste vrste v progah stojijo navpično;

predevljemo jih le tako, da tvori vzorec poševne proge. Med dvema pridvižnima petljama skvačkamo 1 gosto petljo.

Tudi vodoravno sestavljene proge so lepe. Take proge nastajajo, ako kvačkamo predevoma nekaj vrst pridvižnih šibičnih petelj. Med dvema progama skvačkamo nekaj praznih vrst v gabrnatem vbodu. Še lepše je, ako skvačkamo med dvema progama 1 vrsto v zvezdnem vbodu.

Izurjena delavka si lahko sama sestavlja še mnogo vzorcev iz pridvižnih petelj.

Vse te vzorce rabimo za kvačkane odeje, podbradnice in za povoje.

Tuniško kvačkanje.

Iz vseh navedenih tuniških petelj se nam sestavljajo prav lepi vzorci. Take vzorce izdelujemo tako, da skvačkamo:

1. Ves vzorec iz zgolj enakovrstnih tuniških petelj. Vzorec, skvačkan zgolj v tuniškem vbodu, uporabljamo za povojček. Črez tuniške petlje znamujemo takrat navadne križce.

2. Kvačkamo predevoma raznotere vbode. Lep vzorec se nam naredi, ako skvačkamo n. pr. 5 petelj v desnopletilnem vbodu in 5 petelj v levopletilnem vbodu. (Skrajnja petlja se tudi šteje). To ponavljamo v toliko vrstah, da se nam napravijo kvadrati; navadno zadoščajo po našem vzorcu 4 vrste. Dalje kvačkamo te vbode predevoma.

3. Skvačkamo 4 do 5 petelj v navadnem tuniškem vbodu in nato 1 ali 2 petlji v vehtnem vbodu. V daljnjih vrstah kvačkamo vedno enako število tuniških petelj, in sicer izpuščamo v vsaki drugi vrsti enkrat prvo, enkrat zadnjo vehtno petljo; paziti moramo, da kvačkamo vehtne petlje predevoma.

4. Ali pa skvačkamo nekaj vrst v navadnem tuniškem vbodu in nekaj vrst v kakem že navedenem vbodu.

5. Popišeta naj se tukaj še dva lepa vzorca.

a) Nasnujemo si sodo število verižnih petelj, črez to vrsto skvačkamo 1 vrsto navadnih tuniških petelj. Dalje se kvačka zančna vrsta kakor po navadi.

Dovršilna vrsta. V začetku ovijemo kvačko in prevedemo nit skozi 1 zanko, * zopet ovijemo kvačko in zategnemo 2 zanki. Iz sedaj nastale petlje skvačkamo 4 verižne petlje, ovijemo kvačko ter zategnemo zanko verižne petlje in še zanko spodnje tuniške petlje. — Od znaka * ponavljamo vzorec do konca vrste.

Zančna vrsta. V tej naklanjamo zanke na desno stran ter jih kvačkaje izpuščamo. Iz vsakega navpičnega člena si izvedemo po 1 zanko kakor pri navadnem tuniškem vbodu, da imamo vedno enako število tuniških petelj.

Odslej kvačkamo zanke predevoma.

Ta vzorec je podoben kožuhu.

b) Nasnujemo si liho število verižnih petelj; čez nasutek skvačkamo vsaj 1 tuniško vrsto.

Zančna vrsta. Skrajnjo petljo izpustimo; za krajec skvačkamo vsaj 1 tuniško petljo, vbodemo kvačko v sosednjo petljo, jo ovijemo ter prevedemo nit skozi to petljo. — Na kvački imamo 3 zanke. — Sedaj izpustimo nit, tekočo ob kazavcu, in si jo ovijemo iz nova tako, da se naredi le 1 zanka. Zato primemo nit z drugim, tretjim, četrtem in petim prstom leve roke; kazavec vtaknemo pod nit proti sebi in ga vzdignemo; pri tem mu teče nit zunaj čez gorenji člen in napravi zanko. V to zanko vbodemo kvačko od spodaj navzgor tako, da ji nataknemo sprednjo, proti dlani tekočo nit. Sedaj izpustimo zanko na kazavcu in jo rahlo zategnemo. Takih zank si napravimo na kvački 10 ali še več. Zadnjič ovijemo kvačko ter prevedemo nit skozi vse zanke in še skozi zanko spodnje tuniške petlje. Iz sedaj nastale zanke skvačkamo 1 verižno petljo, da se vse zanke bolj združijo. Te združene zanke tvorijo polžku podobne kroge.

Dalje izvedemo iz dveh sosednjih petelj spodnje vrste po 1 zanko in napravimo zopet tak zančni krog; tako do konca.

Dovršilna vrsta je prav navadna.

V nastopnih vrstah kvačkamo vzorec predevoma.

Ta vzorec tvori prav goste polžke.

Ta dva vzorca kvačkamo najrajši iz volne, ker se rabita za okrasek otroške obleke.

Izurjena delavka si lahko še sama sestavlja mnogo drugih vzorcev iz tuniških petelj.

Vse vzorce, katere kvačkamo posamezno, radi obrobujemo, da je krajec lepši.

Navadno kvačkamo zobce; še lepše pa je, ako skvačkamo okolo vzorca 1 vrsto gostih petelj in čez to vrsto rogljičke.

Rogljčki pri gosti petlji.

Rogljčki (francosko «picots»), s katerimi obrobujemo vzorce, se kvačkajo tako-le: Najprej skvačkamo 1 gosto petljo in potem 1 verižno petljo. * Zanko sedanje petlje obdržimo na

kvački in vbodemo kvačko pod sprednja člena ravnokar skvačkane goste petlje, ovijemo kvačko in prevedemo 1 novo zanko izpod teh dveh členov; tudi iz goste petlje spodnje vrste izvedemo 1 zanko. — Sedaj imamo na kvački 3 zanke. — Zopet ovijemo kvačko in zategnemo spodnji 2 zanki. — Na kvački imamo le 2 zanki. — Iz spodnje zanke (ostala nam je od goste petlje) skvačkamo 1 verižno petljo; iz gorenje zanke se nam naredi rogljiček šele potem, ko potegnemo kvačko iz obeh zank; gorenjo zanko izpustimo, spodnjo pa zopet nataknejo na kvačko. Pod vsakim rogljičkom se nam naredi petlja, katera je prav močno podobna gosti petlji. Dalje ponavljamo delo od znaka *, da pridemo okrog in okrog vzorca.

Iz vsake goste petlje se vzdiguje po eden rogljiček; ob delu ga nekoliko podaljšamo, pa ne preveč, da ni predolg.

Take rogljičke lahko izvajamo tudi le iz vsake druge ali tretje petlje, da niso pregosti.

Še drugi rogljički, izvedeni iz verižnih petelj, se rabijo pri preslegastih vzorcih; zaradi tega so tudi popisani šele tam. (Glej narisek št. 36.).

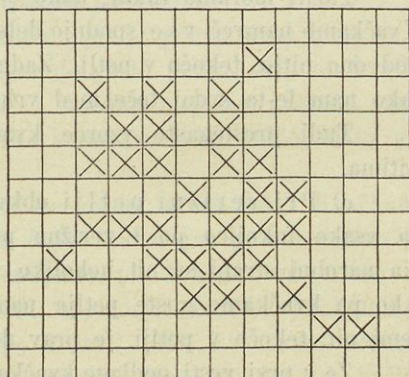
Kako kvačkamo z dvema raznobarvenima nitima.

To delamo skoro tako kakor takrat, kadar privezujemo nit ob delu.

Vsak narisek, sestavljen iz križcev, katerega rabimo pri navadnem znamovanju, se lahko kvačka z dvema raznobarvenima nitima. Tak vzorec se imenuje tipski vzorec; vidiš ga v narisku št. 23.

Podlago skvačkamo z enobarveno nitjo, vzorčne križce pa z drugobarveno nitjo. Obe niti morata biti enako debeli. Za vsak križec jemljemo pri ruskem vbodu po 1 gosto petljo v širini in po 1 vrsto v višini. Ako pa kvačkamo v gabrnatem vbodu, jemljemo za širino po 2 petlji in za višino po 2 vrsti.

Radi kvačkamo tudi šibične petlje; takrat jemljemo za širino po 3 šibične petlje, za višino

Narisek št. 23.

pa le po 1 vrsto; ali pa kvačkamo v podlagi bele luknjice in za križce drugobarvene šibične petlje. Glej točki *b)* in *c)*. Paziti moramo, da jemljemo pri različnih petljah pravilno širino za vzorčni križec, tako da nam tvori vsak skvačkani križec pravilen tipski kvadrat.

Naj kvačkamo katerokoli petljo, vedno nam ostaja na kvački 1 zanka, in sicer od zadnjega ovoja; ta zanka leži nad sosednjo petljo. Zato ne smemo nikoli z enakobarveno nitjo dokončavati ni zadnje vzorčne petlje ni zadnje petlje v podlagi.

a) Goste petlje kvačkamo prav tako kakor takrat, kadar privezujemo nit ob delu.

Zadnjo gosto petljo v podlagi skvačkamo do zadnjega ovoja z nitjo, katero smo rabili v podlagi; ostali ovoj pa dovršimo z raznobarveno nitjo. Sedaj skvačkamo s to nitjo toliko petelj, kolikor ima vzorec zaporednih križcev, enega odštejemo. Pri našem vzorcu skvačkamo v prvi vzorčni vrsti le 1 petljo (za ruski vbod), druge petlje pa ne dovršimo, ker moramo tukaj zadnji ovoj dokončati z nitjo v podlagi. V drugi vzorčni vrsti skvačkamo 1 posamezno vzorčno petljo, 1 posamezno petljo v podlagi in zopet 2 vzorčni petlji. Zadnje ovoje kvačkamo, kakor je že znano. (Skrajnjih petelj nismo popisali).

Nit, s katero ne kvačkamo, skrivamo med vsako petljo. Najlepše je, da kvačkamo črez to nit, ker se potem nikjer ne vidi. Ako nam pa ni dosti do lepote narobne strani, ne obkvačkujemo niti; takrat nam leži nit na narobni strani. Pri ruskem vbodu odrežemo nit koncem vsake vrste; pri gabrnatem vbodu pa ne, ker jo rabimo za drugo vrsto.

b) Šibične petlje tudi kvačkamo do zadnjega ovoja in tega dovršimo z drugobarveno nitjo.

Paziti moramo tukaj, kako obkvačkujemo nit, tekočo v petlji. Kvačkamo namreč vse spodnje dele šibične petlje tako, da jih delamo pod ono nitjo, tekočo v petlji. Zadnji ovoj pa dovršimo nad to nitjo; tako nam le-ta sedaj teče med vrhom šibične petlje.

Tudi preslegaste vzorce kvačkamo z dvema raznobarvenima nitima.

c) Pri verižni petlji obkvačkujemo nit tako, da skvačkamo za vsako luknjico po 1 verižno petljo pod nitjo in po 1 nad njo. Na narobni strani se nit nekoliko vidi, ker se ne more dovolj skriti. Ako pa kvačkamo goste petlje namesto verižnih in obkvačkujemo s temi nit, tekočo v petlji, je prav dobro skrita.

Že v prvi vrsti podlage kvačkamo verižne petlje in vrhovne dele šibičnih petelj, ležečih pod križci, z drugobarveno nitjo. V vzorčnih vrstah kvačkamo zadnjo verižno petljo, ležečo pred šibično petljo vzorčnih križcev, z drugobarveno nitjo.

Z dvema raznobarvenima nitima radi kvačkamo domače kape, mošnjičke, krožnike za svetilnice i. t. d.

Raznobarveni vzorci nastajajo tudi tako, da prevajamo zlato nit, vrvico ali trak; tudi te reči obkvačkujemo. Ako kvačkamo vzorčne petlje za trakom, podlago pa pred trakom, tedaj nam tvori trak načrtani tipski vzorec. Lahko pa kvačkamo tudi tako, da nam tvori trak vzorčevo podlago. Kako visoke so petlje, se ravna tukaj po širini ali debelosti niti, vrvice ali traku.

Kako kvačkamo z biseri.

V prejšnjih časih so gospe rade izdelavale kvačkane mošnji ke, domače kape, mošnjičke za tobak i. t. d., v katere so vkvačkavale bisere. Najsi se tako delo rabi sedaj le malo, vendar bodi tudi navedeno.

Bisere vkvačkujemo na dva načina; vselej pa prej nabereмо vse bisere na nit, s katero pozneje kvačkamo. To je prav zamudno, ako je vzorec raznobarven, ker moramo nabirati tudi raznobarvene bisere, in sicer prav po tipskem narisku.

Podlago navadno skvačkamo v verižnem vbodu; v podlagi so goste petlje prazne, biseri pa nam tvorijo vzorec.

1. način. Na niti, katera je ovita okolo kazavca, je pripravljenih nekaj biserov. Ko dospemo do vzorčne petlje, izvedemo iz spodnje goste petlje 1 zanko, nato pomaknemo 1 biser prav blizu k petlji in dovršimo gosto petljo.

Biser leži na narobni strani dela; ta stran je po končanem delu naša desna stran. Tako nam je prav lahko kvačkati; pa tudi se lahko zmotimo, ker je težko gledati na vzorec.

2. način. Koj v začetku vzorčne petlje pomaknemo biser prav blizu k delu, vbodemo kvačko v spodnjo gosto petljo, ovijemo kvačko in prevedemo nit iz spodnje petlje; zajedno moramo prevesti biser iz te petlje, kar pa ni lahko. Ako kvačkamo bolj rahlo, nam gre delo lože izpod rok.

Pri tem načinu leže biseri na desni strani dela. Kvačkamo bolj težko, a ne zmotimo se tako lahko kakor pri prvem načinu.

Za širino enega križca jemljemo po 1 biser, za višino po 1 vrsto. Ako pa hočemo kvačkati obsežnejše križce, jemljemo za širino po 2 bisera in za višino po 2 vrsti. Ako kvačkamo podlago v verižnem vbodu, začnemo prvo vzorčno vrsto po drugem načinu in drugo vzorčno vrsto po prvem načinu. Te vrsti se izmenjavata.

Prav lahko pa kvačkamo tudi vse vrste po prvem ložjem načinu; takrat odtrgamo nit v vsaki vrsti, ker kvačkamo ves vzorec na levi strani dela.

Preslegasti vzorci.

Preslegasti vzorci nastajajo, ako med raznovrstne goste petlje kvačkamo verižne petlje. Ker se take petlje sestavljajo prav mnogo-ter, so tudi vzorci prav različni.

Kako razvrščujemo preslegaste vzorce, smo navedli že spredaj v začetku oddelka: «Vzorci».

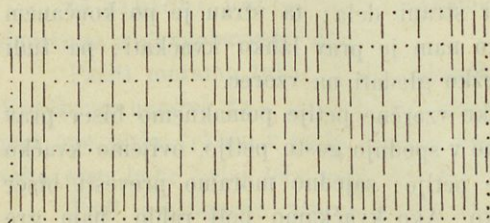
Otroci kvačkajo preslegaste vzorce navadno tako, da stoji drug vzorec vrhu drugega; med dva vzorca kvačkajo majhen, prav lahek, enovrsten vstavek. Tako sestavljene vzorce imenujemo vzorčni trak. (Glej narisek št. 25.)

Za učiteljico je bolj prikladno, da kvačka vzorce posamezno, ker jih potem lahko daje otrokom za vzgled.

Vzorci v kvadratnem vbodu.

To so taki vzorci, katere sestavljamo iz verižnih in iz šibičnih petelj. Vsak tipski narisek se lahko skvačka v tem vbodu. Podlaga takih tipskih nariskov je sestavljena iz več majhnih kvadratov; ti leže pravokotno drug poleg drugega in drug nad drugim.

Narisek št. 24. kaže 5 vzorčnih vrst, skvačkanih v kvadratnem vbodu po tipskem narisku št. 23.

Narisek št. 24.

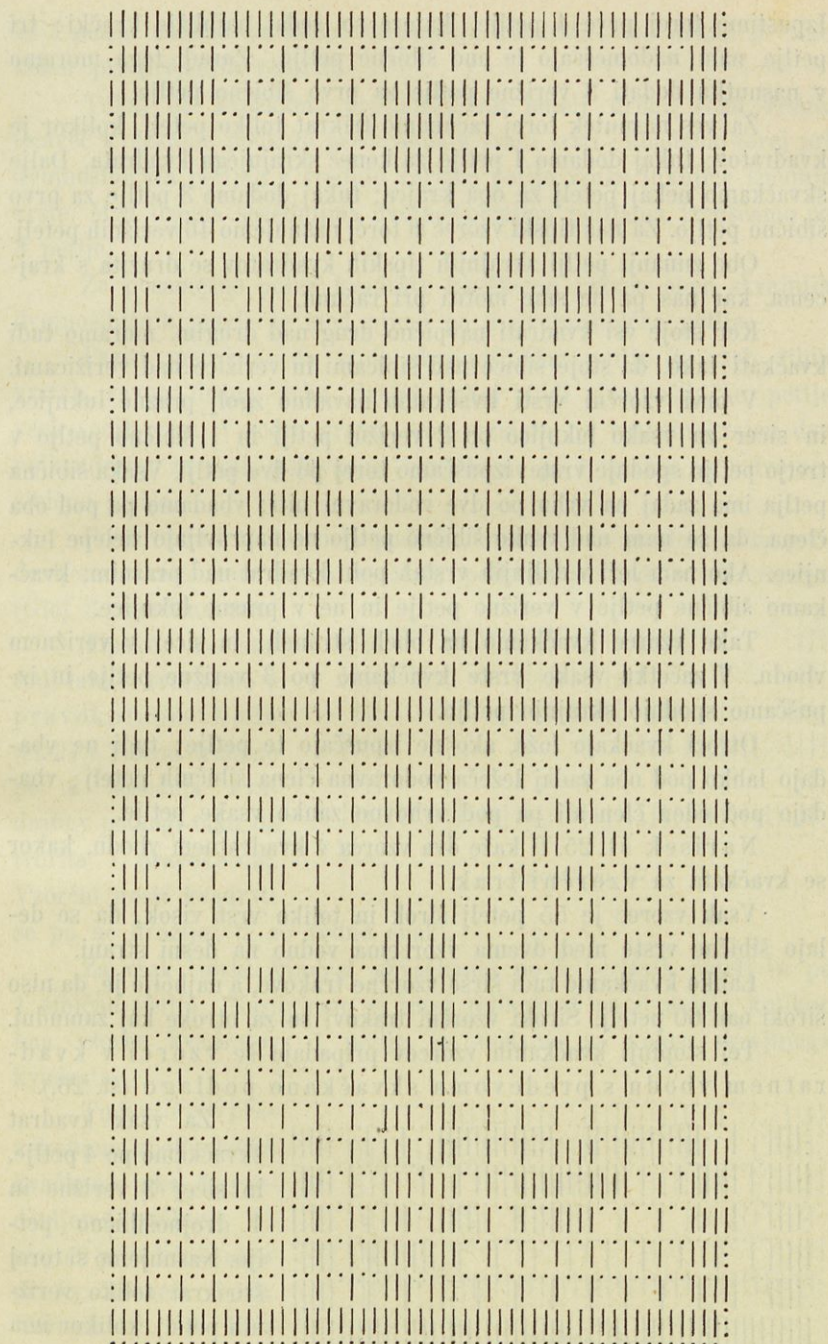
Za vsak prazni kvadrat skvačkamo 3 petlje, in sicer 2 verižni in 1 šibično. Za vsak polni kvadrat pa skvačkamo 3 šibične petlje in za skrajnji kvadrat 1 petljo več. Zaradi tega kvačkamo za posamezne vzorčne kvadrate

po 4 šibične petlje; za 2, 3, 4 ali še več združenih kvadratov pa skvačkamo dvakrat, trikrat, štirikrat ali še večkrat po 3 petlje in zadnjič dodamo 1 petljo za konec skrajnjega kvadrata. Nasnujemo si torej za vzorec trikrat toliko petelj, kolikor ima tipski vzorec kvadratov; naposled dodamo 1 petljo.

Navadno skvačkamo pri vzorcih na obeh koncih še krajec, sestavljen iz šibičnih petelj ali pa iz majhnih čipek. Za krajec si moramo torej nasnovati še primerno število petelj več.

Črez nasnutek navadno skvačkamo 1 vrsto zgolj šibičnih petelj; prvo šibično petljo skvačkamo v peto verižno petljo v nasnutku.

Izpustimo torej prve 4 petlje, katere so sedaj najbližje kvački; tri petlje nam nadomeščajo le eno šibično petljo. Zaradi tega moramo v nasnutku dodati 3 verižne petlje za prvo šibično petljo.

Za ves nasnutek torej računamo trikrat toliko petelj, kolikor je kvadratov; tukaj dodamo 1 petljo za konec skrajnjega kvadrata. Dalje skvačkamo nekaj petelj za oba krajca; tukaj dodamo 3 petlje za prvo šibično petljo. Za naš tipski vzorec si torej nasnujemo 46 verižnih petelj.

Obe zunanji petlji skrajnjih tipskih kvadratov se družita s krajcema, kar nas pa ne sme motiti pri računu.

Ker stoje vsi kvadrati navpično drug nad drugim, moramo tudi kvačkati tako, da stoje šibice nad šibicami in verižice nad verižicami.

V prvi vzorčni vrsti kvačkamo navadno zgolj prazne luknjice, in sicer za vsako luknjico po 2 verižni petlji in 1 šibično petljo v tretjo petljo spodnje vrste; izpuščamo torej po dve petlji. Vsaka šibična petlja ima zadaj na vrhu po dve vodoravni niti; vbadamo pa pod oba člena, da se nam nad vsako šibično petljo ne napravljajo nelepe luknjice. Ako nam leži v daljnjih vrstah poln kvadrat nad praznim, kvačkamo šibične petlje v verižne petlje in ne v prazne luknjice.

Take vzorce kvačkamo na obeh straneh, in sicer v verižnem vvodu. V začetku vsake vrste kvačkamo po 3 verižne petlje in izpuščamo spodnjo skrajnjo petljo.

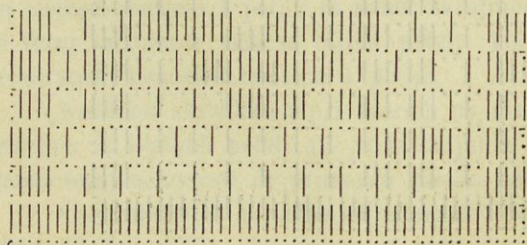
Otroci kvačkajo lože, ako ne izpuščajo te petlje; tudi ne vbadajo lahko pod oba zadaj ležeča vodoravna člena šibičnih petelj; vbadajo pod eden člen ali pa pod vrhovno zanko vsake petlje.

Narisek št. 25. ti kaže dva vzorca v kvadratnem vvodu, kakor se kvačkata za vzorčni trak.

Vsak vzorec je 55 petelj širok in toliko vrst visok, da se delajo šibične vrste med dvema vzorcema vedno na desni strani.

Lahko kvačkamo tudi širše vzorčne trakove, a najbolje je, da niso široki nad 60 petelj. Široki vzorčni trakovi so za otroke kaj zamudni.

Tej stopinji kvačkanih vzorcev pripadajo še vzorci v kvadratnem vvodu s predevoma skvačkano podlago (št. 26).

Za vsak kvadrat skvačkamo po 4 petlje, in sicer 3 verižne in 1 dvojnošibično petljo. Nasnujemo si torej štirikrat toliko verižnih petelj, kolikor ima tipski vzorec kvadratov,

in 1 petljo dodamo za konec skrajnjega kvadrata; vse drugo je tako kakor pri prejšnjih vzorcih.

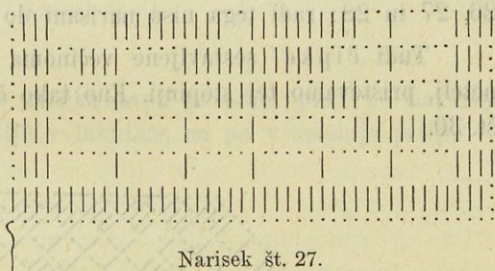
Tukaj ne kvačkamo dvojnošibičnih petelj druge vrhu druge, temveč kvačkamo podlago predevoma v vsaki vrsti. Vbadamo torej pri dvojnošibičnih petljah v srednjo verižno petljo vsake luknjice spodnje vrste. Med dvema sosednjima dvojnošibičnima petljama izpuščamo po 3 petlje.

Za posamezne polne kvadrate kvačkamo razven obeh skrajnjih dvojnošibičnih petelj še med njima po 3 dvojnošibične petlje.

Paziti moramo, da stoje dvojnošibične petlje v vseh lihih vrstah ravno druga vrhu druge kakor tudi dvojnošibične petlje vseh sodih vrst. V sodih vrstah nam ostajata na vsakem kraju dva polkvadrata; za vsak polkvadrat skvačkamo po 1 verižno in 1 dvojnošibično petljo.

Predevoma kvačkamo le podlago, vzorčnih kvadratov pa ne predevljemo; zato nam časih ostajajo polkvadrati tudi sredi vzorca. (Glej 3. vzorčno vrsto.)

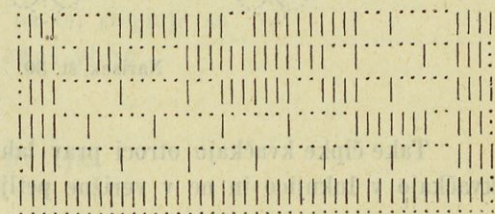
Tipske nariske tudi lahko kvačkamo v pravokotnem vbodu (št. 27.). Takrat družimo po 2 sosednja kvadrata v podlagi tako, da tvorita 1 pravokotnik. Vzorčni gosti kvadrati se pa ne družijo; ti so vedno enaki.

Narisek št. 27.

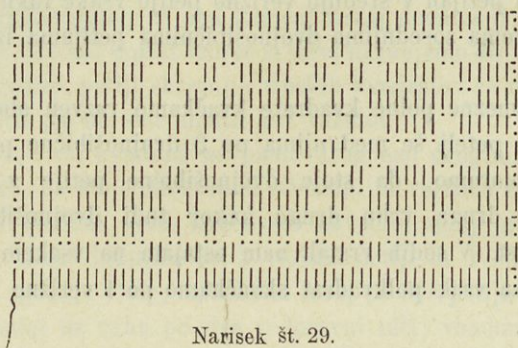
Za vsak tipski kvadrat skvačkamo po 5 verižnih petelj in po 1 šibično petljo. Nasnujemo si torej tolikokrat po 6 petelj, kolikor ima vzorec kvadratov; 1 petljo še dodamo za konec skrajnjega kvadrata.

Tudi vzorce v pravokotnem vbodu lahko kvačkamo tako, da predevljemo podlago. To se godi prav tako kakor pri kvadratnem vbodu. Narisek št. 28. kaže tak vzorec.

Narisek št. 28.

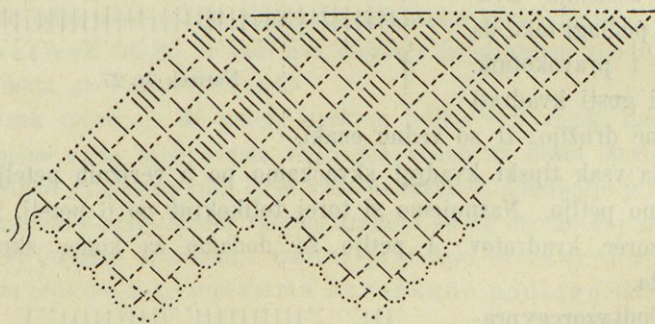
Ker prištevamo tej stopinji navadno tudi take vzorce, sestavljene iz verižnih in iz šibičnih petelj, katerim ni za podlago kvadrat, vidiš tudi takšen vzorec v narisku št. 29.

Narisek št. 29.

Razvidno je samo po sebi, kako se dokončujejo vzorci št. 24, 26, 27 in 28; radi tega niso narisani do vrha.

Tudi čipke, sestavljene večinoma iz verižnih in iz šibičnih petelj, prištevamo tej stopinji. Eno tako čipko vidiš tukaj v narisku št. 30.

Narisek št. 30.

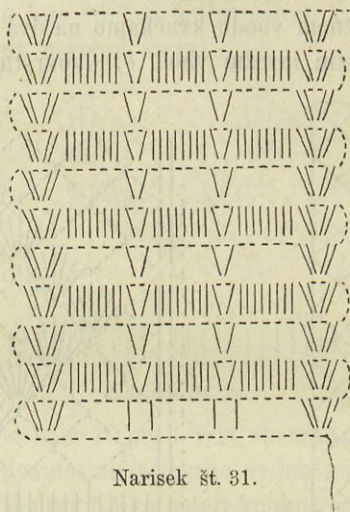
Take čipke kvačkajo otroci prav lahko; šibične petlje za zobce kvačkajo v luknjice in ne v verižne petlje.

To čipko kvačkamo v poševnih vrstah. Šibične petlje vbadamo v spodnje petlje, ne pa v luknjice. Zobati krajec obrob-

ljamo z drobnim zobčki; za vsak zobček skvačkamo po 5 verižnih petelj in po 1 gosto petljo.

Narisek št. 31. ti kaže vstavek, primeren tej stopinji.

Narisek št. 31.

Ta vstavek se lahko kvačka brez navodila prav po narisku. Tukaj vbadamo šibične petlje v luknjice, ne pa v spodnje petlje.

Razni preslegasti vzorci.

Take vzorce kvačkamo tako, da 1. izvršimo vso pločo v enovrstnem vbodu; 2. da kvačkamo med podlago še nariske, sestavljene iz raznih petelj; 3. da napravljamo proge. Tudi listke in cvetke kvačkamo; najlepše, a tudi najteže se kvačkajo gipirske čipke.

Vbodi, katere rabimo na tej stopinji, so:

- a) preslegastomrežni vbod,
- b) demantni vbod,
- c) rogljički,
- d) križna šibična petlja,
- e) oknati vbod in

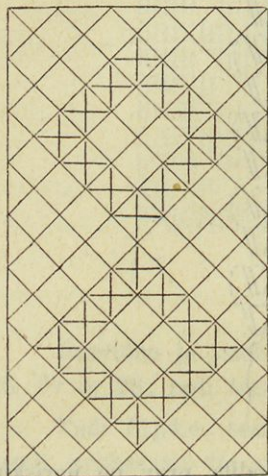
f) drugi brezimenski vbodi; eden tak vbod vidiš v narisku št. 40. in enega v narisku št. 41.

Kako se izdelujejo ti vbodi.

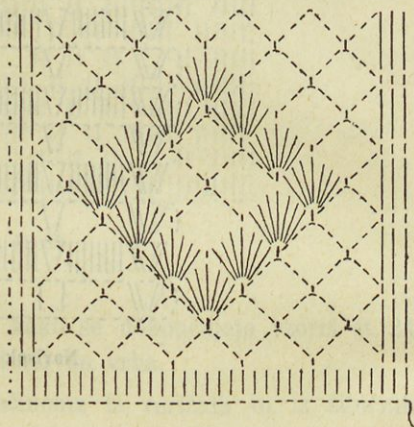
a) Preslegastomrežni vbod.

Ta vbod kvačkamo na podlagi tipskega nariska; mali kvadrati stoje ob kotu, ne pa ob stranicah.

Vzorci v mrežnem vbodu kvačkamo na dva načina, in sicer razločujemo: a) enovrstni mrežni vbod, b) dvovrstni mrežni vbod.

Narisek št. 32.

Narisek št. 33.

Narisek št. 33. kaže 10 prvih vrst tipskega vzorca št. 32., skvačkanih po prvem načinu.

a) Nasujemo si tolikokrat po 6 petelj, kolikor ima vzorec tipskih kvadratov, dodamo pa še nekaj petelj za krajec. Začetek se vidi iz nariska št. 33.

Za vsak prazni kvadrat skvačkamo po 7 verižnih petelj in 1 gosto petljo; to gosto petljo skvačkamo v šesto petljo spodnje vrste. Torej izpuščamo po dve petlji manj, nego jih kvačkamo za vsak kvadrat.

Za vsak polni kvadrat skvačkamo namesto sedmih verižnih petelj po 7 dvojnošibičnih petelj in 1 gosto petljo kakor zgoraj.

Goste petlje skvačkamo ravno v srednjo petljo sedmih petelj prejšnje vrste. Vseh 7 združenih dvojnošibičnih petelj enega kvadrata pa skvačkamo v gosto petljo, ležečo sredi mrežnega vboda predzadnje vrste.

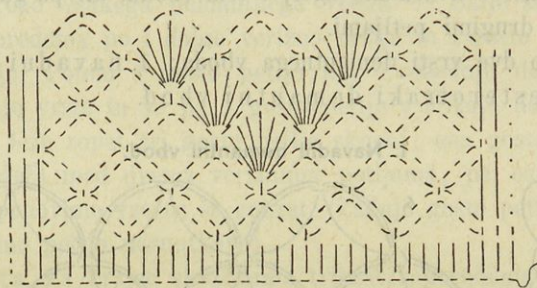
Za krajec kvačkamo v vsaki lihi vrsti goste petlje, v vsaki sodi vrsti dvojnošibične petlje (oziroma 4 verižne petlje). Na vrhu skvačkamo za vsako luknjico po 5 verižnih petelj in 1 gosto petljo v

srednjo verižno petljo spodnje vrste, da imamo zopet toliko petelj kolikor v nasnutku. V zadnji vrhovni vrsti kvačkamo zopet navadne šibične petlje. — Krajec se ne sme vleči in tudi ne gubančiti.

Vzorec (to so polni kvadrati) se prične šele v tretji vrsti.

Pri tem načinu leže šibične petlje polnih kvadratov enkrat delu na licu, enkrat pa na narobni strani.

Narisek št. 34.

b) Narisek št. 34. kaže 10 prvih vrst, skvačkanih po drugem načinu.

Da leže vse dvojnošibične petlje vedno na licu, jih kvačkamo tako-le: Nasujemo si prav toliko petelj kolikor pri prvem načinu; tudi prvo vzorčno vrsto skvačkamo še prav tako kakor pri prvem načinu. V drugi vrsti pa kvačkamo tako, da legajo petlje prav blizu ravno skvačkane vrste. V tej vrsti ne napredujemo po tipskem vzorcu prav nič, ker mora biti vsaka vrsta dvojna.

Za prazne kvadrate vsake druge vrste kvačkamo po 3 verižne petlje in 1 gosto petljo — vbadamo v srednjo petljo prejšnjih sedmih petelj — skvačkamo zopet 3 verižne petlje in 1 gosto petljo, katero vbademo v gosto petljo prejšnje vrste. Vsak skrajnji kvadrat ima še 1 gosto petljo na robu.

Za polne kvadrate, katere kvačkamo po narisku šele v peti vrsti, napravljamo tudi tukaj po 7 dvojnošibičnih petelj. Paziti nam je, da je ta vrsta na licu dela. Pri teh petljah vbadamo v ono gosto petljo, katera leži v spodnjem kotu tega polnega kvadrata. Črez polne kvadrate vsake druge vrste kvačkamo 3 verižne petlje in 1 gosto petljo, katero vbadamo v srednjo petljo teh sedmih dvojnošibičnih petelj — dalje zopet 3 verižne petlje in 1 gosto petljo v gosto petljo, ležečo v kotu tega kvadrata. Tako je tudi ta vrsta dvojna.

Pri tem načinu leže vse šibične petlje delu na licu, ker jih kvačkamo šele v vsaki drugi vrsti.

Na vrhu vsakega praznega kvadrata leže po tri goste petlje druga vrhu druge. Da se te petlje bolj družijo, lahko kvačkamo tako, da

vbodemo gosto petljo četrte vrste v srednjo verižno petljo prve vrste, čez vse druge goste petlje. Tako je tudi narisana vzorec.

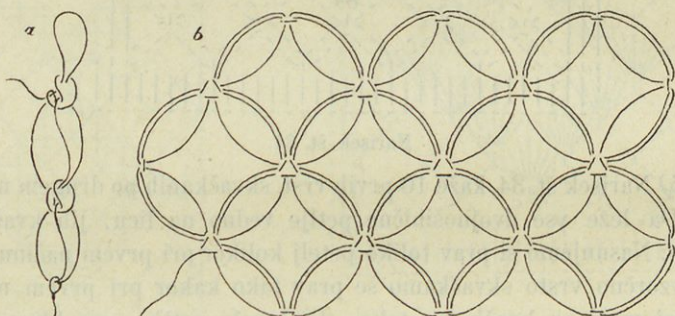
V vrhovnih vrstah skvačkamo zopet toliko verižnih in šibičnih petelj kakor v nasnutku.

b) Demantni vbod.

Za podlago mu je mreža, sestavljena iz kvadratov, stojećih ob kotu. Ves vzorec kvačkamo zgolj v tem vbodu, ali pa ga sestavljamo v čipkah z drugimi petljami.

Imamo dve vrsti demantnega vboda: 1. navadni demantni vbod, 2. šesterotraki demantni vbod.

1. Navadni demantni vbod.

Narisek št. 35.

Znaki: — in | pomenita posamezne goste petlje; / \ sta gosti petlji, kateri se kvačkata zaporedoma v dve sosednji dolgi verižni petlji; $\triangle$ so združene goste petlje sredi demantnega vboda, ( ) je dolga verižna petlja.

1. Za navadni demantni vbod skvačkamo prvič 1 navadno verižno petljo, potem * 1 dolgo verižno petljo (nategnemo jo tako, da se nam podaljša); v to verižno petljo skvačkamo 1 gosto petljo tako, da vtaknemo kvačko pod enotno nit dolge verižne petlje. Enotna nit leži ob levi, dve združeni niti (zanka dolge verižne petlje) pa ležita ob desni roki. — Od znaka * ponavljamo vbod do konca. (Glej narisek št. 35 a.)

(Med dvema gostima petljama leži po ena verižna petlja; ta ima dve združeni niti in eno posamezno. Med dvema verižnima petljama pa leži po ena gosta petlja.)

Navadno si nasujemo sodo število dolgih verižnih petelj, ker se tako krajec lože kvačka. Po našem narisku ima nasutek 8 dolgih verižnih petelj.

Sedaj obrnemo delo tako, da leže dvojne niti vsake dolge verižne petlje zgoraj, enotne niti pa spodaj.

1. vrsta. Od nasnovanih osmih dolгих verižnih petelj izpustimo zadnjič skvačkane tri dolge verižne petlje za krajec in skvačkamo po 1 gosto petljo v četrto in v peto dolgo verižno petljo. (Štejemo nazaj grede). Vbadamo pod obe združeni niti dolge verižne petlje; tudi tukaj nam leži posamezna nit spodaj. (Tega odslej ne omenimo več.) Gosta petlja nasnutkova in te dve gosti petlji se družijo prav blizu in tvorijo sredo vsakega demantnega vboda. — Dalje skvačkamo * dvakrat zaporedoma po 1 dolgo verižno petljo in 1 gosto petljo v to verižno petljo. Potem 1 gosto petljo koj v sosednjo dolgo verižno petljo prejšnje vrste in še po 1 gosto petljo v bližnjo dolgo verižno petljo. Tako leže zopet tri goste petlje skupaj; ena gosta petlja nasnutkova, ležeča med dvema verižnima petljama, pa ostane prosta. Od znaka * ponovimo vzorec še enkrat. (Zadnjo gosto petljo vbodemo v prvo verižno petljo nasnutkovo).

2. vrsta. Za krajec skvačkamo trikrat zaporedoma po 1 dolgo verižno petljo in 1 gosto petljo v to verižno petljo; nato delo obrnemo in * skvačkamo po 1 gosto petljo na vsako stran posamezne goste petlje prejšnje vrste; dalje skvačkamo le dvakrat zaporedoma po 1 dolgo verižno petljo in 1 gosto petljo v to verižno petljo. — Od znaka * ponovimo vzorec še enkrat. Končno izvedemo po 1 gosto petljo na vsaki strani prve goste petlje ob kraju.

Nastopne vrste se kvačkajo prav tako kakor druga vrsta. Tako kvačkamo vzorec predevoma; ako pazimo, da so vse verižne petlje enako dolge, se nam napravljajo prav lepe čveterotrake zvezdice.

2. Šesterotraki demantni vbod kvačkamo tako, da si nasnujemo 1 navadno verižno petljo, potem * 1 dolgo verižno petljo in v to 1 gosto petljo, (vbadamo prav tako kakor pri prejšnjem vzorcu). Od znaka * ponovimo petlje za naš vzorec še trikrat.

Verižne petlje kvačkamo precej daljše nego v poznejših vrstah, da se začetek ne vleče.

1. vrsta. Obrnemo delo in skvačkamo za krajec 1 navadno verižno petljo in 1 gosto petljo v prvo dolgo verižno petljo nasnutkovo. (Vselej vbadamo pod dvojni člen.) Dalje skvačkamo za vzorec * dvakrat zaporedoma po 1 dolgo verižno petljo in 1 gosto petljo v to verižno petljo; potem 1 gosto petljo na drugi konec prav te dolge verižne petlje, v katero smo kvačkali naposled, in še 1 gosto petljo v sosednjo dolgo verižno petljo. Od znaka * ponovimo vzorec še trikrat. (Zadnjo gosto petljo vbodemo v prvo verižno petljo nasnutkovo). Med dvema demantnima vbodoma leži le po ena dolga verižna petlja.

2. vrsta. Obrnemo delo in skvačkamo za krajec po 1 navadno verižno petljo in 1 gosto petljo med obe gosti petlji skrajnjega demantnega vboda (pod oba člena), dalje še 1 dolgo verižno petljo in 1 gosto petljo v to verižno petljo. Za vzorec skvačkamo koj še * 1 dolgo verižno petljo in 1 gosto petljo v to verižno petljo; dalje izvedemo po 1 gosto petljo na vsaki strani posamezne goste petlje spodnjega demantnega vboda. Od znaka * ponovimo vbod še trikrat.

3. vrsta. Obrnemo delo in skvačkamo za krajec 1 navadno verižno petljo in 1 gosto petljo v drugo skrajnjo gosto petljo prvega demantnega vboda (pod oba člena). Dalje skvačkamo za vzorec * dva-krat zaporedoma po 1 dolgo verižno petljo in v to petljo po 1 gosto petljo; potem 2 gosti petlji v srednji gosti petlji spodnjega demantnega vboda. — Od znaka * ponovimo vbod še trikrat. (Obe zadnji gosti petlji izvedemo na vsaki strani skrajnje goste petlje).

Druga in tretja vrsta se izmenjavata. Ta vbod tvori lepe šestero-trake zvezdice. Ker nam leži krajec poševno, rabimo ta vbod najrajši za poševno tekoče čipke.

Čipke kvačkamo tako-le: Konec druge vrste skvačkamo 5 navadnih verižnih petelj, 1 gosto petljo v sredo spodnjega demantnega vboda prejšnje vrste ob kraju (to je v 1. vrsti); delo obrnemo in skvačkamo v to luknjico nekaj zank, sestavljenih iz verižnih in gostih petelj, ali kake druge male čipke; potem nadaljujemo tretjo vzorčno vrsto. Za vsak zobček smo uporabili po 2 vrsti; kvačkamo pa tudi lahko večvrstne zobčke.

Če bi naredili vzorec tako, da bi imel navpična krajea, bi vzorec ne bil kaj lep. Zato tudi ni popisan.

c) Rogljčki pri verižni petlji.

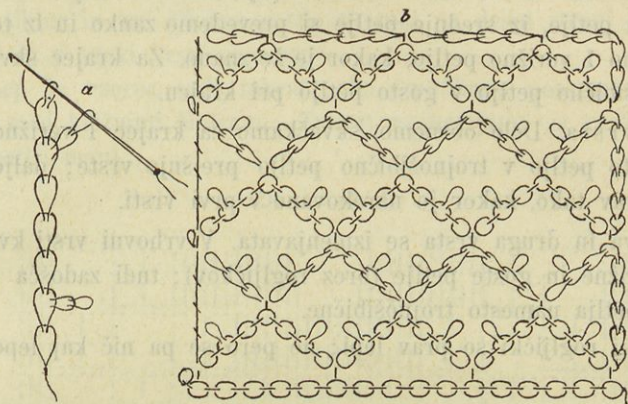
Rogljčke rabimo, da obrobujemo vzorce; ti so popisani v oddelku »Rogljčki pri gosti petlji».

Rogljčke tudi kvačkamo tako, da jih delamo zajedno z verižnimi petljami. S takimi rogljički si tudi sestavljamo vzorce; glej narisek št. 36. a in b.

Znaki: je verižna petlja; je trojnošibična petlja; | je gosta petlja; je 1 rogljiček in 3 verižne petlje, ležeče na licu, je 1 rogljiček in 3 verižne petlje, ležeče na narobni strani dela.

Za ta vzorec si nasnujemo 17 verižnih petelj. Narisan je tako, da ležita nasnutek in prva vrsta na narobni strani dela.

Narisek št. 36.

1. vrsta. Zadnjo verižno petljo izpustimo in skvačkamo 1 gosto petljo za krajec. Rogljičke, kateri vise iz verižnih petelj (glej narisek št. 36. *a* in *b*), kvačkamo tako-le: * Po zadnji gosti petlji skvačkamo 3 verižne petlje, v srednji teh treh petelj vbodemo kvačko, jo ovijemo in potem prevedemo zanko. — Na kvački imamo 2 zanki. — Iz ravnokar prevedene zanke skvačkamo 5 verižnih petelj. Sedaj potegnemo kvačko iz rogljička in iz verižne petlje, izpustimo rogljiček, kvačkamo dalje ter natakujemo zopet peto verižno petljo, vbodemo kvačko v četrto verižno petljo, jo ovijemo ter iz te verižne petlje zopet prevedemo novo zanko; iz te zanke skvačkamo še 1 verižno petljo za vzorec. — Med dvema rogljičkoma so po tri verižne petlje. — (Narisek št. 36. *a* ti kaže prva 2 rogljička in 7 verižnih petelj.) — Sedaj spustimo rogljiček s kvačke, natakujemo verižno petljo in skvačkamo 1 gosto petljo v peto verižno petljo nasnutkovo. — Od znaka * ponovimo vzorec še dvakrat.

2. vrsta. Za krajec skvačkamo 6 verižnih petelj, za vzorec še 3 verižne petlje, iz srednje verižne petlje (dodanih treh petelj) prevedemo novo zanko in iz te zanke skvačkamo še 1 verižno petljo. Delo obrnemo šele sedaj in skvačkamo 1 gosto petljo v srednjo verižno petljo onih treh verižnih petelj, katere leže med dvema rogljičkama. Paziti nam je, da vbadamo tudi verižne petlje prejšnje vrste tako, da je njih leva stran obrnjena k nam. (Glej narisek 36. *b*.) — Delo nadaljujemo tako, da kvačkamo dvakrat prav tako, kakor je

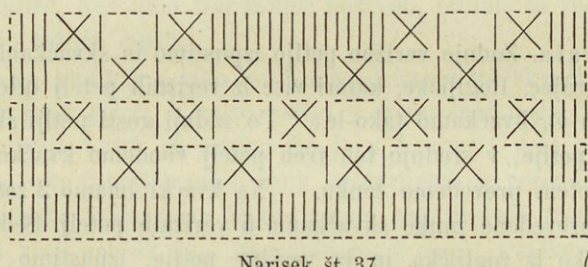
narekovano v prvi vrsti od znaka * dalje. Paziti nam je, da vbadamo vselej gosto petljo v srednjo verižno petljo onih treh verižnih petelj, katere so nam ostale med dvema rogljičkama. Slednjič skvačkamo 3 verižne petlje, iz srednje petlje si prevedemo zanko in iz te zanke skvačkamo 1 verižno petljo, kakor je že znano. Za konec skvačkamo 1 trojnošibično petljo v gosto petljo pri kraju.

3. vrsta. Delo obrnemo, skvačkamo za konec 1 verižno petljo in 1 gosto petljo v trojnošibično petljo prejšnje vrste; dalje kvačkamo prav tako, kakor je narekovano v prvi vrsti.

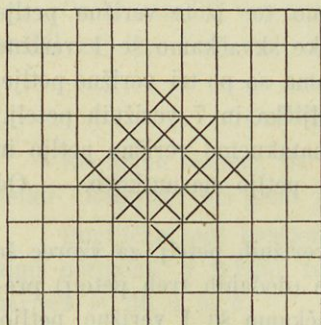
Prva in druga vrsta se izmenjavata. V vrhovni vrsti kvačkamo zgolj verižne in goste petlje (brez rogljičkov); tudi zadošča dvojnošibična petlja namesto trojnošibične.

Taki rogljički so prav lepi; ne pero se pa nič kaj lepo.

d) Križna šibična petlja.

Narisek št. 37.

Narisek št. 38.

d) Križne šibične petlje se lahko kvačkajo po vsakem tipskem narisku, kateri je sestavljen iz majhnih kvadratov. Narisek št. 37. kaže 4 vzorčne vrste, skvačkane po tipskem narisku št. 38. Za polne kvadrate kvačkamo dvojnošibične petlje; kvadrate v podlagi pa predevoma napolnjujemo vsakega drugega s križnimi šibičnimi petljami. Vbadamo vedno pod oba vodoravna člena vsaj pri križnih šibicah; pri dvojnošibičnih petljah tudi lahko vbadamo le pod eden člen. Dvojnošibične petlje leže enkrat na desni in enkrat na narobni strani dela.

Prav lep je ta vzorec, ako kvačkamo čez vsako vrsto tipskega nariska zgolj goste petlje in ako takrat vbadamo v zadnji člen petelj

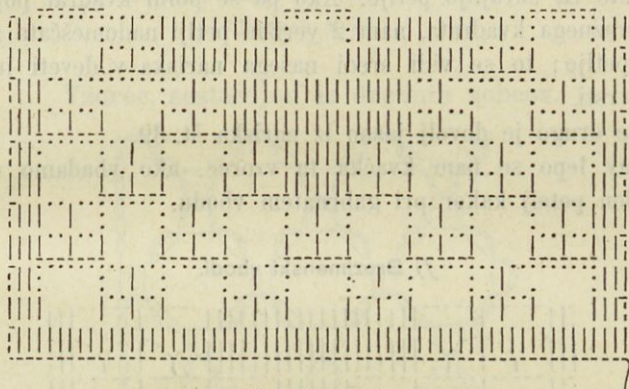
spodnje vrste. Te goste petlje izpuščamo v nastopni vrsti in vbadamo ob delu v proste člene prejšnje tipske vrste.

Tako leži vsa vrsta gostih petelj navzgor na desni strani; vse križne šibice in vse šibične petlje so tudi na desni strani dela.

Delo v vsaki vrsti obračamo.

Lep je vzorec tudi takrat, ako izpuščamo posamezne petlje, stoječe med križnimi šibicami. Takrat nasnavljamo za vsak kvadrat po 2 petlji manj.

e) Oknati vbod.

Narisek št. 39.

e) Tudi za oknati vbod uporabljamo vsak tipski narisek.

Narisek št. 39. kaže 10 vzorčnih vrst, skvačkanih po narisku št. 38. (V narisku je v praznem kvadratu pomotoma izpuščena 1 pika.)

Oknati vbod napravljamo iz štirih drobnih luknjic. V polne kvadrate kvačkamo šibične petlje; prazne kvadrate v podlagi pa predvoma napolnujemo z oknatim vbodom. Vsak drugi kvadrat v podlagi je prazen. Za vsak tipski kvadrat kvačkamo po 2 vrsti.

V prvi vrsti skvačkamo po našem vzorcu najprej krajec. * Potem za prazni kvadrat 11 verižnih petelj in 1 šibično petljo; to skvačkamo v šesto šibično petljo nasnutkovo. Dalje 2 verižni petlji in 1 šibično petljo v tretjo šibično petljo, zopet 2 verižni petlji in 1 šibično petljo v tretjo šibično petljo nasnutkovo. Od znaka * dalje do konca. Konec je dovolj jasen iz nariska.

V drugi vrsti obrnemo narobno stran dela proti sebi. Za krajec skvačkamo 3 verižne petlje in 2 šibični petlji. * Od enajstih verižnih petelj izpustimo 2 petlji, v tretjo skvačkamo 1 gostoverižno petljo; ta nam nadomešča skrajno petljo. V vsako zaporedno verižno

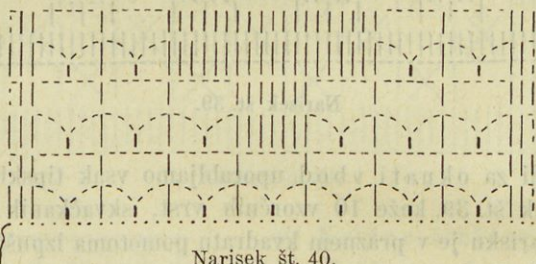
petljo skvačkamo po 1 gostoverižno petljo, le v zadnji 2 verižni petlji ne kvačkamo nobene. Te petlji pa nam nadomeščata eno skrajno petljo oknatega vboda. Vsega skupaj skvačkamo 7 gostoverižnih petelj. Dalje skvačkamo 2 verižni petlji in 1 šibično petljo v srednjo šibično petljo spodnjega oknatega vboda in zadnjič 2 verižni petlji. — Od znaka * ponavljamo vzorec do konca.

Za vsak prazni kvadrat skvačkamo torej v prvi vrsti po 11 verižnih petelj; v drugi vrsti pa po 7 gostoverižnih petelj. Za vsak polni kvadrat skvačkamo v vsaki prvi vrsti po 6 šibičnih petelj, 1 petljo pa dodamo za skrajno petljo. Ako pa se polni kvadrat popolnoma dotika praznega kvadrata, nam 2 verižni petlji nadomeščata skrajno šibično petljo; to se vidi sredi našega nariska v deveti in deseti vzorčni vrsti.

Vse drugo je dovolj jasno iz nariska št. 39.

Prav lepo se nam kvačka ta vzorec, ako vbadamo vedno v zadnji člen petelj kakor pri gabrnatem vbodu.

f) Brezimski vbodi.

Narisek št. 40.

Vbod nariska št. 40 je prav lep in gre tudi hitro izpod rok.

Kvačka se lahko po vsakem tipskem vzorcu. Tukaj je skvačkan po narisku št. 38. Za vsak kvadrat skvačkamo po 2 vrsti.

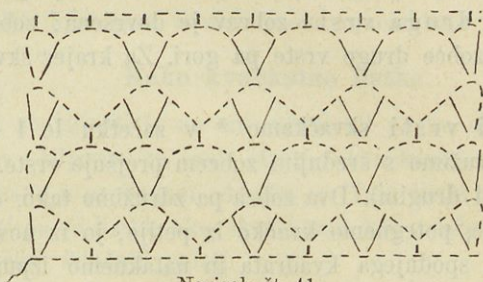
Za polne kvadrate kvačkamo po 2 vrsti šibičnih petelj, in sicer po 6 šibičnih petelj za eden poln kvadrat, brez dodatka za skrajno petljo.

V prvi vrsti kvačkamo skrajnje petlje in potem za prazne tipske kvadrate po * 3 verižne petlje in 1 gosto petljo, katero skvačkamo v tretjo petljo spodnje vrste; zopet 3 verižne petlje in 1 šibično petljo v tretjo petljo spodnje vrste. Od znaka * ponavljamo vboj do konca.

V drugi vrsti skvačkamo v vsako šibično petljo prejšnje vrste po 1 šibično petljo, med dvema šibičnima petljama pa po 5 verižnih petelj.

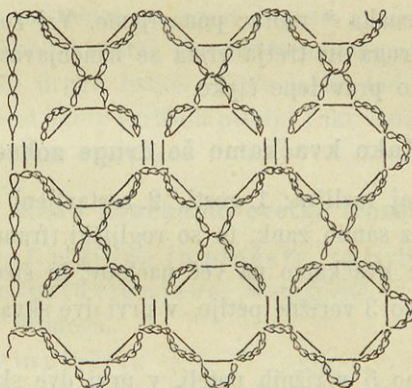

Vzorec št. 41. se kvačka prav lahko po narisku. Rabimo ga tudi za čipke in vstavke.*

Narisek št. 41.

Vzorec, sestavljen iz drobnih zobcev.

Narisek št. 42.

Ta vzorec ima za podlago kvadrate, stoječe ob kotu.

Za vsak tipski kvadrat skvačkamo po 2 vrsti, v vsaki vrsti pa po 3 drobne zobce. Take zobce kvačkamo tako-le: Nasujemo si 3 verižne petlje za krajec. Dalje * za prvi zobček 5 verižnih petelj; v prvo teh petih verižnih petelj skvačkamo 1 gosto petljo. Prvi zobček je že narejen. Nato skvačkamo še 2 taka zobca in potem zopet 3 verižne petlje za presledek. Od znaka * ponovimo vzorec po narisku še enkrat.

Na desnem koncu skvačkamo 7 zobcev, potem 3 goste petlje v 3 najbližje prazne verižne petlje prejšnje vrste. Tako se prične druga vrsta, in zajedno se nam naredi majhna čipka.

* Več preslegastih vzorcev te stopnje lahko kupiš pod naslovom: Vorlagen für die 1. Stufe des Musterhäkelns von Gabr. Hillardt. 18 Vorlagen, 50 kr. Wien, Pichlers Wwe.

Dalje skvačkamo zopet 3 zobce, potem 3 goste petlje v bližnje 3 prazne verižne petlje spodnje vrste in tako dalje po narisku.

Prva in druga vrsta zobcev je dovršena; zobce prve vrste obrnemo doli, zobce druge vrste pa gori. Za krajec skvačkamo 8 verižnih petelj.

V tretji vrsti skvačkamo * v začetku le 1 zobček prost; drugega pa združimo s srednjim zobcem prejšnje vrste. (Le-ta ležita ravno drug pod drugim). Dva zobca pa združimo tako, da skvačkamo 3 verižne petlje, potegnemo kvačko iz petlje, jo iz nova vbodemo v srednji zobček spodnjega kvadrata in natakneмо izpuščeno verižno petljo; nato jo prevedemo skozi zobček in skvačkamo 2 verižni petlji. Ta zobček dokončamo z 1 gosto petljo, katero skvačkamo v prvo verižno petljo kakor po navadi. Dalje skvačkamo še 1 zobček in 3 verižne petlje. Od znaka * vzorec ponavljamo. Vsi zobci leže na desni strani dela. — Druga in tretja vrsta se izmenjavata. Iz tega vzorca se nam sestavljajo prav lepe čipke.

Kako kvačkamo še druge zobce.

Zobci so kaj različni: 1. gosti, 2. sestavljeni iz verižnih petelj in 3. sestavljeni iz samih zank, to so rogljički (francoski «picots»).

Goste zobce kvačkamo na več načinov, in sicer:

a) nasnujemo 3 verižne petlje, v prvi dve skvačkamo po 1 gosto petljo;

b) nasnujemo 5 verižnih petelj, v prvi dve skvačkamo po 1 šibično petljo;

c) nasnujemo 6 verižnih petelj; nazaj grede izpustimo prvo verižno petljo, v sosednje petlje skvačkamo 1 gostoverižno petljo, 1 gosto petljo, 1 polšibično petljo, 1 navadno šibično petljo, 1 dvojnošibično petljo.

Taki zobci so na enem koncu šiljasti in se proti drugemu koncu po malem širijo.

Tudi lahko kvačkamo take zobce, kateri so podobni listku, in sicer:

a) nasnujemo 4 verižne petlje, v prvo verižno petljo skvačkamo 3 šibične petlje, sedaj pa 3 verižne petlje in 1 gostoverižno petljo v prvo verižno petljo, v katero smo skvačkali vse šibične petlje;

b) nasnujemo 6 verižnih petelj, v prvo verižno petljo skvačkamo 3 dvojnošibične petlje, pa vsako dokončamo le do zadnjega ovoja. Po dovršenih treh dvojnošibičnih petljah imamo na kvački

4 zanke; sedaj ovijemo kvačko in prevedemo nit skozi vse štiri zanke; dalje skvačkamo 5 verižnih petelj in 1 gostoverižno petljo v prvo verižno petljo, kjer smo vbadali vse dvojnošibične petlje.

Kako kvačkamo listke.

Listki so šiljasti le na eni strani ali pa na obeh straneh.

Listke, šiljaste na eni strani, kvačkamo tako kakor goste zobce, popisane v prejšnjem oddelku *c)*. Taki listki so močno šiljasti; manj šiljasti pa so listki, ako skvačkamo koj v začetku 1 gosto petljo in potem nekaj šibičnih petelj.

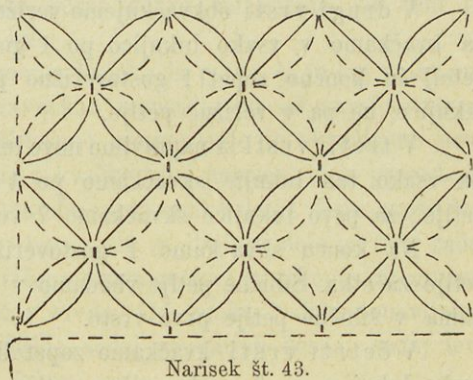
Listke, šiljaste na obeh straneh, pa kvačkamo tako, da dokončujemo listek z enakovrstnimi petljami, s katerimi smo ga začeli, n. pr. po nasnutku skvačkamo 1 gostoverižno petljo, 1 gosto petljo, 5 ali več šibičnih petelj; na koncu pa zopet 1 gosto petljo in 1 gostoverižno petljo. Prav lepi so taki listki, ako jih obrobujemo z 1 vrsto gostih petelj.

Rabimo še druge listke. Ti so lahko tudi prav veliki; zanje kvačkamo več vrst zgolj verižnih petelj. Taki listki se navadno kvačkajo po skvačkanem vzgledu.

Kako kvačkamo cvetke (rozete).

Cvetke so: 1. majhne in pločate, sestavljene iz štirih listkov, in 2. večje in pridvignjene, sestavljene iz več listkov, kateri leže drug vrhu drugega.

1. Majhne in pločate cvetke se kvačkajo v dveh vrstah. Črez nasnutek, kateri ima 18 verižnih petelj, skvačkamo * za prvi listek 5 verižnih petelj in 2 dvojnošibični petlji v prvo verižno petljo. Te 2 dvojnošibični petlji pa dokončamo le do zadnjega ovoja. Potem ovijemo kvačko in prevedemo nit skozi vse tri zanke, ležeče

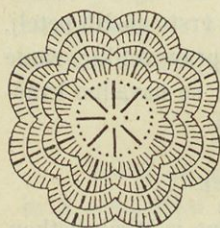
Narisek št. 43.

na kvački. Drugi listek skvačkamo prav tako kakor prvega. Ko je dokončan še ta listek, skvačkamo 1 gosto petljo v šesto verižno petljo nasnutkovo. Ta dva lista sta na vrhu združena in ležita poševno k desni in k levi roki. Od znaka * ponovimo vzorec še dvakrat.

V drugi vrsti skvačkamo najprej 6 verižnih petelj za krajec. * Potem skvačkamo še 5 verižnih petelj in v prvo teh petih verižnih petelj napravimo zopet 2 dvojnošibični petlji i. t. d., tako da se nam naredi listek, kakršna sta spodnja dva. Nato potegnemo kvačko iz zanke in jo vtaknemo v ono petljo, katera družji vse niti spodnjih dveh listkov, natakujemo prej izpuščeno zanko in jo prevedemo skozi to petljo. Dalje skvačkamo še četrti listek, kakor je že znano; pri tem vbodemo v prvo verižno petljo. — Od znaka * ponovimo vzorec še dvakrat. Vse cvetke leže na desni strani dela; na enem kraju se nam narede lepi zobci.

Take cvetke kvačkamo lahko drugo tik druge, kakor je narisano, ali pa tudi bolj redkoma; takrat kvačkamo med dvema cvetkama verižne petlje, in sicer navadno v mrežnem vbodu.

Narisek št. 44.

2. Večje, pridvignjene cvetke (rozete) kvačkamo tako, da si nasujemo majhen krog. Ta krog ima toliko luknjic, kolikor ima cvetka listkov, po našem narisku 8. Nasujemo 7 verižnih petelj, v prvo petljo skvačkamo 1 šibično petljo, dalje za vsako luknjico po 3 verižne petlje in 1 šibično petljo. Vse šibične petlje kvačkamo v prvo verižno petljo. Po sedmi luknjici skvačkamo 1 gostoverižno petljo v srednjo petljo začetnih sedmih petelj.

V drugi vrsti obkvačkujemo verižne petlje vsake luknjice tako, da kvačkamo v vsako luknjico po 1 gostoverižno petljo, 5 šibičnih petelj in končno zopet 1 gostoverižno petljo. Te petlje vbadamo v luknjice, ne pa v verižne petlje.

V tretji vrsti si napravimo nove luknjice za drugo vrsto listkov. Za vsako teh luknjic skvačkamo po 4 verižne petlje in 1 šibično petljo; za prvo luknjico skvačkamo 7 verižnih petelj.

Na koncu skvačkamo 1 gostoverižno petljo v tretjo verižno petljo začetka. Šibične petlje vbadamo v kote za gostoverižnima petljama v šibične petlje prve vrste.

V četrti vrsti kvačkamo zopet listke tako, da skvačkamo v vsako luknjico po 1 gostoverižno petljo, 7 šibičnih petelj in končno zopet 1 gostoverižno petljo.

Tako dojemljemo v vsaki nastopni vrsti za vsako luknjico po 1 verižno petljo več in za vsak listek po 2 šibični petlji več.

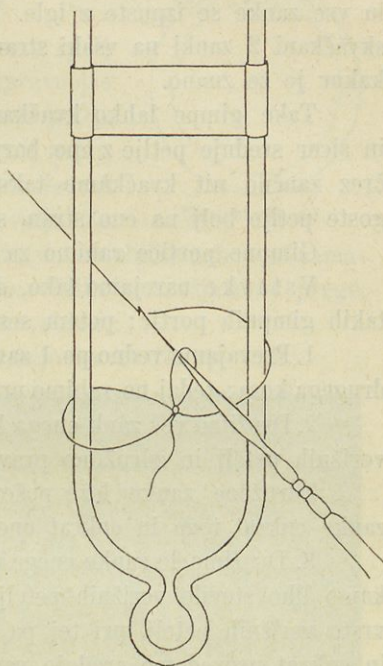
Take cvetke sestavljamo za prtiče, s katerimi se pokrivajo stoli, in za razne druge reči.

Kako kvačkamo gimpe.

Da kvačkamo gimpe, rabimo iglo, podobno lasnici. Gimpna igla je jeklana, povsod enako široka in ima dva roglja. Spodaj je sključena in zgoraj odprta; navadno je dolga 15 do 20 cm; dobivajo se ozke in široke igle. Na vrhu ima natakunjeno medeničasto pločo, ki se na igli lahko premiče. Ta ploča nam rabi za to, da so vse zanke enako velike; med delom je ploča vedno na vrhu igle.

Gimpe kvačkamo tako-le: Nasnujemo si 1 verižno petljo, primemo gimpno iglo z levo roko, jo položimo pred nit (tekočo s kazavca) ter jo držimo s palcem in s tretjim prstom leve roke. Sedaj položimo verižno petljo na sprednjo stran gimpne igle, in sicer ravno v sredo; pri tem ob-
vije tekoča nit kazavčeva zajedno desni del igle. To zadaj tekočo nit

Narisek št. 45.

natakujemo s kvačko in jo prevedemo skozi zanko verižne petlje. Prva zanka je narejena; to zanko sedaj dobro zategnemo, ob tem pa pazimo, da je kvačka sredi igle.

* Za novo zanko potegnemo kvačko iz petlje in jo koj vtaknemo v isto petljo, katero smo ravnokar izpustili, pa od narobne strani dela proti sebi; sedaj šele obrnemo gimpno iglo in skvačkamo novo zanko, tako da nit natakujemo s kvačko (glej narisek) in jo prevedemo iz petlje. Paziti moramo, da sta obe zanki enako dolgi. Prva zanka leži sedaj ob levi roki, druga ob desni; nit za daljnje delo pa teče zadaj proti kazavcu. — Sedaj je dovršena druga zanka; to trdneje zategnemo, petljo pa pomaknemo ravno v sredo. Od znaka * delo ponavljamo.

Tako delamo vedno dalje; sedaj se naredi desna, sedaj leva zanka, dokler ni igla polna.

Na sredi med rogljema se vidi le drobna gimpna portica. Ta je debelejša, ako skvačkamo v vsako zanko 1 gosto petljo takoj potem, ko smo dovršili novo zanko. Še gostejša je gimpna portica, ako skvačkamo v vsaki vrsti po 2 gosti petlji, in sicer 1 gosto petljo v spodnjo levo gosto petljo in 1 gosto petljo v zanko pri levi roki.

Ko je gimpna igla napolnjena, se medeničasta pločica sname in vse zanke se izpuste z igle. V nastopnem delu natakemo zadnjič skvačkani 2 zanki na vsaki strani nazaj; potem pa nadaljujemo delo, kakor je že znano.

Take gimpe lahko kvačkamo z dvema raznobarvenima nitima, in sicer srednje petlje z eno barveno in zanke z drugo barveno nitjo; čez zančno nit kvačkamo tako, kakor je že znano. Če kvačkamo goste petlje bolj na eno stran, so ene zanke daljše, druge pa krajše.

Gimpne portice rabimo za vstavke, čipke ali pa za resice.

Vstavke narejamo tako, da kvačkamo več enako dolgih kosov takih gimpnih portic; potem sestavljamo te kose na tri načine:

1. Prevajamo vedno po 1 zanko enega kosa skozi nasprotno zanko drugega kosa; tedaj ne rabimo prav nobene niti, delamo samo s kvačko.

2. Družimo več zank enega kosa z 1 gosto petljo, skvačkamo nekaj verižnih petelj in združimo prav toliko zank nasprotnega kosa i. t. d.

Združene zanke leže poševno druga proti drugi, ker družimo zanke enkrat tega in enkrat onega kosa.

3. Družimo le zanke enega kosa, med združenimi zankami skvačkamo liho število verižnih petelj. Črez to vrsto skvačkamo še drugo vrsto verižnih petelj, pri tej pa združimo enkrat zanke drugega kosa in enkrat prevedemo srednjo verižno petljo skozi srednjo petljo verižnih petelj prejšnje vrste.

Tako leže združene zanke druga proti drugi.

Za čipke uporabljamo take gimpne portice le po skvačkanem vzorcu ali pa po nariskih, katere vidiš v vsakem modnem listu.

Resice delamo tako, da si razrežemo več enako dolgih niti, n. pr. 20; te niti položimo prav gladko drugo k drugi in jih ovijemo enkrat okolo kazavca leve roke. Sedaj vtaknemo prav debelo kvačko v eno gimpno zanko in prevedemo vse niti skozi to zanko. Kvačka tiči sedaj v novi zanki, to so vse niti ene resice. Potem naklonimo zanko tako, da lahko prevedemo s kvačko oba konca združenih niti. Zanko lepo zategnemo, in prva resica je narejena. Tako delamo do konca. Desna stran je ona, pri kateri leži vodoravna nit nad resicami. Take resice rabimo za mizne prtice, zagrinjala i. t. d.

Tej stopnji še pripada

Obkvačkavanje raznih oblik.

Take oblike so narejene iz papirja (Papier maché); nekaj najvažnejših oblik je načrtanih v dodatku. Dobivajo se v vsaki prodajalnici za ženska ročna dela. Sedaj krase ž njimi ženske obleke, prtice i. t. d.

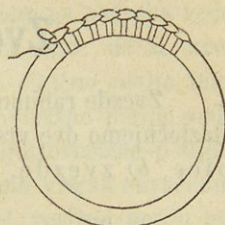

Kroge si lahko tudi sami narejamo tako, da si kazavec večkrat obvijamo.

Take like obkvačkujemo prav gosto zgolj z gostimi petljami. Stične oblike so pripravnejše nego nestične, ker se iz nestičnih goste petlje lahko izmaknejo in se potem pokaže prazni papir.

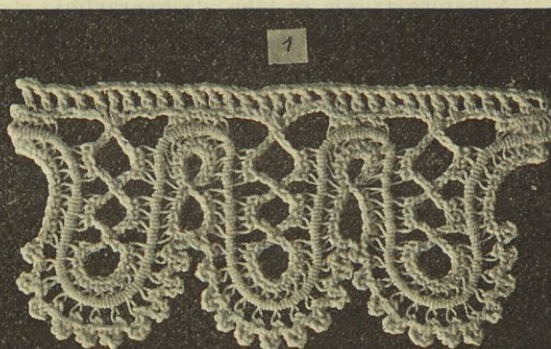
Lahko skvačkamo čez gosto vrsto še več različnih vrst, ako nam je to bolj po volji. Za obkvačkavanje rabimo temnobarveno nit, da se oblike takoj ne zamažejo, ker se ne dajo prati. Obkvačkane oblike sestavljamo v proge, zvezde i. t. d. ter jih šivamo na volneno obleko.

Tukaj bodi še navedeno, da se rabijo za kvačkanje tudi:

Narisek št. 46.

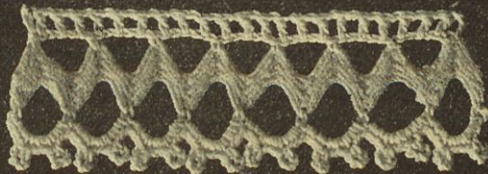
1. minjardiza,

2. medaljonske portice,

3. zobčasti trak (pram).

Narisek št. 47.

Navadno se vidi že iz nariska, kako je treba kvačkati.

Zvezde, čipke, vstavki.

Zvezde rabimo za otroške čepice in za prtiče, vstavke, čipke i. t. d. Razločujemo dve vrsti zvezd: *a*) zvezde, iz katerih delamo čepice, *b*) zvezde, s katerimi krasimo pohištvo.

Čepične zvezde.

Te so navadno sestavljene večinoma le iz verižnih in iz šibičnih petelj. Kvačkamo jih vedno na okolo, pri tem moramo vsako vrsto dokončavati z gostoverižno petljo. Ni lepo, ako kvačkamo vedno dalje po polževo.

Nekatere zvezde so take, da napravljajo v srednjih vrstah zobat krog; v zadnji vrsti se vsi zobci zopet poravnajo, tako da je zadnja vrsta zopet pravilno okrogla.

Vsaka zvezda ima trakove ali žarke, in sicer po 6, 8, 10, tudi po 12 trakov.

Zvezde za otroške čepice si nasnavljamo na dva načina: *a*) z luknjico, *b*) brez luknjice sredi zvezde.

Otroci nasnavljajo zvezde lože po prvem načinu; odrasle učenke naj si jih nasnavljajo po drugem načinu, ker so take zvezde lepše.

Prva zvezda za čepice je takšna, kakršno prav lahko kvačkajo otroci spodnjih razredov; ima 9 trakov. (Uporabili smo jo za vzgledno čepico.) To zvezdo kvačkamo po prvem načinu, torej nasujemo toliko verižnih petelj, kolikor ima zvezda trakov; za to zvezdo 9 verižnih petelj. (Zadošča pa tudi manj petelj, da luknjica ni prevelika.) Iz teh petelj naredimo krog tako, da skvačkamo 1 gostoverižno petljo v prvo verižno petljo.

1. vrsta. V začetku skvačkamo 5 verižnih petelj; izmed teh petih petelj nam nadomeščajo prve tri petlje eno šibično petljo, in dve petlji ostaneta za prvo luknjico.

Dalje kvačkamo na okolo po 1 šibično petljo (v vsako verižno petljo nasnutkovo) in 2 verižni petlji za vsako luknjico. — Začetno nit obkvačkamo. — Ko imamo 8 šibičnih petelj in 9 luknjic, skvačkamo še 2 verižni petlji in 1 gostoverižno petljo v tretjo verižno petljo onih petih petelj, katere smo si pripravili že v začetku. Tako dokončujemo vsako vrsto. Vbadamo pod oba vrhovna člena verižnih petelj.

2. vrsta. V začetku skvačkamo zopet 5 verižnih petelj. Tri verižne petlje nadomeščajo zadnjo šibično petljo devetega traku te vrste. Dalje skvačkamo po 2 šibični petlji in 2 verižni petlji za vsak

trak. Prvo šibično petljo vbademo v luknjico, drugo pa pod oba vodoravna člena šibične petlje spodnje vrste, in sicer zato, da si otroci ne kvarijo oči. Za zadnji trak skvačkamo po 1 šibično petljo manj kakor za vsakega drugega, ker nam začetne tri verižne petlje nadomeščajo eno šibično petljo. Sklenemo vrsto z 1 gostoverižno petljo v tretjo verižno petljo v začetku te vrste. V nastopnih vrstah skvačkamo za vsak trak v vsaki vrsti po 1 šibično in po 1 verižno petljo več.

V 6. vrsti skvačkamo za vsak trak po 6 šibičnih, pa le po 5 verižnih petelj. Vsako vrsto sklenemo koncem zadnjega traku z 1 gostoverižno petljo, katero skvačkamo v tretjo verižno petljo začetne luknjice. Vsaka začetna luknjica je za 3 verižne petlje večja kakor luknjice iste vrste, ker nam te tri petlje nadomeščajo eno šibično petljo.

Do sedaj so se trakovi širili, v 7. vrsti pa snemljemo trakove do 10. vrste.

7. vrsta. Za prvo luknjico skvačkamo 6 verižnih petelj, dalje 1 šibično petljo v spodnjo luknjico, še 3 verižne petlje za drugo luknjico, potem 5 šibičnih petelj, in sicer po eno v 2., 3., 4., 5. in 6. šibično petljo spodnjega traku; prvo šibično petljo izpustimo.

Tako skvačkamo na okolo za vsak trak po 2 luknjici (za vsako 3 verižne petlje) in po 5 šibičnih petelj. Zadnji trak dokončamo kakor dosedaj vsako vrsto.

V nastopnih vrstah dojemljemo za vsak trak po 1 luknjico in snemljemo po 1 šibično petljo. Začetek in konec sta vedno enaka kakor dosedaj.

11. vrsta. V tej vrsti kvačkamo zgolj luknjice. Začnemo tako, da skvačkamo po 1 gostoverižno petljo do srede prve luknjice (s koncem 10. vrste so to 3 gostoverižne petlje). Za vsako luknjico skvačkamo 3 verižne petlje in 1 šibično petljo; za prvo luknjico pa dodamo 3 verižne petlje. Šibične petlje vbadamo v luknjice spodnje vrste.

Črez konec vsakega traku skvačkamo 1 luknjico tako, da se žarki dokončujejo z dvema šibičnima petljama. Na okolo skvačkamo 9krat po 5 luknjic.

12. vrsta. Na okolo skvačkamo 45krat po 4 šibične petlje, to je 180 šibičnih petelj. Za prvo šibično petljo skvačkamo 3 verižne petlje in dokončamo vrsto kakor po navadi.

Vzorčno zvezdo smo naredili iz prejice za kvačkanje št. 30. («Elefant»); v premeru ima 9 cm.

Take zvezde uporabljamo za čepice navadne velikosti, ker niso kaj velike.

Druga zvezda za čepice.* To zvezdo nasnujemo brez luknjice v sredi. Ker je precej visoka (15 vrst), jo kvačkamo iz prejice št. 40., da ni prevelika. Ta zvezda ima le 7 trakov.

1. vrsta. Nasnujemo si 5 v. p., v prvo verižno petljo skvačkamo 1 š. p., * dalje 2 v. p. in zopet 1 š. p. v isto verižno petljo; od znaka * ponovimo petlje še štirikrat. Končno skvačkamo 2 v. p. in 1 gv. p. v srednjo verižno petljo prve luknjice. Tudi pri tej zvezdi nam nadomeščajo tri verižne petlje začetne luknjice eno šibno petljo.

2. vrsta. Pri tej zvezdi prehajamo iz vrste v vrsto v začetku prvega traku in ne na koncu zadnjega traku kakor pri prejšnji zvezdi. Za prvi trak skvačkamo torej 3 v. p. in 1 š. p. v ono verižno petljo, v kateri je gostoverižna petlja spodnje vrste. Dalje za vsak trak 3 v. p. in 2 š. p.; obe šibični petlji skvačkamo v spodnjo šibično petljo vsakega traku. Vrsto dokončamo tako, da skvačkamo 3 v. p. in 1 gv. p. v tretjo verižno petljo prvega traku te vrste.

Šibične petlje vbadamo pod oba vodoravna člena spodnje petlje ali pa tudi le v zadnji člen.

Prav tako kakor to vrsto začenjamo in dokončujemo vsako vrsto do vštete 7. vrste.

3. vrsta. Za vsak trak skvačkamo 4 š. p., in sicer po 2 š. p. v vsako šibično petljo spodnje vrste. Začetno šibično petljo prvega traku pa nadomeščajo 3 v. p.; začetek skvačkamo tako še v 7. vrsti; tudi tega ne omenimo več. Med dvema trakoma skvačkamo po 3 v. p.

4. vrsta. Za vsak trak skvačkamo po 6 š. p. in 3 v. p. — V prvo in v zadnjo šibično petljo skvačkamo po 2 š. p., v srednje petlje pa po 1 š. p.

5. vrsta. V prvo šibično petljo skvačkamo 2 š. p., v sosednjo petljo 1 š. p., 2 v. p., 1 š. p. v tretjo šibično petljo spodnje vrste. Spodaj izpustimo 2 š. p. V zadnjo šibično petljo skvačkamo 2 š. p. — Med žarkoma skvačkamo po 3 v. p. — Tako na okolo.

6. vrsta. V začetku skvačkamo 3 š. p., (in sicer v prvo šibično petljo spodnje vrste 2 š. p., v drugo le 1 š. p.), dalje 2 v. p., 1 š. p. v spodnjo luknjico, 2 v. p. zopet 3 š. p., (in sicer 1 š. p. v predzadnjo petljo in 2 š. p. v zadnjo petljo spodnje vrste). Med žarkoma skvačkamo po 3 v. p. — Tako na okolo.

7. vrsta. V začetku in na koncu skvačkamo prav tako po 3 š. p. kakor v 6. vrsti. Iz dveh luknjic skvačkamo sedaj 3 luknjice,

* Kratice za petlje: v. p. = verižna petlja; š. p. = šibična petlja; gv. p. = gostoverižna petlja.

(po 2 v. p. za skrajnji luknjici, med njimi po 1 š. p.; za srednjo luknjico vsakega traku pa 3 v. p.) in med trakoma skvačkamo zopet 3 v. p. — Tako na okolo.

8. vrsta. Do sedaj so se trakovi širili, sedaj se zopet snemljejo. V tej vrsti in v vseh vrstah do vrha prehajamo iz vrste v vrsto tako, da dokončujemo vrste kakor po navadi z 1 gv. p.; dalje pa skvačkamo koj še 1 gv. p. v prvo šibično petljo spodnje vrste in potem 3 v. p. za prvo šibično petljo. Vsak trak snemljemo za eno petljo v začetku in za eno na koncu; na vrhu (v 12. vrsti) nam ostaneta dve šibični petlji. Med trakoma se nam napravi nov vzorec.

Za vsak trak skvačkamo torej po 3 š. p., (in sicer po 1 petljo v drugo in v tretjo šibično petljo spodnje vrste in 1 petljo v sosednjo luknjico). Dalje 2 luknjici po 2 v. p. za vsako luknjico in med njima 1 š. p.; na koncu 3 š. p., (in sicer 1 š. p. v tretjo luknjico, in po 1 š. p. v prvo in v drugo šibično petljo skrajnjih treh šibičnih petelj).

Prvo in zadnjo šibično petljo vsakega traku torej izpuščamo, da se nam trakovi snemljejo. V presledkih kvačkamo 3 v. p., 1 š. p. v srednjo petljo spodnjih treh verižnih petelj in še 3 v. p.

9. vrsta. Za vsak trak skvačkamo zopet v začetku po 3 š. p. kakor v 8. vrsti, dalje le 1 luknjico iz dveh v. p. in na koncu zopet 3 š. p. kakor v 8. vrsti. V presledkih kvačkamo 3 v. p., 3 š. p., (in sicer po 1 petljo v tretjo verižno petljo prve luknjice, 1 petljo v šibično petljo presledkovo in 1 petljo v prvo verižno petljo druge luknjice); na koncu 3 v. p.

10. vrsta. Za vsak trak skvačkamo po 6 š. p.; prvo in zadnjo šibično petljo spodnje vrste izpuščamo. V presledkih kvačkamo 3 v. p., 1 š. p. v srednjo verižno petljo prve luknjice; zopet 3 v. p., 1 š. p. v srednjo šibično petljo spodnje vrste in še 3 v. p., 1 š. p. v srednjo verižno petljo druge luknjice; na koncu 3 v. p.

11. vrsta. Iz šestih šibičnih petelj se naredi 4 š. p.; v presledkih kvačkamo 3 v. p. in 5 š. p. Srednja teh petelj je ravno nad prvo šibično petljo spodnje vrste; ostale petlje kvačkamo v sosednji verižni petlji na desni in na levi strani. Dalje zopet 3 v. p. in zopet 5 š. p.; te petlje se uvrščajo prav tako nad tretjo šibično petljo spodnje vrste kakor prejšnje petlje. (V obe sosednji petlji na desni in na levi strani skvačkamo po 1 š. p.) Srednjo šibično petljo presledkovo v 10. vrsti izpuščamo. Na koncu skvačkamo 3 v. p. — Tako na okolo.

12. vrsta. Za trakove kvačkamo le 2 š. p.; v presledke pa 3 v. p., 1 š. p. v srednjo verižno petljo prve luknjice; 3 v. p., 3 š. p.

nad pet šibičnih petelj spodnje vrste (prva in zadnja šibična petlja se izpušča). Zopet 3 v. p., 1 š. p. v drugo luknjico; dalje 3 v. p., 3 š. p. nad pet šibičnih petelj spodnje vrste (prva in zadnja šibična petlja se zopet izpušča); 3 v. p., 1 š. p. v tretjo luknjico; na koncu 3 v. p. — Tako na okolo.

13. vrsta. V začetku skvačkamo 6 v. p. (3 v. p. nadomeščajo vrhovno šibično petljo vsakega traku). Za vsak trak skvačkamo po 1 š. p. med obe šibični petlji na vrhu vsakega traku, le v prvem traku ne; v presledke kvačkamo za vsak trak po * 3 v. p., 3 š. p. (srednja je ravno nad prvo šibično petljo presledkovo, in izmed ostalih dveh petelj je na vsaki strani po 1 š. p.). Zopet 3 v. p., 1 š. p. v srednjo šibično petljo spodnjih treh šibičnih petelj; od znaka * se ponove petlje še enkrat. Na koncu skvačkamo 3 v. p., 3 š. p. nad zadnjo šibično petljo kakor že dvakrat in zadnjič 3 v. p.

14. vrsta. V začetku skvačkamo 3 gv. p., da pridemo v sredo prve luknjice kakor v 11. vrsti pri prejšnji zvezdi. Dalje 6 v. p. in 1 š. p. v srednjo šibično petljo prvih treh šibičnih petelj spodnje vrste. Na okolo kvačkamo zgolj luknjice, za vsako po 3 v. p. in po 1 š. p. — Šibične petlje vbadamo v srednjo verižno petljo prejšnjih luknjic ali pa v srednjo šibično petljo spodnjih treh šibičnih petelj. Šibično petljo koncem vsakega traku izpuščamo. Na okolo imamo 7krat po 9 luknjic.

15. vrsta. Na okolo skvačkamo 7krat po 36 š. p., to je 252 š. p. Za prvo šibično petljo skvačkamo zopet 3 v. p. in dokončamo tudi to vrsto z 1 gv. p.*

Zvezde kot okraski za pohištvo.

Take zvezde kvačkamo prav mnogotero, in sicer delamo raznovrstne petlje; sestavljamo eno veliko zvezdo iz več majhnih zvezd, kvačkamo z dvema raznobarvenima nitima, ali pa rabimo gimpe, minjardize, zobčasti trak i. t. d. V vsakem modnem listu je dovolj takih zvezd.

Čipke.

Te kvačkamo najrajši počrez, ker je tako najpripravneje; kvačkamo jih pa tudi poševno in podolgoma. Tudi iz gimp, minjardiz i. t. d. sestavljamo prav lepe čipke. V vsakem modnem listu je dovolj takih čipk, ozkih in širokih, lahkih in težkih.

* Več zvezd za otroške čepice lahko kupiš pod naslovom: Vorlagen für die zweite Stufe des Musterhäkelns von Gabriele Hillardt. 18 Vorlagen. Preis 50 kr. Verlag von Pichlers Witwe & Sohn, Wien.

Diktat dveh majhnih čipk.

Take čipke kvačkajo otroci prav lahko, ker jim ni treba vbadati v petlje; vbadajo namreč vedno v luknjice prejšnjih vrst.*

Za prvo čipko si nasnujemo 14 v. p.

1. vrsta. 1 š. p. v četrto verižno petljo (štejemo nazaj grede), * 2 v. p., po 1 š. p. v tretjo, četrto in peto verižno petljo spodnje vrste. Izpustimo dve verižni petlji spodnje vrste. — Od znaka * ponovimo vzorec še enkrat.

V tej vrsti smo vbadali v verižne petlje, ker še nimamo luknjic. Končno 7 v. p. in 1 g. p. v prvo verižno petljo nasnutkovo.

2. vrsta. V ravnokar skvačkano luknjico 2 v. p. in 13 š. p. — (Luknjica je prav gosto napolnjena.) Dalje 2 v. p., 3 š. p. v prvo luknjico; 2 v. p., 3 š. p. v drugo luknjico. Za krajec še 2 š. p. — Te dve vrsti se izmenjavata; na ravnem kraju kvačkamo po 3 v. p. in 1 š. p., to vbadamo v drugo šibično petljo spodnje vrste.

3. vrsto začnemo pri znaku * in kvačkamo šibične petlje v luknjice. Na zobatem kraju pa vbadamo gosto petljo za vsak zobček v tretjo šibično petljo prejšnjega zobca.

Za drugo čipko si nasnujemo 15 v. p.

1. vrsta. Po 1 g. p. v šesto in v sedmo verižno petljo nasnutkovo (štejemo nazaj grede), * 3 v. p., po 1 g. p. v tretjo in četrto verižno petljo nasnutkovo. — Izpustimo dve verižni petlji. Od znaka * ponovimo petlje še enkrat.

2. vrsta. 4 v. p., 2 g. p. v prvo luknjico; 3 v. p., 2 g. p. v drugo luknjico in zopet 3 v. p. in 2 g. p. v skrajno luknjico.

3. vrsta je prav taka kakor 2. vrsta.

4. vrsta. 7 v. p., 3 trš. p. v prvo luknjico; 2 v. p., 3 trš. p. v drugo luknjico; zopet 2 v. p. in 3 trš. p. v skrajno luknjico. Dalje 9 v. p. in 1 g. p. v isto skrajno luknjico.

5. vrsta. 1 v. p., 1 g. p. v začetno veliko luknjo, * po 3 v. p. in 2 g. p. v prav to veliko luknjo; — od znaka * se ponovijo zanke še trikrat. (Luknja je napolnjena.) Dalje 3 v. p. in 2 g. p. v prvo luknjico; 3 v. p. in 2 g. p. v drugo luknjico in še 3 v. p. in 2 g. p. v skrajno luknjico.

V nastopnih vrstah se ponavljajo 2., 3., 4. in 5. vrsta.

---

* Kratice za petlje so prav take kakor pri čepični zvezdi. Dodajamo še: g. p. = gosta petlja; trš. p. = trojnošibična petlja.

Diktat čipke, skvačkane v poševnih vrstah.*

Nasnujemo si 38 v. p.

1. vrsta. 1 g. p. v osmo verižno petljo nasnutkovo, (štejemo nazaj grede). — $\left| \begin{array}{c} \vdots \\ 3 \text{ v. p.,} \\ 1 \text{ g. p.} \end{array} \right.$ v četrto verižno petljo spodnje vrste, $\begin{array}{c} \vdots \\ | \end{array}$ — končno 3 v. p., 1 g. p. v tretjo verižno petljo spodnje vrste; 3 v. p., 1 š. p. v zadnjo verižno petljo spodnje vrste. (Zadnjič smo izpustili dve verižni petlji.)

2. vrsta. 9 v. p., 1 š. p. v srednjo petljo one zanke, katera se nam je naredila od zadnjič skvačkanih petih verižnih petelj; (lepše je, ako vbadamo pri vsaki zanki v verižne petlje nego kar v luknjice). — Dalje 5 v. p., 1 š. p. v prav to petljo; — 2 v. p., 1 š. p. v sosednjo, kvišku stoječo zanko, 5 v. p., 1 š. p. v prav to zanko (vbadamo kakor prej). — $\left| \begin{array}{c} \vdots \\ 9 \text{ v. p.,} \\ 1 \text{ g. p.} \end{array} \right.$ v srednjo petljo vsake zanke spodnje vrste $\left| \begin{array}{c} \vdots \\ 9 \text{ v. p.} \end{array} \right.$ — Dalje še 9 v. p. in 1 g. p.; ta zadnja g. p. se kvačka v tretjo verižno petljo skrajnjih petelj.

3. vrsta. 8 v. p., — $\left| \begin{array}{c} \vdots \\ 1 \text{ g. p.} \end{array} \right.$ v četrto verižno petljo spodnjih devetih petelj, 5 v. p., 1 g. p. v sosednjo drugo verižno petljo, 3 v. p.; $\left| \begin{array}{c} \vdots \\ 7 \text{ š. p.} \end{array} \right.$ v luknjico spodnjih petih verižnih petelj $\left| \begin{array}{c} \vdots \\ 7 \text{ š. p.} \end{array} \right.$ — Končno 3 v. p., 1 g. p. v tretjo verižno petljo zadnjih devetih verižnih petelj; zopet 3 v. p., 1 š. p. v tretjo verižno petljo zadnjih devetih verižnih petelj. Ostanejo še tri verižne petlje spodnje vrste proste.

4. vrsta. 9 v. p., 1 g. p. v prvo šibično petljo spodnjih 7 šibičnih petelj, 4 v. p., — $\left| \begin{array}{c} \vdots \\ 9 \text{ v. p.,} \\ 1 \text{ g. p.} \end{array} \right.$ v sosednje tri šibične petlje po 1 š. p., vsako dokončamo le do zadnjega ovoja; ovijemo kvačko in zategnemo vse 4 zanke; $\left| \begin{array}{c} \vdots \\ 4 \text{ v. p.,} \\ 1 \text{ g. p.} \end{array} \right.$ v luknjico med obe vrstici združenih 7 šibičnih petelj; 4 v. p. — Sedaj skvačkamo še 1 prav tako školjko nad drugimi 7 verižnimi petljami, (zadnjič združimo 4 š. p.). — Pri školjkah vbadamo pod oba vodoravna člena spodnjih šibičnih petelj. — Dalje 4 v. p., 1 g. p. v prvo kvišku stoječo zanko — $\left| \begin{array}{c} \vdots \\ 9 \text{ v. p.,} \\ 1 \text{ g. p.} \end{array} \right.$ v vsako kvišku stoječo zanko spodnje vrste $\left| \begin{array}{c} \vdots \\ 9 \text{ v. p.} \end{array} \right.$ — Zadnjo g. p. vbademo tako kakor v 2. vrsti.

5. vrsta. 8 v. p., — $\left| \begin{array}{c} \vdots \\ 1 \text{ g. p.,} \\ 5 \text{ v. p.,} \\ 1 \text{ g. p.} \end{array} \right.$ 3 v. p. prav tako kakor v 3. vrsti, $\left| \begin{array}{c} \vdots \\ 7 \text{ š. p.} \end{array} \right.$ v luknjico pred prvo spodnjo školjko; 3 v. p., 1 g. p. v notranjo vrhovno verižno petljo prve školjke; 3 v. p., 1 g. p. v notranjo vrhovno verižno petljo druge školjke; 3 v. p., 7 š. p.

Kratice za petlje: v. p. = verižna petlja; g. p. = gosta petlja; š. p. = šibična petlja; $\left| \begin{array}{c} \vdots \\ \vdots \end{array} \right.$ $\left| \begin{array}{c} \vdots \\ \vdots \end{array} \right.$ = petlje, katere so zapisane med tema dvema znakoma, ponavljamo tolikokrat, kolikor je pik pri eni črti.

v luknjico takoj za drugo spodnjo školjko. Končno 3 v. p., 1 g. p. v tretjo verižno petljo, zopet 3 v. p., 1 š. p. v tretjo verižno petljo, prav tako kakor v 3. vrsti.

6. vrsta. 9 v. p., 1 g. p. v prvo šibično petljo spodnjih 7 šibičnih petelj, 4 v. p. — |: v sosednje tri šibične petlje po 1 š. p., vsako dokončamo le do zadnjega ovoja; ovijemo kvačko in zategnemo vse 4 zanke, :| — 4 v. p., 1 š. p. v notranjo vrhovno verižno petljo pri prvi školjki; 2 v. p., 1 š. p. v notranjo vrhovno verižno petljo pri drugi školjki; 4 v. p. — Sedaj skvačkamo nad spodnjih 7 verižnih petelj še 1 školjko kakor v 4. vrsti. — Dalje 3 v. p., 1 g. p. v prvo kvišku stoječo zanko. — |: 9 v. p., 1 g. p. v vsako kvišku stoječo zanko spodnje vrste :| — Zadnjo g. p. vbdemo tako kakor v 2. vrsti.

7. vrsta. 8 v. p. — |: 1 g. p., 5 v. p., 1 g. p., 3 v. p. prav tako kakor v 3. vrsti, :| — 1 g. p. na vrh prve školjke, 3 v. p., 7 š. p. v prvo luknjico med spodnjima školjkama; zopet 7 š. p. v tretjo luknjico med spodnjima školjkama, 3 v. p., 1 g. p. v vrhovno verižno petljo pri skrajnji školjki. — Končno 3 v. p., 1 g. p. v tretjo verižno petljo, 3 v. p., 1 š. p. kakor v 3. vrsti.

8. vrsta. 9 v. p., 1 g. p. v prvo šibično petljo spodnjih 7 šibičnih petelj, 4 v. p., — |: v sosednje tri šibične petlje po 1 š. p., vsako dokončamo le do zadnjega ovoja; ovijemo kvačko in zategnemo vse 4 zanke, :| — 4 v. p., 1 g. p. v luknjico med obe vrstici združenih 7 šibičnih petelj, 4 v. p. — Sedaj skvačkamo še 1 školjko nad drugimi 7 šibičnimi petljami (zadnjič združimo 4 š. p.), — 4 v. p., 1 g. p. v vrhovno verižno petljo pri levi školjki, — |: 9 v. p., 1 g. p. v vsako kvišku stoječo zanko spodnje vrste :|. — Zadnjo g. p. vbdemo tako kakor v 2. vrsti.

9. vrsta. 8 v. p. — |: 1 g. p., 5 v. p., 1 g. p., 3 v. p. prav tako kakor v 3. vrsti :|. — Končno 1 g. p. v tretjo verižno petljo; zopet 3 v. p., 1 š. p. v tretjo verižno petljo prav tako kakor v 3. vrsti. — Nad vsako školjko se nam naredi tudi 1 zanka; goste petlje vbadamo pri teh zankah v one petlje, katere družijo spodnje šibične petlje.

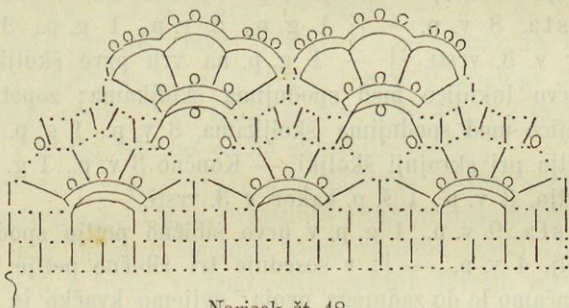
10. vrsta. |: 3 v. p., 1 š. p. v zanko nad spodnjo školjko; 3 v. p., 1 š. p. v prav to zanko :| — |: 9 v. p., 1 g. p. v vsako kvišku stoječo zanko spodnje vrste :|. — Zadnjo g. p. vbadamo tako kakor v 2. vrsti.

11. vrsta. 8 v. p. — |: 1 g. p., 5 v. p., 1 g. p., 3 v. p. prav tako kakor v 3. vrsti :|. — Končno 1 g. p. v tretjo verižno petljo; zopet 3 v. p., 1 š. p. v tretjo verižno petljo prav tako kakor v 3. vrsti. Ostale petlje tvorijo zobček. Od 2. vrste se čipka ponavlja.

Zobčasti krajec te čipke ozaljšamo tako, da skvačkamo eno vrsto drobnih zobcev, in sicer tako-le: 1 g. p. v skrajnjo luknjico druge vrste, 2 v. p., 1 š. p. čez skrajnjo šibično petljo tretje vrste — |: 5 v. p., 1 g. p. v prvo verižno petljo :| — 1 g. p. v ravnokar skvačkano šibično petljo, 2 v. p., 1 g. p. v sosednjo luknjico i. t. d., da skvačkamo konec vsakega čipnega zobca v eno luknjico 1 g. p., v eno luknjico pa 1 š. p. s tremi drobnimi zobci. V kotu med dvema čipnima zobcema pa izpuščamo dvakrat po eno luknjico, da ni čipka v kotu preširoka.

Čipka, skvačkana podolgoma.

Narisek št. 48.

Ker se čipka nariska št. 48. kvačka podolgoma, jo pričenjamo v vsaki vrsti iz nova, da leže vse vrste na licu dela; le nasutek in prvo vrsto naredimo brez novega začetka.

V 1. vrsti kvačkamo zgolj luknjice, in sicer po narisku 18 luknjic.

V 2. vrsti kvačkamo nekaj ozkih in nekaj širokih luknjic. Ena široka luknjica je tukaj popisana, vse drugo se kvačka prav po narisku. Za vsako široko luknjico skvačkamo 3 vrste (vselej delo obrnemo; in sicer naredimo prvič 10 v. p., 1 š. p.; drugič 1 v. p. in 14 g. p. čez te verižne petlje, 1 gv. p. v sosednjo šibično petljo, 1 v. p. in tretjič čez to vrsto 15 g. p. in zajedno rogljičke, sestavljene iz verižnih petelj.

Rogljčki so popisani konec oddelka: «Rogljčki pri gosti petlji». Pri tem vzorcu izvedemo trikrat zaporedoma po 1 rogljiček iz vsake četrte goste petlje, zadnjič skvačkamo še 3 g. p. Vse goste petlje vbadamo v zadnji člen petelj prejšnje vrste. Končno skvačkamo 1 gv. p. v šibično petljo velike luknje.

V 3. vrsti kvačkamo zobate luknjice iz verižnih petelj in iz šibičnih petelj in drobne zobce, sestavljene iz verižnih petelj. Za take drobne zobce skvačkamo 5 v. p. in v prvo petljo 1 g. p.

V 4. vrsti kvačkamo zopet ozke in široke luknjice. Za vsako široko luknjico skvačkamo tudi tukaj 3 vrste, in sicer zopet prvič 10 v. p., v sredo pa še zobček, sestavljen iz verižnih petelj. Ta zobček mora viseti nizdolu, kvačkamo pa ga tako-le: Najprej skvačkamo 5 v. p. za polovico široke luknjice, potem še 6 v. p. za drobni zobček. Potegnemo kvačko iz petlje in jo vbodemo v srednjo teh 11 petelj, zopet nataknejo izpuščeno petljo in jo prevedemo skozi šesto petljo. Dalje skvačkamo še 5 v. p. za drugo polovico velike luknje; na koncu skvačkamo 1 š. p. Drugo in tretjo vrsto teh širokih luknjic kvačkamo prav tako kakor v 2. vrsti.

V 5. vrsti skvačkamo vrhu majhnih luknjic po 1 g. p., med rogljičke pa dvojnošibične petlje in med dvojnošibičnimi petljami po 10 v. p.

V 6. vrsti kvačkamo zgolj goste petlje in rogljičke, in sicer med dvema rogljičkama po 3 g. p. — Goste petlje vbadamo v spodnjo luknjico.

Vstavki.

Vstavke tudi kvačkamo podolgoma, počrez in poševno.

Tudi zanje rabimo minjardize, gimpe, medaljonske porte, zobate trakove i. t. d.

Iz vsake čipke, skvačkane v poševnih ali pa v počreznih vrstah, lahko naredimo vstavek, in sicer tako, da skvačkamo ravni krajec namesto zobatega krajca na koncu vsake vrste. — Nasprotno si sestavljamo iz vstavkov zopet čipke.

Kako si pri vstavkih in pri čipkah sestavljamo ogle, je popisano po oddelku geometrijskih likov na strani 75.

Diktat prvega lahkega vstavka.

Pri tem vstavku ne vbadamo v petlje, temveč kar v luknjice, da si otroci ne kvarijo oči.

Kratice za petlje so prav take, kakor smo jih rabili, ko smo narekovali čipko, ki se kvačka v poševnih vrstah na strani 62.

Nasnujemo si 20 v. p.

1. vrsta. Izpustimo 5 v. p. in skvačkamo 3 š. p. v šesto verižno petljo, (štejemo nazaj grede). Dalje 3 v. p., 3 š. p. v sosednjo drugo verižno petljo; 3 v. p. in po 1 š. p. v sosednjo 4., 5. in 6. verižno petljo, še 3 š. p. v sosednjo četrto verižno petljo. Končno 3 v. p. in 3 š. p. v skrajno verižno petljo. (Izpustili smo 1 v. p.)

2. vrsta. |: 3 v. p., 3 š. p. v prvo luknjico, :| — 3 v. p., 3 š. p. v drugo luknjico; 3 š. p., 3 v. p. in zopet 3 š. p. v tretjo luknjico.

Delo se nadaljuje vedno po tej vrsti.

Ta vstavek si sestavimo prav lahko tako, da je širši. Nasnujemo si 12 v. p. več.

Prvo vrsto prejšnjega diktata skvačkamo do konca; potem pa skvačkamo še po 1 š. p. v 4., 5. in 6. verižno petljo nasnutkovo; dalje 3 v. p., 3 š. p. v sosednjo četrto verižno petljo; 3 v. p., 3 š. p. v skrajno petljo nasnutkovo.

2. vrsta. |: 3 v. p., 3 š. p. v prvo luknjico, :| — 3 š. p. v drugo luknjico, — |: 3 v. p., 3 š. p. v srednjo luknjico, :| — 3 v. p., 3 š. p. v sosednjo luknjico. Končno 3 š. p., 3 v. p., 3 š. p. v skrajno luknjico.

3. vrsta. |: 3 v. p., 3 š. p. v prvo luknjico, :| — 3 v. p., 3 š. p. v drugo luknjico, 3 š. p., 3 v. p., 3 š. p. v srednjo luknjico, 3 š. p. v sosednjo luknjico, |: 3 v. p., 3 š. p. v skrajno luknjico. :|

Vstavek se po 2. in 3. vrsti nadaljuje.

Iz ozkega vstavka si tudi lahko sestavimo prav lepo čipko. Najprej naredimo 4 vrste prav po diktatu, na koncu četrte vrste pa še dodamo * 2 v. p., 1 š. p. — To šibično petljo skvačkamo v skrajno luknjico, katera se nam je naredila med drugo in tretjo vrsto. Od znaka * ponovimo petlje še petkrat. Končno skvačkamo 2 v. p. in 1 g. p. v skrajno luknjico prve vrste.

Nazaj grede skvačkamo * 4 v. p., 2 š. p. v prvo verižno petljo, 1 š. p. v luknjico med prvima dvema šibičnima petljama tega zobca. Od znaka * ponovimo delo še petkrat in napredujemo vedno za 1 luknjico.

Sedaj nadaljujemo čipko prav tako, kakor je narekovana druga vrsta.

Diktat drugega prav lahkega vstavka.

Nasnujemo si 28 v. p.

1. vrsta. 3 š. p. v šesto verižno petljo nasnutkovo (štejemo nazaj grede); 3 v. p., 3 š. p. v sosednjo drugo verižno petljo, |: 3 v. p., 1 g. p. v sosednjo četrto verižno petljo, 3 š. p. v sosednjo četrto verižno petljo, 3 v. p., 3 š. p. v sosednjo drugo verižno petljo :|.

2. vrsta. 3 v. p., | : 3 š. p., 3 v. p., 3 š. p. v prvo luknjico, 3 v. p., 1 g. p. v drugo luknjico. : | — Končno 3 š. p., 3 v. p., 3 š. p. v skrajnjo luknjico. Ta vrsta se vedno ponavlja.

Geometrijski liki.

Največkrat rabimo kvadrat in pravokotnik; kvačkamo pa tudi trikotnik, šesterokotnik, osmerokotnik, krog in romb.

Najrajši kvačkamo geometrijske like v nemškem kvačkanju in v gabrnatem vbodu. Nekatero like kvačkamo kar ravno; pri drugih dojemljemo in snemljemo v vsaki vrsti po nekaj petelj.

Dojemljemo ob kraju ali pa tudi sredi vsake vrste, in sicer tako, da skvačkamo 1 ali več petelj v petljo spodnje vrste — to se ravna po geometrijskem liku in po različnih petljah; n. pr. za šibično petljo ne bi zadoščalo, ko bi dovezli 1 šibično petljo, tukaj bi morali dovezeti 2 šibični petlji ali pa 3 šibične petlje.

Snemljemo tudi ob kraju ali pa sredi vsake vrste. Ob kraju skvačkamo 2 petlji, oziroma 3 petlje skupaj. To naredimo tako, da izvedemo iz spodnjih petelj po 1 zanko in zategnemo vse te zanke, ali pa izpustimo predzadnjo petljo ali obe zadnji petlji, kar se zopet ravna po geometrijskem liku in po različnih petljah.

Geometrijske like tudi kvačkamo v tuniškem vbodu, a najrajši delamo le kvadrat in pravokotnik, pa brez dojemanja in snemanja, ker bi sicer lik ne bil lep. Vsi geometrijski liki so prvič popisani tukaj v gabrnatem vbodu iz gostih petelj. Za vsak lik je treba nasnuti nekaj verižnih petelj; da se delo obrača, moramo v nasnutku dodati 1 verižno petljo. Tudi za obračanje koncem vsake vrste skvačkamo 1 verižno petljo (oziroma 2 do 3 verižne petlje). Začetno nit povsod obkvačkujemo. Vsak lik se po dovršenem delu še s prsti nategne tako, da leže vrste pravilno, ker se ob delu rade krčijo. Vsega tega odslej ne omenimo več.

"Kvadrat.

Kvadrat kvačkamo ali z ene strani, ali iz kota ali iz srede.

1. Kvadrat, skvačkan z ene strani. Tukaj skvačkamo nekaj vrst manj, nego je gostih petelj v prvi vrsti, tako da so vse štiri strani enako dolge.

2. Kvadrat, skvačkan iz kota. Nasujemo 2 verižni petlji. V prvi vrsti skvačkamo 2 gosti petlji, obe v prvo petljo nasnutkovo.

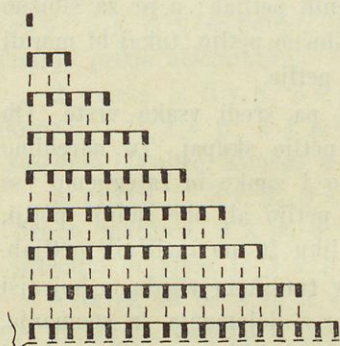

Dalje dojemljemo po 1 petljo v začetku in na koncu vsake vrste, dokler nismo sredi kvadrata (v diagonali); sedaj snemljemo prav tako do vrha. V začetku vsake vrste izpuščamo drugo petljo, na koncu vsake vrste snemljemo obe zadnji petlji. Tudi obe vrhovni petlji še snamemo.

3. Kvadrat, skvačkan iz kota, pri katerem dojemljemo v diagonali. Nasnujemo 2 verižni petlji. V prvi vrsti skvačkamo 3 goste petlje v prvo petljo nasnutkovo. V nastopnih vrstah kvačkamo v vsako srednjo petljo po 3 goste petlje; tako dojemljemo v vsaki vrsti po 2 petlji do vrha.

Ta kvadrat se lahko dokonča v vsaki vrsti, ker tvorijo goste petlje vsake vrste skrajnji dve stranici.

4. Kvadrat, sestavljen iz dveh trikotnikov. Kvadrat

Narisek št. 49.*

nariska št. 49. skvačkamo z ene strani; nasnujemo sodo število verižnih petelj. V prvi vrsti skvačkamo liho število gostih petelj; v drugi vrsti izpustimo na koncu dve gosti petlji (to je ravno v diagonali). V tretji vrsti skvačkamo vse petlje druge vrste; na tem koncu torej ne izpuščamo nobene petlje.

V četrti in v vsaki sodi vrsti izpuščamo torej po dve petlji na koncu vrste, da dospemo do vrha.

Na vrhu skvačkamo 1 gosto petljo, to gosto petljo skvačkamo še enkrat; vselej pa delo obrnemo. Prva polovica kvadrata je skvačkana; v diagonali se nam narede dve vrsti visoke stopnice.

Za drugo polovico skvačkamo v 1. vrsti 3 goste petlje, in sicer na vrhu 1 gosto petljo v zadnjo vrhovno gosto petljo, in še po 1 gosto petljo v vsako izpuščeno petljo najvišje stopnice.

V 2. vrsti skvačkamo nazaj grede 3 goste petlje.

V 3. vrsti: 5 gostih petelj, in sicer po 1 gosto petljo v vsako gosto petljo prejšnje vrste in še 2 gosti petlji v sedaj najvišjo stopnico.

V 4. vrsti: 5 gostih petelj; tako kvačkamo dalje, da dojemljemo v vsaki lihi vrsti po 2 petlji prav tako, kakor smo snemali v prvi polovici kvadrata.

* Narisek kaže le 1 trikotnik, da je delo razvidnejše.

Zadnjo vrsto dokončamo prav v nasprotnem kotu kvadrata.

Na podlagi tega kvadrata sestavljamo ogle pri vstavkih in pri čipkah, katere kvačkamo po širokosti. Take ogle rabimo pri odejni prevleki i. t. d. (Glej nariske št. 51., 52., 54. in 55.).

5. Kvadrat, skvačkan iz srede. Pri tem kvadratu nam je sosebno paziti na to, kako prehajamo iz vrste v vrsto. Najlepše je, da se to godi ob kotu, ne pa sredi vrste.

a) Kvadrat brez luknjic na ogljih.

Nasnujemo 4 verižne petlje; v prvo verižno petljo skvačkamo 1 gostoverižno petljo, da se nam naredi krog.

V prvi vrsti skvačkamo 1 verižno petljo, 2 gosti petlji v ravno to verižno petljo takoj v začetku, * po 3 goste petlje v sosednjo verižno petljo nasnutkovo; od znaka * ponovimo petlje še dvakrat. Končno skvačkamo še 1 gосто petljo v spodnjo gostoverižno petljo. Začetno verižno petljo te vrste izpustimo, v prvo gosto petljo skvačkamo 1 gostoverižno petljo. Tako dokončujemo vsako vrsto. — Sedaj imamo okolo kvadrata 12 petelj.

Drugo in vsako nastopno vrsto začenjamo tako, da skvačkamo 1 verižno petljo, potem 2 gosti petlji takoj v prvo spodnjo gosto petljo, (ravno v to, kjer je že gostoverižna petlja) * dalje po 1 gosto petljo v sosednji gosti petlji spodnje vrste; v srednjo gosto petljo na oglu pa zopet po 3 goste petlje. Od znaka * ponovimo petlje še dvakrat. Slednjič skvačkamo po 1 gosto petljo v gosti petlji četrte stranice.

Končujemo vrste tako, da skvačkamo za zadnji ogel 1 gosto petljo v gostoverižno petljo spodnje vrste; verižno petljo izpustimo in skvačkamo 1 gostoverižno petljo v prvo gosto petljo te vrste.

Kvačkamo vedno na okolo v ruskem ali v navadnem vvodu; dojemljemo po 2 petlji na vsaki stranici v vsaki vrsti. Vsaka stranica ima sodo število petelj; ako pa hočemo, da ima vsaka stranica liho število petelj, skvačkamo v prvi vrsti po 4 goste petlje namesto treh gostih petelj za vsako stranico. Vse drugo kvačkamo, kakor je že znano.

Ti kvadrati ob ogljih nimajo luknjic; ako jih želimo, skvačkamo na vsakem oglu nekaj verižnih petelj, navadno 2 verižni petlji ali 3 verižne petlje. (Glej prihodnji oddelek.)

b) Kvadrat z luknjicami na ogljih.

Tak kvadrat nasnujemo prav tako kakor prejšnjega; dalje skvačkamo takoj v začetku prve vrste 4 verižne petlje; nato trikrat po 3 goste petlje in po 3 verižne petlje v prve tri verižne petlje nasnutkove. Za četrto stranico pa skvačkamo le 2 gosti petlji v četrto verižno

petljo nasnutkovo in 1 gostoverižno petljo v prvo verižno petljo začetnih štirih verižnih petelj (gostoverižno petljo spodnje vrste izpustimo). Konec vrste skvačkamo takoj še 1 gostoverižno petljo v sosednjo verižno petljo na oglu (dve verižni petlji ostaneta prazni).

Iz vrste v vrsto prehajamo tako, da skvačkamo takoj v začetku vsake vrste 4 verižne petlje, dalje skvačkamo za vsako stranico 5 gostih petelj, in sicer skvačkamo prvo gосто petljo v zadnjo verižno petljo na tem oglu, nastopne 3 goste petlje v spodnje goste petlje prve stranice in peto gosto petljo v prvo verižno petljo drugega ogla. Za nastopne ogle kvačkamo po 3 verižne petlje in za vsako stranico po 5 gostih petelj; vbadamo prav tako kakor pri prvi stranici. Za četrto stranico skvačkamo le 4 goste petlje in sklenemo vrsto zopet z 1 gostoverižno petljo, katero skvačkamo v prvo verižno petljo začetnih štirih verižnih petelj. V sosednjo verižno petljo skvačkamo takoj še 1 gostoverižno petljo, da smo na oglu.

Tako kvačkamo vedno dalje; v vsaki vrsti naraščajo stranice za 2 petlji, na vsakem oglu ostane ena verižna petlja prazna.

6. Kvadrat, skvačkan iz srede v gabrnatem vbođu, se obrača v vsaki vrsti. Nasutek in prva vrsta sta prav taka kakor pri točki *a*) v 5. kvadratu na strani 69.

2. vrsta. Po skvačkani gostoverižni petlji obrnemo delo in skvačkamo 1 verižno petljo, potem takoj v gostoverižno petljo 2 gosti petlji; * dalje dvakrat po 1 gosto petljo v sosednji petlji, na oglu 3 goste petlje v srednjo gosto petljo spodnjega ogla. Od znaka * ponovimo petlje še dvakrat. Za četrto stranico skvačkamo 3 goste petlje v goste petlje spodnje vrste. Verižno petljo spodnje vrste izpustimo in skvačkamo 1 gostoverižno petljo v prvo gosto petljo druge vrste.

3. vrsta. Delo obrnemo ter skvačkamo 1 verižno petljo in takoj v gostoverižno petljo 2 gosti petlji; dalje skvačkamo kakor že znano za vsako stranico 2 gosti petlji več nego v spodnji vrsti, na oglih pa 3 goste petlje. Za četrto stranico skvačkamo 5 gostih petelj v goste petlje spodnje vrste; verižno petljo spodnje vrste zopet izpustimo in skvačkamo 1 gostoverižno petljo v prvo petljo tretje vrste.

Tako nadaljujemo kvadrat, dokler nima zaželene velikosti.

Trikotnik.

Trikotniki so pravokotni, ostrokotni in topokotni, enakostranični, raznostranični in enakokraki. Pravokotne trikotnike kvačkamo ali iz kota, ali iz katete ali pa iz hipotenuze (to je iz ene kratke ali pa iz ene dolge stranice).

Pravokotni raznostranični trikotnik kvačkamo:

a) Kakor kvadrat, popisan v točki 2., v prvi polovici na strani 67.

b) Kakor drugo polovico prav tega kvadrata. Prvi trikotnik pričenjamo iz kota, drugega pa iz diagonale.

c) Pričnemo sredi diagonale; nasnujemo 2 verižni petlji, v prvo verižno petljo skvačkamo 5 gostih petelj. Obrnemo delo in skvačkamo v vsako skrajno petljo po 2 gosti petlji, v srednjo petljo 3 goste petlje, v vsako ostalo gosto petljo spodnje vrste po 1 gosto petljo.

Tako kvačkamo do vrha; v vsaki vrsti dojemljemo za vsako stranico po 2 gosti petlji.

d) Pričnemo iz katete; nasnujemo sodo število verižnih petelj, črez te petlje skvačkamo liho število gostih petelj. Dalje kvačkamo tako, da snemljemo koncem ene vrste in takoj še v začetku druge vrste, da pridemo do vrha. — Snemljemo tako, da izpustimo v eni vrsti predzadnjo petljo, ali pa da izvedemo iz obeh zadnjih petelj le 1 petljo, takoj v daljni vrsti pa izpustimo prvo petljo. Delo vedno obračamo. — Eden krajec pa skvačkamo gladko.

Ta trikotnik je podoben prvi polovici kvadrata, popisanega v točki 4., samo da nima stopnic v diagonali; snemlje se bolj polagoma.

Ostrokotni trikotnik napravimo tako, da nasnujemo 2 verižni petlji, dalje skvačkamo v prvo verižno petljo nasnutkovo po 1 ali po 2 gosti petlji (prav po velikosti kota). V vsaki nastopni vrsti skvačkamo na koncu po 2 gosti petlji; tako dojemljemo le 1 petljo v vsaki vrsti.

Topokotni trikotnik naredimo tako, da nasnujemo tudi 2 verižni petlji, v prvo verižno petljo nasnutkovo skvačkamo 3 do 4 goste petlje; v nastopnih vrstah dojemljemo v začetku in na koncu po 2 petlji.

Enakostranični trikotnik naredimo tako, da nasnujemo tudi 2 verižni petlji in skvačkamo v prvo verižno petljo nasnutkovo 2 gosti petlji. V prvih nastopnih vrstah dojemljemo v začetku in na koncu vsake vrste po 1 gosto petljo, potem pa dojemljemo le na koncu vsake vrste po 1 gosto petljo. Sploh se ta lik ne dá popisati tako sistematično kakor drugi liki. Navadno ga kvačkamo na podlagi kroja, katerega si naredimo iz papirja. Prav to lahko rečemo o enakokrakem trikotniku.

Šesterokotnik.

Šesterokotnik kvačkamo ali z ene strani ali pa iz srede.

Iz ene strani ga kvačkamo tako, da si nasnujemo toliko verižnih petelj, kolikor zahteva dolgost ene stranice. Sedaj dojem-

ljemo na koncu vsake vrste po 1 gosto petljo, da je šesterokotnik dovolj širok. Odslej tako snemljemo na koncu vsake vrste, da nam ostane zaželena širokost.

Lahko pa tudi dojemljemo v začetku in na koncu vsake druge vrste; črez vsako tako vrsto kvačkamo enkrat gladko. Prav tako snemljemo v vsaki drugi vrsti; na vrhu ne kvačkamo gladke vrste.

Iz srede ga kvačkamo prav tako kakor kvadrat, ki se kvačka iz srede. Razložek je le ta, da nasnujemo 6 verižnih petelj in skvačkamo takoj v prvi vrsti 6 oglov namesto štirih. Dokončujemo in začenjamo vsako vrsto na oglu prav tako kakor pri kvadratu.

Tudi ga lahko kvačkamo z luknjicami in v gabrnatem vbođu zopet prav tako kakor kvadrat.

Krog.

Ta se ne dá popisati tako sistematično kakor drugi liki, ker se ravna po delu in po niti, s katero kvačkamo.

a) Krog, skvačkan iz gostih petelj.

Navadno si nasnujemo 2 verižni petlji, v prvo verižno petljo skvačkamo 6 gostih petelj in dokončamo vrsto z 1 gostoverižno petljo, katero skvačkamo v prvo gosto petljo te vrste.

V 2. vrsti skvačkamo v vsako gosto petljo po 2 gosti petlji (tudi v prvo gosto petljo, kjer že tiči gostoverižna petlja). Samo ob sebi se ve, da začenjamo vsako vrsto z 1 verižno petljo in da jo dokončujemo z 1 gostoverižno petljo; to skvačkamo v prvo gosto petljo. — Gostoverižno in verižno petljo izpustimo.

V 3. vrsti skvačkamo 2 gosti petlji v vsako drugo gosto petljo prejšnje vrste. (Začetek in konec je v vseh vrstah enak.)

V 4. vrsti skvačkamo 2 gosti petlji v vsako tretjo gosto petljo prejšnje vrste.

V 5. vrsti skvačkamo 2 gosti petlji v vsako četrto gosto petljo spodnje vrste.

V nastopnih vrstah dojemljemo le po 6 do 8 petelj v vsaki vrsti.

V vseh vrstah pa kvačkamo v ostale petlje po 1 gosto petljo. Paziti nam je, da snemanje ne prihaja vedno na enako mesto, sicer bi se naredili ogli. Krog se ne sme vleči in tudi ne gubančiti.

Otroci kvačkajo krog lože tako, da ne dokončujejo vsake vrste z gostoverižno petljo; kvačkajo vedno na okolo po polževo.

b) Krog, skvačkan iz šibičnih petelj.

Nasnujemo 4 verižne petlje.

V 1. vrsti skvačkamo 11 šibičnih petelj v prvo verižno petljo. — Prve tri verižne petlje nasnutkove nadomeščajo dvanajsto šibično petljo. — To in vsako nastopno vrsto dokončujemo tako, da skvačkamo 1 gostoverižno petljo v vrhovno verižno petljo v začetku.

V 2. vrsti skvačkamo na okolo v eno petljo po 2 šibični petlji, v drugo po 3 šibične petlje. — Začenjamo vsako vrsto s 3 verižnimi petljami. — Prvo šibično petljo skvačkamo takoj v prvo šibično petljo, kjer je že gostoverižna petlja; tako dojemljemo po 1 petljo takoj v začetku.

V 3. vrsti skvačkamo v vsako drugo petljo enkrat po 2 šibični petlji, enkrat po 3 šibične petlje. V tej vrsti in v vseh nastopnih vrstah skvačkamo v ostale petlje po 1 šibično petljo kakor pri prejšnjem krogu.

V 4. vrsti skvačkamo v vsako četrto petljo po 2 šibični petlji.

V 5. vrsti in v vseh nastopnih vrstah skvačkamo v vsako šesto petljo po 2 šibični petlji.

Dojemljemo torej v spodnjih vrstah bolj pogostoma, v gorenjih pa bolj poredkoma.

Iz takih krogov narejamo domače kape, krožnike za svetilnice in vrče i. t. d. Kvačkamo jih radi z dvema raznobarvenima nitima, ali pa uvedemo vrstico in kvačkamo črezno goste petlje.

Romb.

Rombe kvačkamo najlože tako, a) da začnemo na eni osnovnici; b) tudi lahko pričnemo v ostrem ali c) v topem kotu.

a) Črez nasnutek skvačkamo toliko gostih petelj, kolikor je osnovnica dolga.

V drugi in v vsaki sodi vrsti snemljemo po 1 petljo takoj v začetku in po 1 petljo dojemljemo na koncu.

V tretji in v vsaki lihi vrsti pa dojemljemo po 1 petljo takoj v začetku in snemljemo po 1 petljo na koncu. V vsaki vrsti imamo vedno enako število petelj.

b) Pričnemo tako, da skvačkamo ostrokotni trikotnik (glej stran 71.) in pridemo v sredo romba; potem pa prav tako po malem snemljemo, kakor smo v prvi polovici dojemali.

c) Pričnemo tako, da skvačkamo topokotni trikotnik (glej stran 71.) in pridemo v sredo romba, potem pa prav tako pogostoma snemljemo, kakor smo v prvi polovici dojemali. Ta romb ni nič kaj lep.

Nekaj kvadratov in nekaj trikotnikov kvačkamo tudi iz šibičnih petelj, in sicer najnavadnejše: kvadrat, skvačkan z ene stranice ali pa iz srede. Kvadrat, sestavljen iz dveh trikotnikov po točki 4., se ne kvačka s šibičnimi petljami.

Vse trikotnike kvačkamo lahko iz šibičnih petelj, le onega v točki d) na strani 71. ne.

Vse te like sestavljamo prav tako kakor one iz gostih petelj. Za višino jemljemo po 3 verižne petlje namesto ene; te verižne petlje štejemo za eno šibično petljo. Dojemljemo in snemljemo navadno po 2, 3 ali tudi po več šibičnih petelj v vsaki vrsti. Izurjeni delavki gre tako delo že izpod rok.

Največji razložek je 1. pri krogu; (zaradi tega je le-ta že popisana pri krogu v točki b) in 2. pri kvadratu, skvačkanem iz srede.

Kvadrat, skvačkan iz srede v šibičnih petljah, se napravlja a) brez luknjic ali b) z luknjicami na ogljih.

a) Za prvega si nasnujemo 4 verižne petlje.

V 1. vrsti skvačkamo takoj v prvo verižno petljo 15 šibičnih petelj. Ker nam nadomeščajo začetne tri verižne petlje eno šibično petljo, imamo v tej vrsti 16 šibičnih petelj na okolo.

Vsako vrsto sklenemo z 1 gostoverižno petljo, katero skvačkamo v vrhovno verižno petljo v začetku dotične vrste.

V 2. vrsti skvačkamo 3 verižne petlje (za prvo šibično petljo), dalje 2 šibični petlji v vrhovno verižno petljo spodnje vrste (kjer je že gostoverižna petlja). Potem * v tri sosednje petlje po 1 šibično petljo, v četrto šibično petljo 5 šibičnih petelj. — Od znaka * se ponove petlje še dvakrat. Za četrto stranico skvačkamo 3 šibične petlje v šibične petlje spodnje vrste in za ogel 2 šibični petlji v gostoverižno petljo prav te spodnje vrste. Vrsto sklenemo, kakor je že znano.

Tako nadaljujemo delo; v vsaki vrsti naraščajo stranice za 4 petlje. — Po tem navodilu je kvadrat gost.

b) Drugi kvadrat skvačkamo tako, da si nasnujemo 7 verižnih petelj; v prvo verižno petljo skvačkamo 3 šibične petlje, dalje * 3 verižne petlje in 3 šibične petlje zopet v prvo verižno petljo nasnutkovo. — Od znaka * ponovimo petlje še enkrat. Končno skvačkamo 3 verižne petlje in le 2 šibični petlji, ker nam nadomeščajo tri začetne verižne petlje eno šibično petljo.

Vrsto sklenemo z 1 gostoverižno petljo, katero skvačkamo v tretjo verižno petljo v začetku te vrste; takoj pri tej gostoverižni petlji skvačkamo še 1 gostoverižno petljo, da pridemo na ogel.

V 2. vrsti skvačkamo v začetku 6 verižnih petelj, dalje skvačkamo za vsako stranico po 5 šibičnih petelj, in sicer skvačkamo prvo šibično petljo v zadnjo verižno petljo na tem oglu, nastopne 3 šibične petlje v šibične petlje spodnje vrste in peto šibično petljo v prvo verižno petljo drugega ogla. Za nastopne tri ogle skvačkamo po 3 verižne petlje in za vsako stranico po 5 šibičnih petelj; vbadamo pa, kakor je že znano. Za zadnjo stranico skvačkamo le 4 šibične petlje in sklenemo vrsto zopet z 1 gostoverižno petljo prav tako kakor v prejšnji vrsti. Takoj za to gostoverižno petljo skvačkamo še 1 gostoverižno petljo, da pridemo zopet na ogel.

Tako kvačkamo vedno dalje, dokler nima kvadrat zaželene velikosti.

Take kvadrate uporabljamo za kvačkane odeje; takrat jih zaljšamo s pridvižnimi petljami.

Kako družimo razne skvačkane kose.

Večkrat je treba dva lika združiti; takrat se položita oba lika drug na drugega tako, da je lice obeh likov znotraj, narobna stran pa zunaj. Sedaj združimo obe vrhovni vrsti tako, da skvačkamo 1 vrsto gostih petelj in da vbadamo vedno v dve petlji, ki ležita druga nad drugo. To vrsto skvačkamo na narobni strani dela.

Ali pa sešijemo like na narobni strani dela z ometico. Dve petlji, ki ležita druga nad drugo, sešijemo z enim ometnim vbodom, tako do konca.

Prav lepo se nam sešivajo vzorci takrat, kadar kvačkamo raznobarvene vrste, n. pr. 1 rdečo in 1 belo vrsto. Ako dovršimo eden lik z rdečebarveno, drugega pa z belobarveno nitjo in sešijemo ta lika z belo nitjo tako, da pri rdeči petlji vbadamo pod zunanji člen, pri beli petlji pa pod notranji člen petlje, se ne pozna prav nič, kje se vzorca stikata.

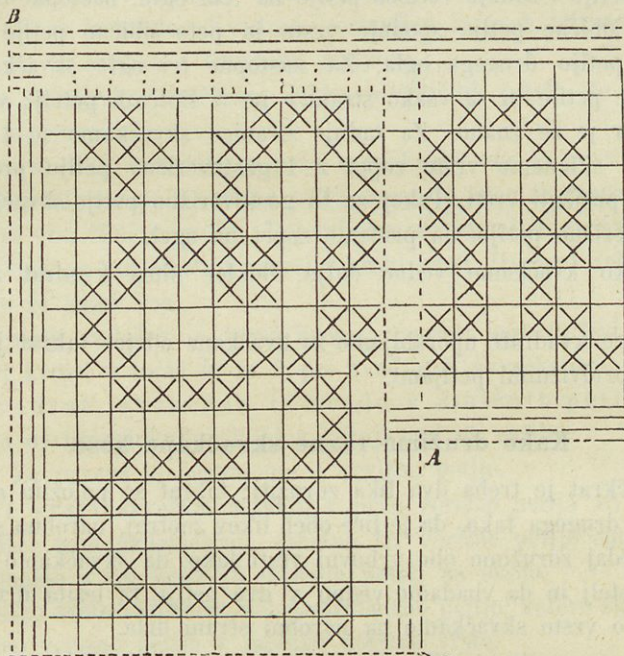
Kako sestavljamo ogle pri vstavkih in čipkah.

Ogle sestavljamo na dva načina. Mislimo si v oglu kvadrat, čegar ena stranica je tolika, kolikor je vstavek širok.

Nadaljujemo delo *a)* na eni strani tega kvadrata ali pa *b)* ob diagonali kakor kvadrat, sestavljen iz dveh trikotnikov na strani 68.

Skoro vsak vstavek in vsaka čipka se dá sestaviti v ogel. Najbolje nam kaže zrcalo, kako se dá vzorec najlepše sestaviti, v kateri vrsti se pričinja novi del vzorca i. t. d. Zrcalno steklo (brez okvira) postavimo kvadratu na diagonalo poleg preme AB (narisek št. 50.); nato se nam pokaže v zrcalu druga polovica vzorca.

Narisek št. 50.

Pri tem narisku smo postavili zrcalo po diagonalni AB . Vstavek skvačkamo prav po narisku št. 50. do vrhovnih dveh vrst. V prvih šestih vrstah skvačkamo krajec na vsaki strani, od 7. do vštete 16. vrste pa le na zunanji strani.

V kotu B skvačkamo 7 verižnih petelj in takoj v te petlje 6 gostoverižnih petelj (nazaj grede), in sicer zato, da se nam delo tu obrne in da nam vrste prav teko, ko nadaljujemo vzorec od vrhovnega kraja h kotu A . Dalje skvačkamo še po 1 gostoverižno petljo v vrhovne tri šibične petlje; delo obrnemo, skvačkamo 1 verižno petljo in 5 šibičnih petelj v pet skrajnjih gostoverižnih petelj pri B , vse drugo se vidi iz nariska. (Glej, kako leže črtice in šibične petlje.)

Po tem navodilu se sestavljajo tudi ogli v vbodu nariska št. 37., v oknatem vbodu (narisek št. 39.) in v vbodu nariska št. 40.

Tudi enovrstni mrežni vbod (narisek št. 51.) se lahko nadaljuje ob stranici. Za vsak prazni mrežni kvadrat skvačkamo razven skrajnjih gostih petelj po 7 verižnih petelj in za vsak polni mrežni kvadrat razven skrajnjih gostih petelj po 7 dvojnošibičnih petelj, prav tako kakor pri narisku št. 33.

V oglu *A* skvačkamo 2 gostoverižni petlji, dalje za prvi mrežni kvadrat še 7 verižnih petelj kakor po navadi; za vrhovni mrežni kvadrat te stranice v 6. in v 8. vrsti pa skvačkamo 11 verižnih petelj; (4 petlje dodamo, da nadaljujemo vstavek ob stranici). Na vrhu kvačkamo od *C* do *B* zgolj verižne in goste petlje, od *B* do *C* zgolj gostoverižne petlje. Vstavek nadaljujemo po stranici *CA* ter skvačkamo prvič zunanji krajec pri *C*, potem prazni mrežni kvadrat, dalje polni in zopet prazni mrežni kvadrat; končno še notranji krajec pri *A*. Dalje kvačkamo prav po narisku.

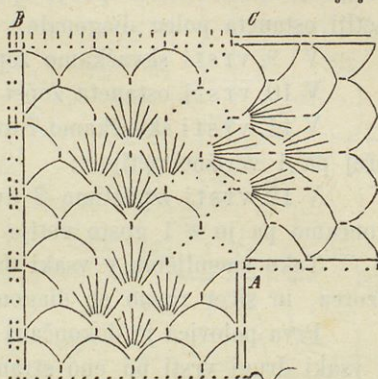
Po drugem načinu (to je po diagonali) sestavljamo ogle takih vzorcev, kateri so skvačkani v dvovrstnem mrežnem vbodu.

Ogel vstavka št. 52. si sestavljamo po diagonali *AB*.

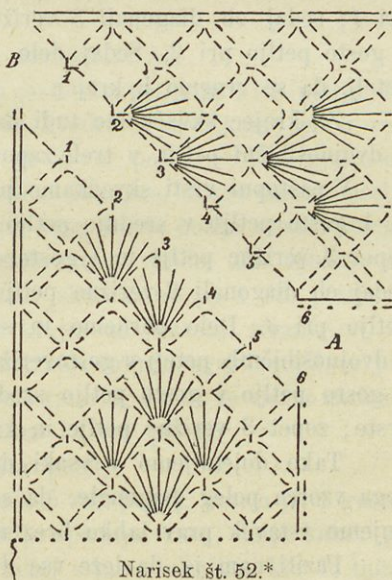
Za krajec skvačkamo v prvi vrsti navadne šibične petlje (oziroma 3 ver. petlje), v treh zaporednih vrstah skvačkamo za krajec goste petlje, v vsaki četrti vrsti pa dvojnošibične petlje (oziroma 4 ver. petlje). V narisku se to ne more videti.

Do kota *A* (to je 6 vrst) kvačkamo prav po narisku.

V 7. vrsti skvačkamo za prvi mrežni kvadrat le 6 verižnih petelj (da se diagonala ne širi); dalje kakor po navadi do krajca, zopet prav po narisku.

Narisek št. 51.

Narisek št. 52.*

* V narisku sta obe polovici razdeljeni, kvačkamo pa tako, da sta polovici združeni.

Koncem 8. vrste (to je v diagonali pri 5) skvačkamo 1 gosto petljo v četrto verižno petljo spodnjih šestih verižnih petelj; — dve petlji ostaneta poleg diagonale.

V 9. vrsti skvačkamo zopet le 6 verižnih petelj.

V 10. vrsti ostaneta zopet dve petlji poleg diagonale.

V 11. vrsti skvačkamo 7 dvojnošibičnih petelj za polno luknjico, prej pa 1 verižno petljo.

V 12. vrsti izpustimo 3 dvojnošibične petlje poleg diagonale, končamo pa jo z 1 gosto petljo v vrhovno dvojnošibično petljo.

Tako snemljemo v vsaki drugi vrsti po eno stranico mrežnega vzorca, in sicer ravno ob diagonali. To se ponavlja do vrha pri *B*.

Prva polovica je dokončana; prične se druga. Sedaj dojemljemo v vsaki drugi vrsti po eno stranico mrežnega vzorca, in sicer zopet po diagonali.

V oglu *B* skvačkamo 1 verižno petljo in 2 gosti petlji za krajec (nazaj grede), takoj dalje še 3 verižne petlje in 1 gostoverižno petljo v prvo gosto petljo v diagonali pri *I*.

Delo obrnemo in skvačkamo 3 verižne petlje, dalje 2 dvojnošibični petlji v eno gosto petljo krajčevo.

Delo zopet obrnemo in skvačkamo za krajec 2 gosti petlji; dalje 3 verižne petlje, 1 gosto petljo v gostoverižno petljo zopet pri *I*; sedaj ob diagonali 3 verižne petlje in 1 gostoverižno petljo v gosto petljo pri 2. Sedaj delo obrnemo in skvačkamo 7 verižnih petelj, da se vrnemo h kraju.

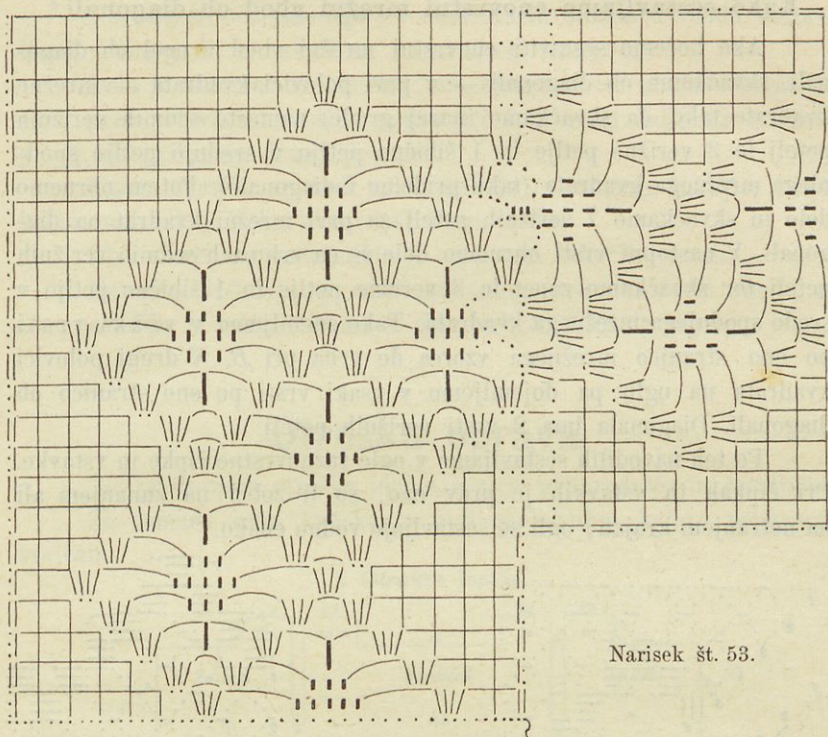
Za krajec skvačkamo tudi na tej strani v vsaki četrti vrsti po 2 dvojnošibični petlji, v treh zaporednih vrstah pa po 2 gosti petlji.

V nastopni vrsti skvačkamo prvič krajec, potem 3 verižne petlje in 1 gosto petljo v srednjo petljo prejšnjih sedmih verižnih petelj; zopet 3 verižne petlje in 1 gostoverižno petljo v gosto petljo pri 2; sedaj ob diagonali 3 verižne petlje in 1 gostoverižno petljo v gosto petljo pri 3. Delo obrnemo in skvačkamo 1 verižno petljo, dalje 7 dvojnošibičnih petelj v gostoverižno petljo pri 2. Potem skvačkamo 1 gosto petljo v gosto petljo sredi sedmih verižnih petelj prejšnje vrste; zopet 3 verižne petlje in krajec kakor po navadi.

Tako dojemljemo v vsaki drugi vrsti po eno stranico mrežnega vzorca poleg diagonale, da se vrnemo h kotu *A*; potem nadaljujemo vstavek prav lahko brez nariska.

Paziti nam je, da leže vse dvojnošibične petlje na desni strani vstavka in da ima ta polovica kvadrata ob diagonali tudi 11 vrst, kakor jih ima prva polovica od *A* do *B*.

Narisek št. 53.

Nekoliko težji je vstavek po narisku št. 53.

Za drobne luknjice kvačkamo po 2 ver. petlji in 1 šib. petljo. Za tanke, obokane črtice sredi vzorčnih kvadratov kvačkamo po 5 ver. petelj, za kratke črtice v kotih le po 2 ver. petlji. Šibične petlje ob kvadratnih stranicah vbadamo v dotične luknjice, druge šibične petlje pa vbadamo v šibične petlje spodnjih vrst. Goste petlje sredi vsakega vzorčnega kvadrata kvačkamo v gabrnatem vbodu. Za spodnjo in vrhovno črtico teh srednjih kvadratov skvačkamo po 1 šib. petljo.

V 7. vrsti ne kvačkamo več krajca na notranji strani.

Koncem 11. vrste (to je na notranji strani) skvačkamo 7 ver. petelj, da delo obrnemo; dalje pa delamo vstavek, kakor se vidi iz nariska.

Koncem 13. vrste skvačkamo 13 ver. petelj.

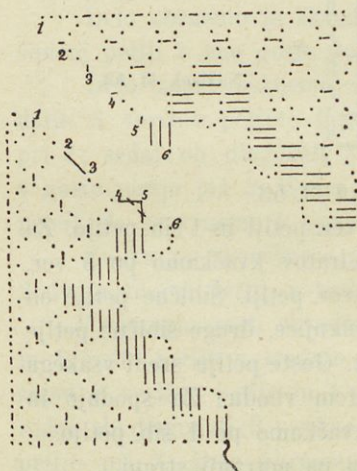
V 15. vrsti skvačkamo 11 ver. petelj.

Koncem 16. vrste skvačkamo 5 ver. petelj, potem po 1 gostover. petljo v 4., 5. in 6. verižno petljo spodnje vrste; dalje kakor po navadi 5 ver. petelj in 4 šib. petlje takoj v prvo luknjico, ker se tukaj pričinja že novi vzorec. Tri gostoverižne petlje (katere smo ravnokar skvačkali) nadomeščajo šibično petljo srednjega kvadrata v gabrnatem vbodu. Vse drugo kaže narisek.

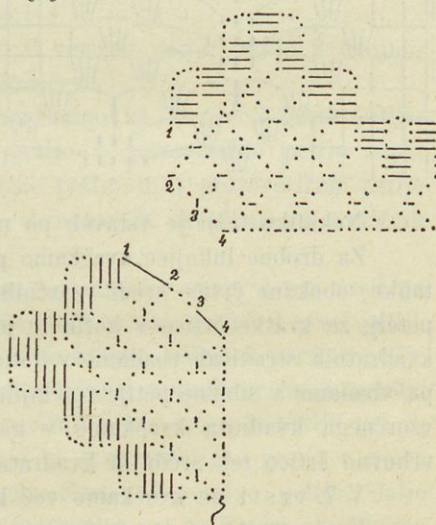
Kako sestavljamo enovrstni mrežni vbod ob diagonalah.*

Ako hočemo sestaviti enovrstni mrežni vbod v ogel ob diagonalah, skvačkamo ob diagonalah — v prvi polovici kvadrata — mrežne kvadrate tako, da skvačkamo (nazaj grede) namesto sedmih verižnih petelj le 3 verižne petlje in 1 šibično petljo v srednjo petljo spodnjega mrežnega kvadrata (tako pridemo v diagonalah). Potem obrnemo delo in skvačkamo 7 verižnih petelj za prvi mrežni kvadrat na diagonalah. V nastopni vrsti obrnemo delo že na vrhu teh sedmih verižnih petelj ter skvačkamo zopet le 3 verižne petlje in 1 šibično petljo v sredo spodnjega mrežnega kvadrata. Tako snemljemo v vsaki vrsti po eno stranico mrežnega vzorca do vrha pri *B*. V drugi polovici kvadrata na oglu pa dojemljemo v vsaki vrsti po eno stranico ob diagonalah. Diagonala ima 2 vrsti verižnih petelj.

Po teh navodilih sestavljamo v ogle raznovrstne čipke in vstavke. Pri čipkah in vstavkih je prav eno, so li zobci na zunanem ali na notranjem kraju; ogli se sestavljajo vedno enako.

Narisek št. 54.

Narisek št. 55.

Narisek št. 54. kaže čipko v enovrstnem mrežnem vbodu, sestavljeno v diagonalah z zobci na notranjem kraju.

Znak v prvi polovici pri 5 pomeni 1 dvojnošibično petljo.

Druga polovica se kvačka tako, da se stikajo enake številke; vse drugo je dovolj jasno iz nariska.

V luknjico na zobatem kraju kvačkamo zgolj šibične petlje ali pa druge majhne čipke.

* Primerjaj narisek št. 51. na strani 77.

Narisek št. 55. kaže čipko v enovrstnem mrežnem vbodu, sestavljeno v diagonali, z zobci na zunanjem krajeu.

Delo je razvidno iz nariska; omenjamo le to, da skvačkamo na vrhu prve polovice 1 šibično petljo pri 1 in takoj dalje 12 verižnih petelj, da pričnemo drugo polovico.

Enaka števila se tudi tukaj stikajo; v zunanje luknjice kvačkamo tudi tukaj čipke kakor pri čipki št. 54.

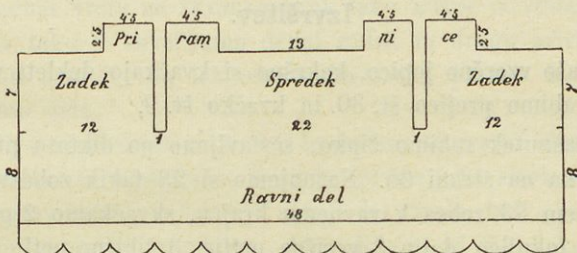
Oba vzorca se nadaljujeta v semtertja tekočih vrstah.

Navadno sestavljamo ogle pri enovrstnem mrežnem vbodu po tem navodilu le takrat, kadar v diagonali ni šibičnih petelj.

Otroška oprava.

Tej prištevamo otroške jopice, čepice, podbradnice in črevljičke. Za domačo rabo kvačkamo tudi naplečnike, katere prišivamo srajcam.

1. Otroška jopica.

Narisek št. 56.

Da se jopica dobro nosi, morajo biti njeni deli v pravilnem razmerju.

Jopica ima 2 glavna dela: a) stan, b) rokava. Za stan potrebujemo 4 dele: a) ravni del s čipko ali z vstavkom, b) 2 zadnja dela, c) sprednji del, d) 4 piramnice.

Razmerje jopičnih delov.

Jopico kvačkamo toliko, kolikršno jo otrok potrebuje; po našem vzorcu je jopica široka 48 cm.

1. Ravni del. Širok je 48 cm, visok je $\frac{1}{6}$ jopične širine, to je 8 cm. Vstavka ali čipke navadno ne vštevamo.

2. Zadnji del. Širok je $\frac{1}{4}$ jopične širine, to je 12 cm. Paziti moramo, da ležita zadnja dela pri zapeti jopici dobro 1 cm križema. Višina zadnjega dela je nekoliko manjša kot ona ravnega dela, tedaj meri le 7 cm.

Ravni del in zadnji del sta visoka nekoliko manj, nego iznaša $\frac{1}{3}$ jopične širine, to je 15 *cm* namesto 16 *cm*, in sicer zato, ker čipke ali vstavka ne vštavamo.

3. Spredek. Širok je $\frac{1}{2}$ jopične širine; ker pa na vsaki strani odštejemo dober 1 *cm* za obramnico, iznaša spredek le pičlih 22 *cm*. Visok je prav toliko kakor zadnji del.

4. Priramnica. Ena priramnica je široka nekaj manj, nego iznaša $\frac{1}{4}$ širine sprednjega dela, to je po našem razmerju 4·5 *cm* namesto 5·5 *cm*. Visoka je vsaka priramnica dobro tretjino višine zadnjega dela, to je 2·5 *cm*.

5. Rokav. Dolg je brez čipk prav toliko, kolikor je vsa jopica visoka, to je 17·5 *cm*. Širok je pri obramnici 20 *cm*. — Pri kvačkani jopici navadno krčimo obramnico; obramnica te jopice je n. pr. široka le 18 *cm*. (Pri pleteni jopici pa tega ni treba.) — Pri zapestju meri rokav pičlo četrtno manj nego zgoraj, to je 14 *cm*.

Izvršitev.

Za našo vzorčno jopico, kakršno si kvačkajo dekleta v spodnjih razredih, rabimo prejico št. 30. in kvačko št. 9.

Za nasnutek rabimo čipko, sestavljeno po diktatu prvega lahkega vstavka na strani 65. Nasnujemo si 23 takih zobcev. Da pridemo koncem 23. zobca k ravnemu kraju, skvačkamo 2 gosti petlji v skrajno luknjico, dalje 3 verižne petlje, 3 šibične petlje v srednjo luknjico; 1 verižno petljo, 2 gosti petlji v skrajno luknjico (na ravnem kraju); končno 7 verižnih petelj in 2 gosti petlji v prvo luknjico vstavkovo na ravnem kraju. Dalje skvačkamo 5 verižnih petelj in 2 gosti petlji v vsako luknjico vstavkovo pri ravnem kraju. Na koncu pri levi roki skvačkamo le 3 verižne petlje in 1 šibično petljo v prvo verižno petljo nasnutkovo (pri čipki).

Črez to vrsto si skvačkamo 327 šibičnih petelj (ker tudi tukaj tri verižne petlje nadomeščajo eno šibično petljo, skvačkamo le 326 šibičnih petelj). V vsako luknjico skvačkamo 5 šibičnih petelj in 2 šibični petlji v gosti petlji spodnje vrste. (Lahko si pa izvolimo tudi kako drugo čipko.)

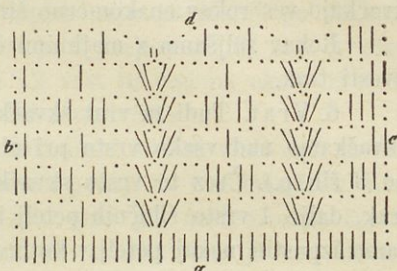
Sedaj si uvrstimo vzorec. V širini skvačkamo 25 vzorčnih oddelkov in na vsakem kraju 2 šibični petlji; to je razvidno iz nariska št. 57. pri *b*.

Narisek št. 57. je širok 2 vzorčna oddelka in pol; za vsak vzorčni oddelek rabimo 13 šibičnih petelj.

1. Ravni del skvačkamo 16 vrst na visoko (začetne šibične vrste navadno ne vštevamo). Dve vrsti sta ravno 1 cm visoki.

2. Za širino zadnjega dela si skvačkamo 6 vzorčnih oddelkov in še 1 polovico, da leži jopica zadaj križema. Na visoko skvačkamo le 14 vrst, da je ta del nekoliko krajši od spodnjega.

Narisek št. 57.*

Pri obramnici zadnjega dela skvačkamo krajec *c*. V 14. vrsti skvačkamo 2 oddelka in pol (pod piramnico) kakor dosedaj; 4 oddelke (pod vratno izrezo) pa skvačkamo po narisku pri *d*.

3. Na zadnji del še skvačkamo eno piramnico; le-ta je skoro taka, kakor je narisana. V širini ima 2·5 oddelka, visoka je le 5 vrst; zadnja vrsta se skvačka prav tako kakor 5. vrsta v narisku.

Prav tako si skvačkamo drugi zadek in drugo piramnico.

Paziti nam je, da leži ena vrsta vselej na licu in ena na narobni strani dela.

4. Pri sprednjem delu izpustimo na vsaki strani polovico enega oddelka za obramnico; torej je sprednji del širok 11 oddelkov. Visok je prav toliko, kolikor je zadnji del visok; tudi obe piramnici sta toliki kakor pri sprednjem delu. Krajec je tak kakor št. 57. *b*. Piramnici združimo na rami tako, da sešijemo na levi strani oba dela ali pa skvačkamo goste petlje. To naredimo kolikor mogoče lepo.

5. Obravnica je široka 38 vrst in še tiste petlje, katere smo izpustili pri spodnjem ravnem delu za dober *cm*. Paziti moramo, da je preveč ne krčimo, sicer se jopica v noši rada trga.

6. Rokav. Najlepše je, ako začnemo rokav tako, da jamemo kvačkati vzorec takoj v prvi vrsti (pri obramnici). Vzorec si uvrstimo tako, da se vzorčni oddelki ponove 10krat. Sedaj kvačkamo rokav vedno na okolo, dokler ni toliko dolg, kolikor sta visoka ravni in zadnji del, to je 30 vrst. Rokav še podaljšamo za toliko vrst, kolikor je piramnica visoka, to je za 5 vrst; v teh vrstah pa snemljemo po malem na okolo četrtno gorenje širine. Pri zapestju je rokav širok primeroma 90 šibičnih petelj. Končno skvačkamo 1 vrsto šibičnih

* Narisek ti kaže *a*) nasutek, *b*) krajec pri ravnem in zadnjem delu, *c*) krajec pri obramnici zadnjega dela, *d*) končno vrsto ob vratni izrezi.

petelj, 1 vrsto luknjic (po 2 ver. p. in 1 dvojnošibično petljo) in zopet 1 vrsto šibičnih petelj. (Otroci snemljejo rokav lože tako, da kvačkajo ves rokav enakomerno široko; šele v zadnji vrsti ga skrčijo.)

Rokav zaljšamo z majhnimi čipkami. Pri tem je treba v luknjice uvesti trak.

6. Vrat. Tudi za vrat skvačkamo 1 vrsto šibičnih petelj; (tukaj skvačkamo nad vsako vrsto pri obramnici po 2 šib. p., v luknjice pa po 3 šib. p.). Črez to vrsto skvačkamo tudi tukaj 1 vrsto luknjic za trak, dalje 1 vrsto šibičnih petelj in majhne čipke. V teh vrstah moramo izpustiti nekaj petelj v kotih (v vsaki vrsti), da vrat ni preširok.

Najpripravneje je, da si izvolimo za jopico takšen vzorec, ki tvori navpične oddelke, ker si potem otroci lahko sami izračunajo jopično pravilo. Vzorec za jopico (in za čepico) bodi prožen; zaradi tega ne vbadamo v petlje, nego kvačkamo rajši kar v luknjice.

Samoumevno pa je, da se razmerje ravna po delu, po niti in po kvački. Najbolje je torej, da vsaka učiteljica sama poskusi, kako se ji pravilno ujemajo deli pri jopici in pri čepici.

Tudi to bodi še omenjeno, da lahko kvačkamo spodnji ravni del višji nego le 8 cm, ako imamo jopico spodaj rajši višjo. Razmerje jopičnih delov pa ostane neizpremenjeno. Tudi namesto štirih pripramnic lahko kvačkamo le 2, in sicer po eno na vsak zadnji del, ali pa obe na sprednji del; take pripravnice morajo biti potem tako visoke kakor 2 drugi.

2. Otroška čepica.

Čepica ima 2 glavna dela: a) zvezdo, b) sprednji del. Sprednji del se deli na spodnji ravni del in na ušesci. (Kroj te čepice je v dodatku pod znakom 2. $\diamond \cdot \diamond \cdot \diamond \cdot$)

Razmerje čepičnih delov.

1. Zvezda. Velikost zvezde se ravna po velikosti glave. Navadno kvačkamo take zvezde, da je njih premer tolik, kolikor je obrazec dolg. Naša prva vzgledna zvezda ima v premeru 9 cm, to je 12 vrst v polumeru. (Všteli smo tudi šibično vrsto.)

2. Spodnji ravni del. Ta se kvačka zvezdi na okolo in je visok polovico zvezdnega polmera. Radi tukaj odštejemo eno vrsto; ostane tedaj 5 vrst.

3. Ušesci. Ta del je širok $\frac{3}{4}$ spodnje širine, visok je toliko vrst, kolikor jih ima zvezda, to je 12 vrst.

Za vrat izpustimo $\frac{1}{4}$ spodnje širine. Da ni vrat preširok, še radi preložimo nekaj petelj tega dela za ušesci.

Izvršitev.

1. Zvezda. Našo vzorčno čepico smo skvačkali po diktatu prve čepične zvezde; naredili smo jo s prejico št. 30. in s kvačko št. 9. Dokončana zvezda je visoka 12 vrst in ima na okolo 180 šibičnih petelj. (Diktat te zvezde je na strani 56.)

2. Spodnji ravni del. Po dokončani šibični vrsti radi skvačkamo 1 vrsto luknjic in 1 vrsto šibičnih petelj, da uvedemo trak. Ker se takšen trak prav nič ne rabi, zato smo pri naši vzorčni čepici izpustili te 2 vrsti. (Kdor ji pa vendarle kvačka, naj ji ne všteva.)

Za sprednji del smo si izvolili prav tisti vzorec kakor za jopico; uvrstili smo ga tako, da se ponavljajo vzorčni oddelki 14krat na okolo. Iz vrste v vrsto prehajamo v šibičnih progah, katere se narejajo med dvema vzorčnima oddelkoma, tako, da kvačkamo po 5 ver. petelj. (Tri ver. p. nam nadomeščajo drugo šib. petljo skrajnje šib. proge, in dve ver. p. nam nadomeščata srednjo luknjico te proge); dalje naredimo 2 šib. petlji v luknjico spodnje vrste in navadni vzorec na okolo. Vsako vrsto dokončujemo z 1 šib. petljo v luknjico spodnje vrste in z 1 gostoverižno petljo v tretjo verižno petljo začetne luknjice.

V prvi vrsti se skvačka zadnja šibična petlja v zadnjo šibično petljo prejšnje vrste; prav sem se vbodeta tudi prvi šibični petlji te vrste.

V višini skvačkamo 5 vrst; v peti vrsti skvačkamo zadnje 3 oddelke tako-le: 4 ver. petlje, 1 šib. petljo v srednjo malo luknjico, 4 ver. petlje, 4 goste petlje v luknjico šibične proge med vzorčnima oddelkoma. Črez te 3 oddelke ne kvačkamo več, ker jih izpuščamo za vrat.

3. Ušesci. Po dokončani 5. vrsti skvačkamo za krajec 6 ver. petelj in 2 šib. petlji v začetno luknjico. Dalje skvačkamo 11 vzorčnih oddelkov. Na drugem koncu napravimo krajec zopet sredi šibične proge, in sicer skvačkamo 2 šib. petlji, 2 ver. petlji in 1 šib. petljo v luknjico sredi proge. Obrnemo delo in skvačkamo dalje vzorec še 11 vrst na visoko. Zadnja vrsta je taka kakor pri vratu. Pri krajeu moramo paziti, da se delo ne vleče in da se čepica lepo prijemlje glave. Nekatere delavke dojemljejo še nekaj petelj v širini pri vsaki vrsti, da so ušesca na koncu širša nego v začetku.

4. Luknjice in čipke. Na okolo kvačkamo zgolj šibične petlje, in sicer tako, da dojemljemo na obeh koncih v vsaki vrsti toliko petelj, da se ogel ne gubanči in ne vleče. V kotih pri vratu (kjer se ušesci začenjata) pa snamemo nekaj petelj, da se vrat nekoliko skrči.

Črez šibično vrsto skvačkamo 1 vrsto luknjice za trak (kakor pri jopici) in črez luknjice še 1 vrsto šibičnih petelj. Tudi v teh vrstah snemljemo v kotih pri vratu in dojemljemo v kotih pri obrazcu.

Čepico še ozaljšamo, ako skvačkamo na okolo majhne čipke, eno ali dve vrsti visoke.

Tudi za čepico so pripravnejši taki vzorci, kateri imajo navpične oddelke, nego gladki vzorci, ker si otroci razmerje lahko izračunajo sami. Za čepico si navadno volimo redke vzorce.

Otroške čepice se tudi kvačkajo brez zvezd. Kroj take čepice je v dodatku (2, a in 2, b $\circ \cdot \circ \cdot \circ \cdot \circ \cdot$). Za čepico skvačkamo en del 2, a in dva dela 2, b prav po kroju. Vzorec kvačkamo pri delu 2, a po ozkih vrstah, v delih 2, b pa kvačkamo v vodoravnih ali v navpičnih vrstah. Čepične dele družimo po obokanih črtah na narobni strani z gostimi petljami ($x-x$ in $y-y$ se stikajo). Na okolo kvačkamo luknjice in čipke kakor pri navadnih čepicah. (V dodatku je narisana le polovica dela 2, a .)

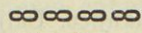
3. Podbradnice.

V dodatku je dosti krojev, po katerih sestavljamo podbradnice.

Podbradnica 3, a je najložja; kvačkamo jo v vodoravnih ali pa po navpičnih vrstah.

Uporabljamo različne vbode nemškega kvačkanja, ali pa kvačkamo tudi kar gladko (brez vzorca). Na okolo kvačkamo drobne čipke; pri vratu je bolje, da ni čipk. To se lahko reče o vseh podbradnicah.

Tudi podbradnica 3, b $\bullet = \bullet = \bullet$ se kvačka po vodoravnih vrstah. Pričnemo spodaj in dojemljemo na straneh; na vrhu skvačkamo nekaj vrst brez dojevanja, zadnjič skvačkamo stranici. Prav tako se izvrši podbradnica 3, b' $\circ \circ \circ \circ \circ$.

Podbradnica 3, c se prične v notranjem delu pri vratu. Sredi vsake vrste dojemljemo po črti $x-y$, da imamo zaželeno širino. Potem obkvačkamo srednji del z gostimi petljami. V kotih dojemljemo; kjer se vrste krčijo, pa izpuščamo kako petljo, in sicer prav po kroju zunanjega dela.

Podbradnica 3, c' se prične spodaj. V sredi (po črti xy) snemljemo; ob krajcih kvačkamo gladko, snemljemo in dojemljemo prav po kroju. Da se stranici lepo krožita, kvačkamo pri vratu prav trdo, na zunanjem kraju pa bolj rahlo, ali pa kvačkamo šibične petlje namesto gostih petelj.

Podbradnica 3, d $\times \cdot \times \cdot \times \cdot \times \cdot \times \cdot$ se kvačka v dveh delih prav po kroju. Kvačkamo v poševnih vrstah; zunaj gladko, v sredi pa

dojmljemo. V sredi se oba dela družita. Lahko pa tudi začnemo spodaj (oba dela zajedno) in v sredi dojmljemo do vrata. Vse drugo kvačkamo prav po kroju. Ta podbradnica se nosi tako, da jo pri vratu prepognemo po črtici .....

Podbradnica 3, *e* ○ — ○ — ○ — ima 2 dolgi stranici, iz katerih se delata rokavca. Nasujemo si 5 cm dolgo vrsto gostih petelj in kvačkamo dalje prav tako kakor 3. kvadrat (dojmljemo v diagonali *x-y*). Vse drugo je dovolj jasno iz kroja. Stranici se združita s spredkom tako, da se stakneta točki *n-n* in *m-m*. Potem ozaljšamo obramnico *mm* in vse ostale krajce z majhnimi čipkami. Zadnjič še zapognemo ogel *y* nekoliko po črti ..... na desno stran podbradnice. Ta podbradnica se nosi kaj lepo. (Kvadrat je na strani 68.)

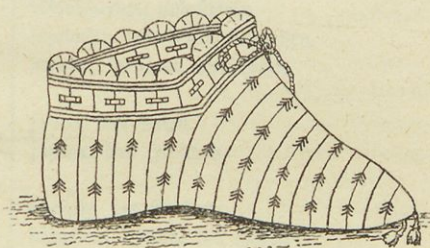
Podbradnica 3, *f* ■■■■■■ ima 3 dele: sredo in 2 stranici; vsak del se kvačka posebe. Črtice kažejo, kako teko vrste. Snemljemo in dojmljemo prav po kroju. Jako lepa je ta podbradnica, ako sestavimo stranici iz zvezd in te dele obkvačkamo na okolo z gostimi petljami. Čipke kvačkamo na okolo stranic; pri sprednjem delu pa le na spodnjem kraju. Obe stranici našijemo na sprednji del, in sicer tako, da se stakneta točki *x-x*, *y-y*. (V dodatku vidiš le polovico srednjega dela.)

Dekleta spodnjih razredov kvačkajo podbradnice 3, *a* ali 3, *b*; vse druge so pretežke.

4. Otroški črevljček.

Črevljček ima 2 dela: podplat in vrhovni del.

Rabimo prav debelo pavolo, da se črevljček lahko pere. Podplat skvačkamo po kroju 4 *a* (dodatek ××××××) v gabrnatem vbodu. Vrhovni del začnemo po črti *n-m* kroja 4 *b*; kvačkamo v gabrnatem vbodu do vrha; v sredi

Narisek št. 58.

dojmljemo v vsaki vrsti po 3 petlje. Potem skvačkamo obe stranici, kateri zadaj združimo ter sešijemo, ali pa kvačkamo goste petlje.

Prav lep je črevljček, ako skvačkamo v dveh vrstah po 2 petlji ali po 3 petlje z belo in po 2 petlji ali po 3 petlje z rdečo ali z drugobarveno nitjo. Črez to zopet 2 beli vrsti in nad te vrsti zopet 2 vrsti z belo in z rdečo nitjo.

Stopalo in vrhovni del družimo z gostimi petljami na okolo stopala; kvačkamo na desni strani dela.

Okolo gležnja pa kvačkamo luknjice in čipke. V luknjice uvedemo vrvico, da se črevljiček zaveže.

Prav dobro je, ako vložimo na podplat še kos porhanta, da otroka podplat ne tišči.

Taki črevljički so kaj pripravní. Ako jih kvačkamo v večjem razmerju in jemljemo za delo vrvice, jih lahko še odrasli ljudje nosijo za domačo rabo.

Naplečniki za ženske srajce.

Le taki naplečniki so pripravni, kateri se lahko zapenjajo na rami. Najnavadnejše jih sestavljamo iz zvezd. Spredek je nekoliko daljši nego zadek.

Oba se obkvačkavata na okolo z luknjicami in s šibičnimi petljami nekaj vrst na visoko, da se krajei poravnavaajo.

Potem se skvačkata rokava, katera sta na rami odprta. Tudi rokava se obkvačkata na okolo; okolo rame se rokav nekoliko zategne, da ima lepšo obliko. Rokava se združita s spredkom in zadkom (na kroju sta že združena; glej dodatek $o, \asymp \cdot \asymp \cdot \asymp \cdot$). Okolo naplečnika se skvačkajo čipke, in sicer le na zunanjem krajeu. Krajec, kateri se prišiva srajci, se navadno ne zaljša s čipkami.

V dodatku sta 2 kroja, $o \asymp \cdot \asymp \cdot \asymp \cdot$ in $oo \text{ ~~~~~}$; eden, «*oo*», se posebno lepo prijemlje života, ker se pri sprednjem delu zvezde sestavljajo v srček; zadnji del je gladek.

Slovensko-nemški slovarček.

- barva, die Farbe
 — glavna, die Hauptfarbe
 barve, stanovitne, nestanovitne, echtfärbig, unechtfärbig
 barvati, färben
 biser, die Perle
 bombaž, pavola, die Baumwolle
 — za pletenje, die Strickbaumwolle
 bombažev, bombažast, baumwollen
 bombaževce, die Baumwollstaude
 bucika, die Stecknadel
- cvetka, das Blümchen
- čepica, das Häubchen
 čepična zvezda, der Häubchenstern
 čipka, die Spitze
 — gipirska, die Guipurespitze
- demantni vbod, der Diamantstich
 — a) prosti, b) šesterotraki, a) einfacher, b) sechsstrahliger
- desna stran, lice, die Rechtsseite (einer Arbeit)
- diktat, das Dictat
 dno pri petlji, das untere Ende einer Masche
 dodatek, der Anhang
 dojemati, aufnehmen
 dokončati, dokončevati, vollenden, schließen
 dospeti, anlangen
 dovršiti, dovrševati, vollenden
 dovezeti, dojemati, aufnehmen
 držalo, der Griff
 dvovrsten, zweireihig
- enoten, einfach (im Faden)
 enovrsten, einreihig
- fabrika tvornica, die Fabrik
- gaga, die Eibergans
 gimpa, die Guimpe
 gimpna portica, das Guimpenbürtchen
 gleženj, der Knöchel
 guba, die Falte, der einzelne Theil eines Fadendrählings bei doppelt oder mehrfach gedrehtem Faden
 na dve gube sukano, zweifach gedreht
 gubančiti se, Falten bilden
- igla, die Nadel
 — gimpna, die Guimpennadel
 — lasnica, die Haarnadel
 — za pletenje, pletenka, die Stricknadel
- izdelovanje, izvod, izvršitev, die Ausführung
 izmekniti, izmikati, verschieben
 izmekniti se, izmikati se, entschlüpfen
 izmenjavati, abwechseln
 izpustiti, izpuščati, auslassen
 izvesti, izvajati, ausführen
- jadro, das Segel
 jopica, das Fächchen
- karton, der Carton
 ključica, kvaka, der Hafen
 klobčič, der Knäuel
 konec, das Ende, der Faden
 konoplja, der Hanf
 konopen, hanfen
 kožuhovini podoben, pelzartig
 krajec, der Rand, das Endel
 krasilo, die Zierat
 kratica, die Kürzung
 križema, übereinander (liegen die Rücken-theile des Fächchens)
- krotica, der Knoten im Gespinste
 krotičast, knotig

krotičiti se, Knoten bilden
 krožnik za svetilnico, der Lampenteller
 kvačivo, das Häfelzeug
 kvačka, die Häfelnadel
 kvačkanje, das Häfeln, die Häfellei
 — nemško, Häfellei, die deutsche
 — tuniško, Häfellei, die tunesische
 kvaka, ključica, der Hafen

lan, die Leinpflanze.

lanen, leinen

leva, narobna stran, die Rehrseite (einer Arbeit)

lice, desna stran, die Rechtsseite (einer Arbeit)

ličje, der Bast

liho število, eine ungerade Zahl

lik, die Form

— geometrijski, die geometrische Form

listek, die Blattform

luknjica, die Lücke

medeničast, aus Messing

medaljonska portica, das Medaillonbürtchen
 minjardiza, minjardizna portica, Mi-
 guardijebürtchen

mnogokratnik, das Vielfache

mošnjica, die Bürste

mošnjicek za tobak, der Tabackbeutel

nabirati se, Falten bilden (sich kräuseln)

način, die Art (der Ausführung)

namolestiti, namolestiti, ersetzen

nagniti, nagibati, nakloniti, naklanjati,
 neigen

nakit, okrasek, die Verzierung

naplečnik, der Sattel

narisek, die Zeichnung

— tipski, die Typenzeichnung

narobna (narobe, leva) stran, die Rehr-
 seite (der Arbeit)

nasnuti, nasnavljati, angeschlossen

nasnutek, der Anschlag

našiti, našivati, annähen, aufnähen

natekniti, natikati, auffassen

navaden (navadni vbod), gewöhnlich (der
 Rosenstich)

navesti, navajati, anführen

navodilo, die Anweisung

nestanoviten (po barvi), unechtfarbig
 nit, der Arbeitsfaden, das gezwirnte Baum-
 wollgarn

— enotna, dvokratna, trikratna, ein-
 facher, zweifacher, dreifacher Faden

— spodnja (pri šivalnem stroju), das
 Untergarn

— začetna, der Anschlagfaden

— za mašenje, Stopfgarn

— za pletenje, Strickgarn

— za prilaganje, Beileggarn

— za pripenjanje, Heftwolle, Heftgarn

— za vezenje, Stickgarn

— za zakanje, Schlinggarn

— za znanovanje, Wertgarn

niz, vrsta, die Reihe

obkvačkati, obkvačkovati, überhäfeln

oblika, die Form (nicht geometrisch)

obramnica, das Armloch

obrnuti, obračati, wenden

obrobiti, obrobljati, umranden

oddelek, der Absatz

— vzorčni, der Musterstich

odejna prevleka, die Deckenkappe

odvozlati, odvozlavati, auflösen, losknüpfen

ogel, die Ecke

okrasek, nakit, die Verzierung

okrajšek, die Kürzung

ometica, die Endelnaht

otemnjava, Schattierung

otročka oprava, die Kinder garnitur

oviti, ovijati, umschlingen,

ovoj, der Umschlag

ozaljšati, zaljšati, verzieren

pavola (bombaž), die Baumwolle

— kraljevska, Königswolle

— saška, sächsische Baumwolle

— škotska, schottische Baumwolle (eine
 Art Häfelgarn)

pasa, der Streifen (z. B. beim Schlingen)

pasmo, das Wiedel

petlja, die Masche

— dvojna, die Doppelmasche

— dvojnosičična, das Doppelstäbchen

— gosta, die feste Masche

— gostoverična, die feste Kettenmasche

petlja križna šibična, das Kreuzstäbchen
 — ovita, die Wickelmaschine
 — pletena, die gestrickte Maschine
 — polšibična, das Halbstäbchen
 — previta, die Knüpfmaschinen
 — pridvižna, die Reliefmaschine
 — skrajna, die Randmaschine
 — šibična (šibica), die Stäbchenmaschine
 (das Stäbchen)
 — trojnošibična, das dreifache Stäbchen
 — tuniška, die tunesische Maschine
 — večkratnošibična, das mehrfache
 Stäbchen
 — vehtna, die Büschelmaschine
 — verižna (verizica), die Ketten-,
 Luftmaschine
 plemen, der einzelne gedrehte Theil eines
 Fadens, der Drähtling
 počrez, der Breite nach, schräg
 podaljšati, podaljsevati, verlängern,
 länger anziehen
 podbradnica, das Kinderlägchen
 podloga, podlaga, die Unterlage
 podolgoma, der Länge nach
 položiti, polagati, legen
 polumer, der Halbmesser
 polzku podobno, po polzevo, schnecken-
 artig
 pomekniti, pomikati, schieben
 porhant, der Barchent
 portica (pramice), das Börtchen
 — medaljonska, das Medaillonbörtchen
 potegniti, potezati iz česa, hinausziehen
 povoj, povojček, das Wickelband
 pram, porta, die Borie
 pravilo jopično, die Fäbchenregel
 — čepično, die Häubchenregel
 predeno, der Strähn
 predevoma, versejt
 predilnica, die Spinnfabrik
 predilna snov, der Spinnstoff
 predivo, das Spinnhaar
 preiti, prehajati, übergehen (von einer
 Reihe in die andere)
 preja, das Garn
 — bombaževa, Baumwollgarn
 — konopna, Hanfgarn
 — lanena, Leingarn

preja sukana bombaževa, gezwirntes
 Baumwollgarn
 — svilna, Seidengarn
 — volnena, Schafwollgarn
 — (nit) za sukanec, Lothgarn
 — (nit) za tkanje, Webergarn
 prejica (za kvačkanje), das Häfelgarn
 prema, die Gerade
 premer, der Durchmesser
 preproga, der Teppich
 preseči, presežati, übergreifen
 presledek, der Zwischenraum
 preslegast, durchbrochen
 prestopiti, prestopati, überschreiten
 prevesti, prevajati, hindurchziehen, hin-
 durchführen
 pričeti, pričenjati, anfangen
 pričetek, der Anfang
 prijeti, prijemati, anfassen
 prijeti se, prijemati se, } anlehnen,
 prileči se, prillegati se, } anliegen
 piramnica, der Achseltheil
 privezati, privezovati, aufknüpfen
 prost, preprost, einfach (in der Ausführung)
 prožen, elastisch
 prt namizni, das Tischtuch

rahel, locker
 raznobarven, verschiedenfarbig
 razprati, razpirati, aufstrennen
 razširiti, razširjati, erweitern
 razvrstiti, razvrščati, einreihen
 resa, resica, die Franse
 rob, die Kante, der Rand
 rogelj, die Rinne
 rogljički, drobni zobci, Picots
 rokavica, der Handschuh
 rozeta, die Rosette
 ruta, das Tuch
 — naglavna, das Kopftuch
 — ovratna, das Halbtuch
 — velika, das Umhängtuch

semtertja, zidzaf
 sestaviti, sestavljati, zusammenstellen
 sešiti, sešivati, zusammennähen
 sirov, ungebleicht
 skleniti, sklepati, schließen

slikanje z iglo, die Nadelmaſerei
 sneti, snemati, abnehmen
 snov predilna, der Spinnſtoff
 sodo ſtevílo, eine gerade Zahl
 spodnji ravni del, der untere gerade Theil
 des Zäckchens, der Umfang des Häubchens
 sprednji del, der Vordertheil des Zäckchens,
 die Paſſe des Häubchens
 srček, die Herzform; (beim Strumpf: die
 Herzferſe)
 stan, der Rumpf
 stanoviten (po barvi), echtfärbig
 stična oblika, eine geſchloſſene Form (nicht
 geometriſch)
 stikati se, aneinanderstoßen
 stopnja, die Stufe (eines Muſters)
 stran, stranica, die Seite
 sukanec, der Zwirn
 — kraljevski, Königszwirn
 — sirovi, Rohzwirn
 — ſpinal, Spinal (Wanzzwirn)
 — za čipkanje, Spizenzwirn
 — za klekljanje, Klöppelzwirn
 — za mreženje, Neßzwirn
 — za pletenje, Strickzwirn
 — za prešivanje, Ausnähhzwirn
 — za šivanje, Nähzwirn
 sultanin, Sultanwolle (Schafwolle)
 svila, die Seide
 — filoſozna, Filoſoffe-Seide
 — filozelna, Filoſelle-Seide
 — kordonetna, Cordounet-Seide
 — sirova, Rohseide
 — za čipkanje, Spizenseide
 — za pletenje, Strickseide
 — za šivanje, Nähseide
 svilen, ſeiden
 svilni prelec, der Seidenspinner
 svilarstvo, der Seidenbau
 ſeſterotrak, ſechſſtrahlig
 ſirina, die Breite
 ſkoljka, die Muſche
 — odprta, die offene Muſche
 — zaprta, die geſchloſſene Muſche
 ſtevílo, die Nummerierung, die Zahl
 — liho, eine ungerade Zahl
 — nizko, debelo, die niedere, ſtarke Nummer

ſtevílo sodo, eine gerade Zahl
 — visoko, tanko, die hohe, feine
 Nummer
 — vmesno, die Zwischennummer
 tičati, ſtecken
 točka, der Punkt
 trak, das Band, der Theil (Strahl) eines
 Sternes
 — zobčasti (zobč. pram), die Zadenliße
 — vzorčni, das Muſterband
 tvoriti, bilden
 tvornica (fabrika), die Fabrik
 umetno vezenje, die Kunſtſtickerei
 utrgati, abreißen
 ušesce, das Ohrläppchen
 uvesti, uvajati, einziehen
 uvrstiti, uvrščati, ordnen, einreihen
 vbod, der Stich, der Häfelſtick
 — desnopletilni, der Strickſtick (tun.
 Häfelei)
 — demantni, der Diamantſtick
 a) proſti, b) ſeſterotraki, a) einfacher,
 b) ſechſſtrahliger
 — gabrnati, der gerippte Häfelſtick
 — križni, der Kreuzſtick
 — kvačkani, der Häfelſtick
 — kvadratni, der Quadrathäfelſtick
 — levopletilni, der Wellenſtick
 — mnogozančni, der mehrfache
 Schlingenſtick
 — mrežni, der Neßſtick, a) z vozlom,
 b) brez vozla, a) mit Knoten, b) ohne
 Knoten
 — navadni, der Roſenſtick
 — nemški, der deutſche Häfelſtick
 — oknati, der kleine Quadratſtick
 — piketni, der Piquéſtick
 — pletilni, der Strickſtick (deutſche Häfelei)
 — počrezni, der Schrägſtick
 — preslegastomrežni, der Neßhäfelſtick
 mit Lücken, a) enovrstni, b) dvo-
 vrstni, a) einreihiger, b) doppelreihiger
 — ruſki, der ruſſiſche Häfelſtick
 — tuniſki, der tuneſiſche Häfelſtick
 — tuniſkozančni, der Schlingenſtick (tun.
 Häfelei), a) navadni, b) mnogo-

zančni, a) der einfache, gewöhnliche,
 b) der mehrfache
 vbod vehtni, der Häfelfstich mit Büschel-
 maschen
 — verižni, der Kettenstich
 — zančni, der Schlingenstich, der Pelzstich
 — zvezdni, der Sternstich
 vbosti, vbadati, einstecken,
 vehet, der Büschel
 višina, die Höhe
 volna, die Schafswolle (Wolle)
 volna berlinska, Berlinerwolle (Zephyr-
 wolle)
 — gagja, Eiderdunenwolle
 — goblinska, Gobelinwolle
 — mahasta, Mooswolle
 — mohérska, Mohairwolle (Eiswolle)
 — perzijska, persische Wolle
 — raševa, Arras- (Harras-) Wolle
 — smirniška, Smyrna-Wolle
 — sultanin, Sultanin-Wolle (Laine
 des sultanes)
 — svetla, Glanzwolle
 — za pletenje, Strickwolle
 volnen, Woll-, wollen
 vozal, der Knoten
 vreča, der Saß (Getreidesaß)
 vretence, die Spule
 vrh pri petlji, das obere Ende einer Masche
 vrsta, die Reihe, die Gattung
 — daljnja, die folgende Reihe
 — dovršilna, die Schlussreihe

vrsta glavna, die Hauptgattung
 — nastopna, die nächste Reihe
 — zančna, die Schlingenreihe
 — vzorčna, die Musterreihe
 vrstiti se, abwechseln, nach einander folgen
 vrv, das Seil, die Schnur
 vrvica, das Schnürchen
 vtekni, vtikati, einstecken, führen in, unter
 vstavek, der Einfaß
 všteto, inclusive, eingezählt
 vzorec, das Muster
 — enoliki, das Kleinmuster
 — gosti = piketni, das dicke, das
 Biquémuster
 — preslegasti, das durchbrochene Muster
 — tipski, das Typenmuster
 vzorčna vrsta, die Musterreihe
 vzorčni trak, das Musterband

zadnji del, der Rückentheil
 zagrinjalo, der Vorhang
 zanka, die Schlinge
 zapogniti, zapogibati, umbiegen
 zategniti, zatezati, zusammenschürzen
 znamovanje, das Merken
 znak, das Zeichen
 zobci, drobni (rogljički), Picots
 zobčasti pram (trak), die Badenliße
 zobček, das Zäckchen
 zvezda, der Stern
 — čepična, der Häubchenstern
 — vzorčna, der Musterstern.

Nemško-slovenski slovarček.

- Abart = Art, vrsta ž.
 Abbildung = Zeichnung, narisek m.
 abnehmen, sneti, snemati
 Absatz, oddelek m.
 abwechseln, izmeniti, izmenjavati, vrstiti se
 Achnstheil, piramnica ž.
 Anfang, pričetek m.
 anfangen, pričeti, pričenjati
 anfassen, prijeti, prijemati
 anführen, navesti, navajati
 Anhang, dodatek m.
 anknüpfen, privezati, privezovati
 anlangen, dospeti
 Anleitung, navodilo s.
 annähen, našiti, našivati; prišiti, pri-
   šivati
 Anschlag, nasnutek m.
 anschlagen, nasnuti, nasnavljati
 Anschlagfaden, začetna nit ž.
 Arbeitsfaden, nit ž.
 Armlloch, obramnica ž.
 Art (der Ausföhrung), način m.
 Art = Abart, vrsta ž.
 auffassen, natekniti, natikati
 aufnehmen, dozeti, dojemati
 auflösen (den Knoten), odvozlati, od-
   vozlavati
 austrennen, razprati, razpirati
 ausführen, izvesti, izvajati
 Ausföhrung, izdelovanje s., izvod m.,
   izvršitev ž.
 auslassen, izpustiti, izpuščati

 Band, trak m.
 Barchent, porhant m.
 Baſt, liče s.
 Baumwolle, pavola ž., bombaž m.
   — ſchottiſche, škotska pavola
   — ſächſiſche, saška pavola
 baumwollen, bombažev, pavolnat
 Baumwollſtaude, bombaževac m.
 bilden, tvoriti
 Blattform, listek m.
 Blümchen, cvetka ž.
 Börſe, mošnjica ž.
 Börtchen, pramič m., portica ž.
 Breite, širina ž.
   — der, nach, počrez
 Büſchel, vehet m.

 Carton (Schachtel), karton m.

 Diamantſtiſch, demantni vbod m.
   — a) einfacher, b) ſechſſtrahliger,
     a) prosti, b) ſeſterotraki
 dicht (ein dichtes Muſter), gost (gosti vzorec)
 dicht beiſammen, drug tik drugega
 Dictat, diktat m.
 Deckenfappe, odejna prevleka ž.
 Doppelmajſche, dvojna petlja ž.
 Doppeltäbchen, dvojnošibična petlja ž.
 Drähling (eines Fadens), plemen m.
 durchbrochen, preslegast
 Durchmeſſer, premer m.

 eckfärbig, stanoviten
 Eſſe, ogel m.
 Eibergans, gaga ž.
 einfach, preprost, prost
 einfach (im Faden), enotno
 einfach (in der Ausföhrung) = gewöhulich,
   navaden
 einreihen, ordnen, razvrstiti, razvrščati;
   uvrstiti, uvrščati
 einreihig, enovrsten
 Einſaß, vstavek m.
 einſtechen, vbosti, vbadati; vtekniti, vtikati
 einziehen (ein Band), uvesti, uvajati

elastič, prožen
 Ende, konec m.
 — daš obere einer Maschine, vrh pri
 petlji m.
 — daš untere, einer Maschine, dno pri
 petlji s.
 Endel, krajec m.
 Endelnaht, ometica ž.
 entschlipfen, izmekniti se, izmikati se
 ersezen, nadomestiti, nadomeščati
 erweitern, razširiti, razširjati
 Fabrik, tvornica ž., fabrika ž.
 Faden (Arbeitsfaden), konec m. (nit ž.)
 — zweifacher, dreifacher, mehrfacher,
 dvokraten, trikraten, mnogokraten
 Falten bilden, gubančiti se
 Farbe, barva ž.
 färben, barvati
 Flachs, lan m.
 Flachshaar (= Spinnhaar), predivo s.
 Form, lik m., oblika ž.
 — die geometrische, geometrijski lik m.
 — eine freie, oblika ž.
 fortsetzen, nadaljevati
 Franse, resa, resica ž.
 führen in, vtakniti, vtikati v kaj
 — durch, prevesti, prevajati skozi kaj
 Garn, preja ž.
 Baumwollgarn, pavola ž., bombaž m.
 Beileggarn, nit za prilaganje ž.
 gewirntes Baumwollgarn, sukana bom-
 baževa preja
 Häfelgarn, prejica (za kvačkanje) s.
 Haufgarn, konopna preja
 Leinengarn, lanena preja
 Lothgarn, preja (nit) za sukanec
 Merkgarn, nit za znanovanje
 Schafwollgarn (Wolle), volnena preja
 (volna)
 Seidengarn, svilna preja (svila)
 Stidgarn, nit za vezenje
 Stopfgarn, nit za mašenje
 Stridgarn, nit za pletenje
 Untergarn, spodnja nit (pri šivalnem
 stroju)
 Webgarn, preja (nit) za tkanje

Gattung, vrsta ž.
 gewöhnlich (im Sinne: einfach), navaden
 gerade Zahl, sodo število s.
 Gerade (eine Linie), prema ž.
 gerippt, gabrnat
 Griff, držalo s.
 Grund, podlaga, podloga ž.
 Grundfarbe, glavna barva ž.
 Guimpe, gimpa ž.
 Guimpennadel, gimpana igla ž.
 Guimpenbörtchen, gimpana portica, gimpa ž.
 Guipürcpiße, gipirska čipka ž.

Haarnadel, igla lasnica ž.
 Hafen, ključica, kvaka ž.
 Häferei, kvačkanje s.
 — die deutsche, nemško kvačkanje
 — die tunesische, tuniško kvačkanje
 Häfelgarn, prejica = prejica za kvač-
 kanje ž.
 häfeln, kvačkati
 Häfelnadel, kvačka ž.
 Häfelstiche, vbodi = kvačkani vbodi m.
 Häfelstich mit Büschelmaschinen, vehtni
 vbod
 deutscher Häfelstich, nemški vbod
 Diamantstich, demantni vbod
 a) einfacher, b) sechsstrahliger, a) na-
 vadni, b) šesterotraki
 gerippter Häfelstich, gabrnatni vbod
 Kettenstich, verižni vbod
 Kreuzstich, križni vbod
 Netzhäfelstich (mit Lüden), preslegasto-
 mrežni vbod
 a) einreihiger, b) doppeltreihiger, a) eno-
 vrstni, b) dvovrstni
 Netzstich (tunesischer), mrežni vbod (tu-
 niški), a) mit Knoten, b) ohne Knoten,
 a) z vozlom, b) brez vozla
 Piquéstich, piketni vbod
 Pelzstich, Schlingenstich, zanečni vbod
 Quadrathäfelstich, kvadratni vbod
 Quadratstich, kleiner, oknati vbod
 Rosenstich, navadni vbod
 russischer Stich, ruski vbod
 Schlingenstich, Pelzstich, zanečni vbod
 Schlingenstich (tunesische Häferei, tu-
 niškozanečni vbod, a) einfacher, b) mehr

facher, a) navadni, b) mnogozančni
tuniški vbod
Schrägstich, počrezni vbod
Sternstich, zvezdni vbod
Strickstich (deutsche Häfelerei), pletilni vbod
Strickstich (tunesische Häfelerei), desno-
pletilni vbod
tunesischer Häfelstich, tuniški vbod
Wellenstich, levopletilni vbod
Häfelzeug, kvačivo s.
Halbmesser, polumer m.
Halbstäbchen, polšibična petlja ž.
Handarbeit, ročno delo s.
Handschuh, rokavica ž.
Hanf, konoplja ž.
hanfen, konopen
Hauptgattung, glavna vrsta ž.
Haupttheil, glavni del m.
Hausmütze, domača kapa ž.
Häubchen, čepica ž.
Häubchenregel, čepično pravilo s.
Häubchenstern, čepična zvezda ž.
Herzform, srček m.
hinausziehen, potegniti, potezati iz česa
hindurchziehen, prevesti, prevajati
Höhe, višina ž.
Jäckchen, jopica ž.
Jäckchenregel, jopično pravilo s.
Kante, rob m.
Kehrseite (der Arbeit), leva, narobe, na-
robna stran dela ž.
Kettenmasche, verižna petlja ž.
— die feste, gostoverižna petlja
Kettenstich, verižni vbod m.
Kinder garnitur, otroška oprava ž.
Kinderhäubchen, otroška čepica ž.
Kinderjäckchen, otroška jopica ž.
Kinderläbchen, otroška podbradnica ž.
Kinderschuh, otroški čevljiček m.
Knäuel, klobčič m.
Knoten, vozal m.
Knoten (im Gespinnt), krotica ž.
knotig (die Weimwand), krotičast
Knöchel, gleženj m.
Knöpfchenmasche, previta petlja ž.
Königswohle, kraljevska pavola ž.

Königszwirn, kraljevski sukanec m.
kräufeln, gubančiti se, nabirati se
Kreuzstäbchen, križna šibična petlja ž.
Kreuzstich, križni vbod m.
Kunststickerei, umetno vezenje s.
Kürzung, kratica ž.

Lampenteller, krožnik za svetilnico m.
Länge, der nach, podolgoma
Lätzchen, podbradnica ž.
legen, položiti, polagati
Leinpflanze, lan m.
leinen, lanen
Locher, rahel
Lochnüpfen, odvozlati, odvozlavati
Lothgarn, nit (preja) za sukanec ž.
Lufmasche, verižna petlja, verižica ž.
Lücke, luknjica ž.

Maschen, petlje ž.
Büschelmasche, vehtna petlja
Doppelmasche, dvojna petlja
Doppelstäbchen, dvojnošibična petlja
feste Masche, gosta petlja
feste Kettenmasche, gostoverižna petlja
gestrichte Masche, pletena petlja
Halbstäbchen, polšibična petlja
Kettenmasche, verižna petlja, verižica
Knöpfchenmasche, previta petlja
Kreuzstäbchen, križna šibična petlja
Randmasche, skrajna petlja
Reliefmasche, pridvižna petlja
Stäbchenmasche, šibična petlja, šibica
— doppelte, dvojnošibična petlja
— dreifache, trojnošibična petlja
— vielfache, večkratnošibična petlja
tunesische Masche, tuniška petlja
Wickelmasche, ovita petlja
Medaillonbürtchen, medaljonska portica ž.
merken, zaznamiti, zaznamovati
Merken das, znamovanje s.
Messing, aus, medeničast
Mignardiebürtchen, minjardiza, minjar-
dizna portica ž.
Modellblatt, modni list m.
Muschel, školjka ž.
— die offene, odprta školjka
— die geschlossene, zaprta školjka

Muster, vzorec m.

— das bichte, gosti = piketni vzorec

— das durchbrochene, preslegasti vzorec

Musterband, vzorčni trak m.

Musterreihe, vzorčna vrsta ž.

Musterfaß, vzorčni oddelek m.

Musterstern, vzorčna zvezda ž.

Nadel, igla ž.

Gimpennadel, gimpna igla

Haarnadel, igla lasnica

Häfelndel, kvačka ž.

Nähndel, šivanka ž.

Stechndel, bucika ž.

Strickndel, pletenka, igla za pletenje

Nadelmalerei, slikanje z iglo s.

neigen, nakloniti, naklanjati, nagniti, nagibati

Netzstich, mrežni vbod m.

Netzhäkelstich (mit Väden), preslegastomrežni vbod m., a) einreihiger, b) doppelreihiger, a) enovrstni, b) dvovrstni

Numerierung, števila s.

niedere, starke Nummern, nizka, debela števila

hohe, feine Nummern, visoka, tanka števila

Dyrläppchen (des Häubchens), ušesce s.

ordnen = einreihen, uvrstiti, uvrščati; razvrstiti, razvrščati

Passé = Sattel des Hemdes, naplečnik m.

Passé = Vordertheil des Häubchens, sprednji del m.

pelzartig, kožuhovini podobno

Pelzstich, zračni vbod m.

Perle, biser m.

Picots, drobni zobci m., rogljički m.

Piquémuster, piketni vzorec m.

Piquéstich, piketni vbod m.

Pleinmuster, enoliki vzorec m.

Punkt, točka ž., pika ž.

Quadrathäfelstich, kvadratni vbod m.

Quadratstich, kleiner, oknati vbod m.

Rand, krajec m., rob m.

Randnajthe, skrajnja petlja ž.

Rechtsseite (der Arbeit), desna stran dela, lice ž.

Regel (s. B. des Fädelchens), pravilo (n. pr. jopično) s.

Reihe, vrsta ž., niz ž.

Relieffädelchen, pridvižna šibična petlja ž.

Rosenstich, navadni vbod m.

Rosette, rozeta ž.

Rumpf (des Fädelchens), stan m.

Rückentheil, zadnji del m.

Sack (Getreidesack), vreča ž.

Sattel, naplečnik m.

Schafwolle (Wolle), volna ž.

Arras-(Harras-)wolle, raševa volna

Berlinerwolle, berlinska volna

Eiderbunnenwolle, gagja volna

Glanzwolle, svetla volna

Gobelinswolle, goblinska volna

Mohairwolle, mohérska volna

Mooswolle, mahasta volna

perzische Wolle, perzijska volna

Smyrna-Wolle, smirniška volna

Strickwolle, volna za pletenje

Sultanin-Wolle, volna sultanin

wollen, Woll-, volnen

Schattierung, otemnjava ž.

schieben, pomekniti, pomikati

schließen, skleniti, sklepati

schließen = vollenden, dokončati, dokončavati

Schlinge, zanka ž.

Schlingenreihe, zračna vrsta ž.

Schlingenstich = Pelzstich (deutlich Häfelstich), zračni vbod m. (nemško kvačkanje)

Schlingenstich (tunesische Häfelstich), tuniškozračni vbod m.

a) einfacher, gewöhnlicher, b) mehrfacher, a) navadni, b) mnogozračni

Schlussreihe, dovršilna vrsta ž.

schneefenartig, po polzevo, polžku podobno

Schnürchen, vrvica ž.

Schrägstich, pošrezní vbod m.

sechsstrahlig, šestetrotrak

Segel, jadro s.

Seide, svila ž.

Cordonnet-Seide, kordonetna svila

Filofofje-Seide, filozofna svila
 Filofofje-Seide, filozofna svila
 Nähseide, svila za šivanje
 Rohseide, sirova svila
 Spitzenseide, svila za čipkanje
 Strickseide, svila za pletenje
 seiden, svilen
 Seidenbau, svilarstvo s.
 Seiden Spinner, svilni prelec m.
 Seil, vrv ž.
 Seite, stran, stranica ž.
 Sohle, podplat m.
 Spinal = Glanzzwirn, spinal m.
 Spinnfabrik, predilnica ž.
 Spinnhaar, predivo s.
 Spinnstoff, predilna snov ž.
 Spitze, čipka ž.
 Spule, vretence s.
 Stäbchen, šibična petlja, šibica ž.
 Stäbchenarten, šteje «Maschen»
 štečen, tičati
 Stednadel, bucika ž.
 Stich, vbod m.
 Sticharten, šteje «Nähestiche»
 štošen, aineinander, stekniti se, stikati se
 Strahl (Theil des Sternes), trak m.
 Strähn, predeno s.
 Streifen, proga ž., pasa ž.
 Strickbaumwolle, bombaž m., pavola ž.
 Stricknadel, pletenka ž., igla za pletenje ž.
 Strickstich, pletilni vbod, desnopletilni
 vbod m.
 Stufe (eines Musters), stopnja ž.
 Tabakbeutel, mošnjiček za tobak m.
 Teppich, preproga ž.
 Theil, del, obere, vrhovni del m.
 — der untere, gerade (des Säckchens),
 spodnji ravni del m.
 — (eines Fadens), plemen m.
 dessen Theil (z. B. beim Zwirn), guba ž.
 Tuch, ruta ž.
 Halbtuch, ovratna ruta
 Kopftuch, naglavna ruta
 Tischtuch, namizni prt m.
 Umhängtuch, velika ruta
 trennen, auftrennen, razprati, razpirati

tunefisch, tuniško
 Typenmuster, tipski vzorec m.
 Typenzeichnung, tipski narisek m.
 übereinander (liegen die Rückentheile des
 Säckchens), križema (ležita jopična
 zadnja dela)
 übergehen, preiti, prehajati
 übergreifen, preseči, presežati
 überhäufeln, obkvačkati, obkvačkovati
 überlegen, preložiti, prelagati
 überschreiten, prestopiti, prestopati
 umbiegen, zapogniti, zapogibati
 Umfang (Theil des Säubchens), spodnji
 ravni del m.
 umranden, obrobiti, obrobljati
 Um Schlag, ovoj m.
 umschlingen, oviti, ovijati
 unechtfärbig, nestanovitni (po barvi)
 ungebleicht, sirov, neobeljen
 ungerade (eine Zahl), liho
 Unterlage, podlaga, podloga ž.
 verderben, pokvariti, kvariti
 vereinigen, združiti, družiti
 Verhältnis, razmerje s.
 verlängern, podaljšati, podaljšeovati
 verschieben, izmekniti, izmikati
 verschiedenartig, raznovrsten
 verschiedenfärbig, raznobarven
 verjagt, predevoma
 verzieren, ozaljšati, zaljšati; okrasiti,
 krasiti
 Verzierung, okrased m., nakit m.
 Vielfache, mnogokratnik m.
 vollenden, dokončati, dokončevati; do-
 vršiti, dovrševati
 Vordertheil (des Säckchens, Passe des
 Säubchens) sprednji del m.
 Vorhang, zagrinjalo s.
 wählen, izvoliti, voliti
 Webgarn, nit za tkanje ž.
 Wellenstich, levopletilni vbod m.
 wenden, obrniti, obračati
 Wickelband, povelj, povelček m.
 Wickelmasche, ovita petlja ž.

Wiedel, pasmo s.

Wolle, volna ž.

wollen, Woll, volnen

Zackente, zobčasti trak m., pram m.

Zäcker, zobček m.

zählen, zurückgehend, od zadnjega konca,
nazaj grede šteti

Zeichen, znak m.

Zeichnung = Abbildung, narisek m.

zickzack, semtertja

ziehen, durch, prevesti, prevajati.

Zierat, krasilo s.

Ziufe, rogelj m.

zusammennähen, sešiti, sešivati

zusammenstürzen, zategniti, zatezati

zusammenstellen, sestaviti, sestavljati

zuzählen, prišteti, prištevati

zweireihig, dvovrsten

Zwirn, sukanec m.

Annähzwirn, sukanec za prešivanje
mreže

Köppelzwirn, sukanec za klekljanje

Königszwirn, kraljevski sukanec

Nähzwirn, sukanec za šivanje

Netzzwirn, sukanec za mreženje

Robzwirn, sirovi sukanec

Spinal = Glauzzwirn, špinal, svetli
sukanec

Spitzenzwirn, sukanec za čipkanje

Spulenzwirn, sukanec na vretencih

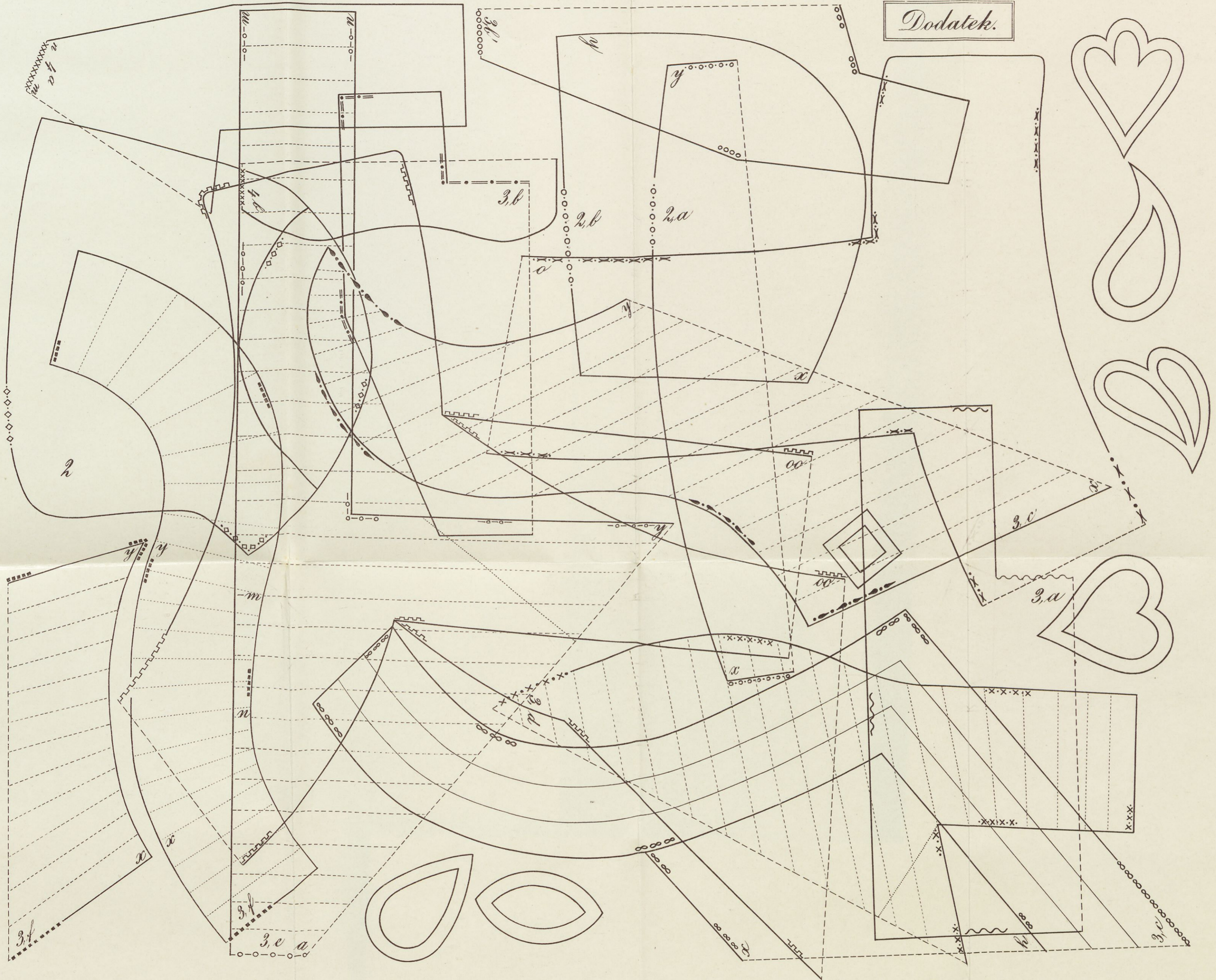
Strickzwirn, sukanec za pletenje

Zwischenraum, presledek m.

Zwischennummer, vmesno število s.

Dodatek.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000511937

